

รายงานการพิจารณาคดีศึกษา

“กระบวนการรับค่ากล่าวหา

และการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ”

ของ คณะกรรมการสิทธิการถือการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๕๕

รายงานการศึกษาค้นคว้า

เรื่อง

“กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ”

ของ

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๕๕

(สำเนา) บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

ที่ สว ๐๐๑๐.๑๐/ (ร ๑๘)

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๑) โดยมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอโทษหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกล้าณรงค์ จันทิก	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายยุทธนา ทัพเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายสัญญาชัย จุลมนต์	เลขานุการคณะกรรมการ
๗. นายกษิตศ อชวคุณ	โฆษกคณะกรรมการ
๘. พลเอก ธีรเดช มีเพียร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. พลเอก นพดล อินทปัญญา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายประมณฑ์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลเอก จีรพงศ์ วรรณรัตน์	
๑๓. นายเฉลา พวงมาลัย	
๑๔. พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	
๑๕. พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	
๑๖. พลเรือเอก สมประสงค์ นิลสมัย	

อนึ่ง ...

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภา

นายก้านรงค์ จันทิก
ประธานคณะกรรมการ

นายกิตติ วะสีนนท์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายยุทธนา ทัพเจริญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นายชิตติศ อาชวคุณ
โฆษกคณะกรรมการ

นายสัตย์ชัย จุสมนต์
เลขานุการคณะกรรมการ

พลเอก วีระเดช มีเพียร
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก นพดล อินทปัญญา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายประมนต์ สุธีวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์
กรรมการ

นายเฉลา พวงมาลัย
กรรมการ

พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์
กรรมการ

พลเรือเอก พระจุนด์์ ตามประทีป
กรรมการ

(๓)

พลเรือเอก สมประสงค์ นิลสมัย
กรรมการ

นางสาวสุพร นิลทัพ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒
มีหน้าที่รับผิดชอบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และผู้ตรวจการแผ่นดิน

พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
ประธานคณะอนุกรรมการ

นายยุทธนา ทัพเจริญ

รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์

รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง

พลตำรวจโท ณวัฒน์ ศรีหิรัญ
อนุกรรมการ

พันเอกหญิง นัยนา วงศ์สายตา
อนุกรรมการ

นายปรีชา เลิศกมลมาศ
อนุกรรมการ

นางประภาศรี บุญวิเศษ
อนุกรรมการ

หม่อมหลวงประสพชัย สายสนั่น
อนุกรรมการ

ว่าที่ร้อยเอก ปิยะพันธ์ ทยานิติ
อนุกรรมการ

พันเอก วรชัย ศรีฤทธิ์ชิงชัย
อนุกรรมการ

นางสาววิลาวัลย์ ธรรมชาติ
อนุกรรมการ

นางสาวสรญา โสภาเจริญวงศ์
อนุกรรมการและเลขานุการ

นายพิเชต สุนทรพิพิธ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

หน้าว่าง

รายงานการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา
เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ”

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาดังคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๑) โดยมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการประกอบด้วย

๑. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายยุทธนา ทัพเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. พลเอก ธีรเดช มีเพียร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลเอก นพดล อินทปัญญา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายสัญญาชัย จุลมนต์	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๑. นายกษิตศ อ้าวคุณ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. พลเอก จีรพงศ์ วรรณรัตน์	กรรมการ
๑๓. นายเฉลา พวงมาลัย	กรรมการ
๑๔. พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	กรรมการ
๑๕. พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป	กรรมการ
๑๖. พลเรือเอก สมประสงค์ นิลสมัย	กรรมการ

คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่อง กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้งดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

๑.๑ พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	ประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๒ นายยุทธนา ทัพเจริญ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๑.๔ นายพิเชต สุนทรพิพิธ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๕ พลตำรวจโท ณวัฒน์ ศรีหิรัญ	อนุกรรมการ
๑.๖ พันเอกหญิง นัยนา วงศ์สายตา	อนุกรรมการ
๑.๗ นายปรีชา เลิศกมลมาศ	อนุกรรมการ
๑.๘ นางประภาศรี บุญวิเศษ	อนุกรรมการ
๑.๙ หม่อมหลวงประสพชัย สายสนั่น	อนุกรรมการ
๑.๑๐ ว่าที่ร้อยเอก ปิยะพันธ์ ทยานิธิ	อนุกรรมการ
๑.๑๑ พันเอก วรชัย ศรฤทธิชิงชัย	อนุกรรมการ
๑.๑๒ นางสาววิลาวัลย์ ธรรมชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑๓ นางสาวสรณัฐ โสภากาเจริญวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการ ได้ทำการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” โดยมีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน ๑๕ ครั้ง ดังนี้

- ๑) ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ๒) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓
- ๓) ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔
- ๔) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔
- ๕) ครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

- ๖) ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔
- ๗) ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔
- ๘) ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ๙) ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ๑๐) ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ๑๑) ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ๑๒) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕
- ๑๓) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕
- ๑๔) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
- ๑๕) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

จากนั้น คณะกรรมาธิการได้พิจารณารายงานพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการองค์อิสระ ตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” และมีมติเห็นชอบในการประชุม คณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ การศึกษาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวน ข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ เอกสารศึกษาทางวิชาการ รายงานผลการพิจารณาศึกษารายงาน ประจำปีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ข้อมูล การชี้แจงและการอภิปรายต่อที่ประชุมวุฒิสภาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการค้นคว้า ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการเรื่องกล่าวหาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) โดยเริ่มต้นจากการศึกษาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงาน พร้อมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

๒.๒ การรับฟังคำชี้แจงจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ที่ใช้ในการพิจารณาศึกษา เพื่อนำคำชี้แจงและข้อคิดเห็นประกอบการวิเคราะห์ศึกษา ได้แก่

๒.๒.๑ การประชุมหารือร่วมกัน โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓ ครั้ง ทั้งนี้ ในการประชุมครั้งที่ ๓ เป็นการพิจารณาร่วมกันเกี่ยวกับ ผลการศึกษาของรายงานนั้น ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับทราบผลการศึกษาและนำเรียน ผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒.๒ การเดินทางศึกษาดูงานในระดับพื้นที่
ทั้งนี้ รายละเอียดวิธีการพิจารณาศึกษาปรากฏในบทที่ ๑

๓. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา

เพื่อพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่ อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานเรื่องกล่าวหา รวมทั้งข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการด้านปราบปราม การทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๔. ผลการพิจารณาศึกษา

จากผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการจึงขอเสนอรายงาน การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการ ตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” โดยมีรายละเอียด ตามรายงานท้ายนี้ พร้อมบทสรุปและข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการดำเนินการเรื่องดังกล่าวของสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อไป

(นายস্যชัย จุลมนต์)

เลขาธิการคณะกรรมการ

กิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร

“กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และเป็นความคาดหวังของประชาชนที่มุ่งหวังให้ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยได้รับการแก้ไข แต่จากข้อมูลทางสถิติที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันพบว่า ปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) นั้น มีเป็นจำนวนมากทั้งเรื่องค้างสะสม และเรื่องที่ได้รับเข้ามาใหม่ และที่สำคัญคือ สังคมมักวิพากษ์วิจารณ์ว่าการพิจารณาคดีมีความล่าช้า ประกอบกับปัจจุบันมีคำกล่าวหาเข้ามายังสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการได้เล็งเห็นถึงโอกาสอันดีในการศึกษาเรื่องดังกล่าวเพื่อค้นหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว ครบถ้วน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้ ในส่วนกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มุ่งศึกษาวิเคราะห์โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น แต่ไม่รวมถึงกระบวนการภายหลังการมีมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

จากการศึกษาพบว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินการในทุกขั้นตอน การปฏิบัติงาน โดยเริ่มตั้งแต่การตรวจรับคำกล่าวหาของหน่วยงานในสังกัดทั้งในส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค สำนักงาน ป.ป.ช. ควรต้องจัดเก็บข้อมูลที่ตีเข้ามาในระบบตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมการวิเคราะห์และการใช้ประโยชน์ในงานทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้เป็นอย่างดี แต่กรณีการมอบหมายงานให้แก่บุคลากรควรต้องสอดคล้องกับประเภทงาน ระดับงาน และความรับผิดชอบของบุคลากรนั้น ๆ ด้วย ทั้งยังพบว่าภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีขอบเขตหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยในการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แต่สามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ พนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนของผู้ถูกร้องนั้น ดำเนินการแทน หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนได้ กรณีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องมีมาตรการและแนวทางให้หน่วยงานอื่น ๆ ร่วมดำเนินงานในภารกิจนี้อย่างเสมอภาคกันเสมือนดังงานในความรับผิดชอบของตน พร้อมทั้งเผยแพร่รายงานผลการดำเนินการตามภารกิจโดยรวมของทุกหน่วยงาน

และเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อทราบโดยทั่วกันว่า ภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยยังมีหน่วยงานอื่น ๆ และภาคประชาสังคมร่วมกันรับผิดชอบอยู่ด้วย ดังนั้นสำนักงาน ป.ป.ช. จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องกล้าเผชิญกับปัญหาที่เป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ และเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นอย่างจริงจัง เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีความรับผิดชอบต่อภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควรมีการพัฒนาและปรับแก้กระบวนการในการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ รวมทั้งควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนของกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีความเหมาะสมและครบถ้วนครอบคลุมหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ประเทศชาติและประชาชนต่างคาดหวังจากหน่วยงานหลักได้

คณะกรรมการจึงขอเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการในการดำเนินงานทั้งในส่วนกระบวนการและวิธีการทำงาน ที่ต้องคำนึงถึงหลักพื้นฐานที่สำคัญ รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งสามารถนำแนวทางในการพัฒนาที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น และขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดปัญหาที่ทำให้เกิดการค้างค้ำของเรื่องกล่าวหา เพื่อให้สามารถเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างจริงจังให้สมกับการเป็นหน่วยงานหลักที่พึงพิงของประชาชนได้ตามเจตนารมณ์

สารบัญ

หน้า

รายนามคณะกรรมการ	(๑) - (๓)
รายนามคณะอนุกรรมการ	(๔) - (๕)
รายงานการพิจารณาศึกษา	(๗) - (๑๐)
บทสรุปผู้บริหาร	ก - ข
สารบัญ	ค - จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
๑.๓ วิธีการพิจารณาศึกษา	๔
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ แนวคิด กฎหมาย และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ	๗
๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑๐
๒.๓ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง	๑๔
๒.๔ สำคัญและผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)	๒๑
บทที่ ๓ กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๒๕
๓.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต ในการตรวจรับคำกล่าวหา	๒๕
๓.๒ เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๒๘
๓.๒.๑ ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๒๘
๓.๒.๒ วิธีการและช่องทางการแจ้งเบาะแสและการร้องเรียนการทุจริต	๓๐
๓.๒.๓ แบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหาของผู้กล่าวหา และแบบฟอร์มตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช.	๓๒
๓.๒.๔ ช่องทางในการติดตามการแจ้งเบาะแสและการร้องเรียนการทุจริต ..	๓๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๓.๓	กระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๓๖
๓.๓.๑	ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา	๓๖
	๓.๓.๑.๑ การตรวจรับคำกล่าวหาในส่วนกลาง	๓๗
	๓.๓.๑.๒ การตรวจรับคำกล่าวหาในส่วนภูมิภาค	๓๘
	๓.๓.๑.๓ การตรวจรับคำกล่าวหา (ประเภทบัตรสนเท่ห์ เว็บไซต์ และแจ้งเบาะแส)	๔๑
๓.๓.๒	ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น	๔๒
๓.๓.๓	ขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น	๔๔
๓.๔	กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง .	๕๐
	๓.๔.๑ กระบวนการกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา	๕๑
	๓.๔.๒ หลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา	๕๒
	๓.๔.๓ หลักเกณฑ์การมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง	๕๕
๓.๕	ปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมายพร้อมแนวทางการแก้ไข	๕๕
	๓.๕.๑ ประมวลปัญหาตามข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง)	๕๖
	๓.๕.๒ ประมวลปัญหาตามข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. (ภูมิภาค)	๕๘
	๓.๕.๓ ประมวลปัญหาตามเอกสารศึกษาทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการรับคำกล่าวหา	๖๑
๓.๖	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๖๗
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๖๘
๔.๑	หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต ในการตรวจรับคำกล่าวหา	๖๘
๔.๒	เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๗๐
๔.๓	กระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๗๑
๔.๔	กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง	๗๔
๔.๕	ปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมาย	๗๕
๔.๖	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง	๗๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ บทสรุป และข้อเสนอแนะ	๗๙
๕.๑ บทสรุป	๗๙
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๘๐
บรรณานุกรม	๘๙
ภาคผนวก	๙๑
ภาคผนวก ก ระบบรับเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.	๙๓
ภาคผนวก ข ระบบติดตามเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.	๙๔
ภาคผนวก ค สถิติเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของคำกล่าวหา จำแนกตามแหล่งที่มา	๙๕
ภาคผนวก ง สถิติเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของคำกล่าวหา จำแนกตามช่องทางการร้องเรียน	๙๖
ภาคผนวก จ สถิติจำนวนคำกล่าวหา จำแนกข้อมูลตามพื้นที่รับผิดชอบ และจำแนกตามรายจังหวัด	๙๗
ภาคผนวก ฉ สถิติเปรียบเทียบผลการตรวจรับคำกล่าวหา	๙๘
ภาคผนวก ช จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ ในชั้นตรวจรับเรื่องกล่าวหาของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ด้านปราบปรามการทุจริต (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๙๙
ภาคผนวก ซ จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ ในขั้นตอนแสวงหาข้อเท็จจริง/ตรวจสอบเบื้องต้น ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ด้านปราบปรามการทุจริต (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๑๐๐
ภาคผนวก ฌ จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ ในขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริง ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ด้านปราบปรามการทุจริต (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๑๐๑
ภาคผนวก ฎ ข้าราชการ ป.ป.ช. เรื่อง Corruption Deterrence Center: CDC ป้องปรามทุจริตมิติใหม่ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕	๑๐๒

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑.๑ สถิติจำนวนเรื่องกล่าวหาทางค่างสะสม (ก่อนและหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)	๒
๒.๑ องค์ประกอบของระบบ	๙
๓.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต	๒๖
๓.๒ การรับและส่งต่อคำกล่าวหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๒๗
๓.๓ ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๒๙
๓.๔ ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้ ตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ในช่องทางการร้องเรียนต่าง ๆ	๓๒
๓.๕ แบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแส/การร้องเรียน	๓๔
๓.๖ แบบฟอร์มตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักไต่สวนการทุจริต และสำนักตรวจสอบทรัพย์สิน	๓๕
๕.๑ กระบวนการรับคำกล่าวหา	๘๓
๕.๒ ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลัก	๘๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาดำเนินการตามมติของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๒๑) โดยมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทบกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการติดตามการบริหารจัดการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และการศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการดังกล่าว จึงสอดคล้องต่อการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนดังกล่าว ซึ่งการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้มีเป้าหมายระดับประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยแบ่งเป็นแผนแม่บทย่อย ๒ แผน ประกอบด้วย ๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๒) การปราบปรามการทุจริต ซึ่งในการดำเนินการตามแนวทางของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายสำคัญ ๒ ประการ คือ ประชาชนคนไทยมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริตลดลง ทั้งในส่วนคดีของหน่วยงาน และคดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ทั้งนี้ ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้ตราขึ้นให้สอดคล้องกับการเพิ่มหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ในการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับตำแหน่ง

กรณีมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม โดยต้องดำเนินการภายใต้กรอบระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด และสามารถมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช้เป็นการผิดร้ายแรงหรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเป็นปีแรกที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับ รวมถึงสามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแทนได้ในบางกรณี และมีการร่วมกันดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หากพิจารณาสถิติจำนวนเรื่องกล่าวหาคงค้างสะสม เปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนและหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ปรากฏตามภาพที่ ๑.๑ ดังนี้

สถิติจำนวนเรื่องกล่าวหาคงค้างสะสม (ก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

ปีงบประมาณ	จำนวนเรื่องกล่าวหา			เรื่องดำเนินการเสร็จ							คงเหลือ	เรื่องคงค้าง (ร้อยละ)	
	ยอดคงค้างยกมา	รับใหม่	รวม	ข้อมูลความผิด	ให้ข้อกล่าวหาตกไป	ไม่รับ/ไม่ยกขึ้นพิจารณา	ไม่รับไว้ได้ส่วนข้อเท็จจริง	ส่งให้พนักงานสอบสวน	ส่งหน่วยงานอื่น	ส่งให้พนักงานสอบสวนและหน่วยงานอื่น			รวม
๒๕๕๘	๙,๕๒๒	๓,๐๕๑	๑๒,๕๗๓	๑๔๗	๙๒	๘๖	๙๖๒	๑๙	๓๑๓	-	๑,๖๑๙	๑๐,๙๕๔	๘๗.๑๒
๒๕๕๙	๑๐,๙๕๔	๕,๓๘๒	๑๖,๓๓๖	๒๒๕	๑๑๑	๕๗	๑,๓๖๓	๓๒	๖๒๓	-	๒,๔๑๑	๑๓,๙๒๕	๘๕.๒๔
๒๕๖๐	๑๓,๙๒๕	๔,๘๙๖	๑๘,๘๒๑	๒๕๐	๑๓๑	๔๘	๒,๐๘๒	๓๓	๙๑๕	-	๓,๔๕๙	๑๕,๓๖๒	๘๑.๖๒
๒๕๖๑	๑๕,๓๖๒	๔,๖๒๒	๑๙,๙๘๔	๔๐๘	๑๓๔	๔๐	๒,๒๒๓	๕๙	๗๖๘	๑๒๐	๓,๗๕๒	๑๖,๒๓๒	๘๑.๒๒

สถิติจำนวนเรื่องกล่าวหาคงค้างสะสม (หลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

ปีงบประมาณ	จำนวนเรื่องกล่าวหา			เรื่องดำเนินการเสร็จ							คงเหลือ	เรื่องคงค้าง (ร้อยละ)	
	ยอดคงค้างยกมา	รับใหม่	รวม	ข้อมูลความผิด	ให้ข้อกล่าวหาตกไป	ไม่รับ/ไม่ยกขึ้นพิจารณา	ไม่รับไว้ได้ส่วนข้อเท็จจริง	ส่งให้พนักงานสอบสวน	ส่งหน่วยงานอื่น	ส่งให้พนักงานสอบสวนและหน่วยงานอื่น			รวม
๒๕๖๒	๑๖,๒๓๒	๓,๒๘๕	๑๙,๕๑๗	๓๐๐	๙๕	๒,๑๐๖	๑,๒๙๙	๓๗	๓๕๕	๙๗๕	๕,๑๖๗	๑๔,๓๕๐	๗๓.๕๓
๒๕๖๓	๑๔,๓๕๐	๓,๕๖๓	๑๗,๙๑๓	๕๑๔	๑๖๕	๒,๔๗๐	๔๕๑	๖๒๑	๕๗๖	๒๖๕	๕,๐๖๒	๑๒,๘๕๑	๗๑.๗๔
๒๕๖๔	๑๒,๘๕๑	๔,๐๘๑	๑๖,๙๓๒	๑,๐๗๖	๒๖๖	๒,๓๑๘	๒๗๕	๓๒	๕๕๐	๑๐๓	๔,๖๒๐	๑๒,๓๑๒	๗๒.๗๑

ภาพที่ ๑.๑ สถิติจำนวนเรื่องกล่าวหาคงค้างสะสม

(ก่อนและหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

ที่มา : เอกสารประกอบคำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. นำเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

ทำให้เห็นได้ว่า แม้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ที่กำหนดให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรมแล้วก็ตาม แต่จำนวนสถิติเรื่องกล่าวหารับใหม่ ภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ใช้บังคับ ยังคงมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น และแนวโน้มของเรื่องคงค้างของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕๓, ๗๑.๗๔ และ ๗๒.๗๑ ตามลำดับ

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการจึงมุ่งศึกษาวิเคราะห์ถึงกระบวนการรับคำกล่าวหา และการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น แต่ไม่รวมถึงกระบวนการภายหลังการมีมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว พร้อมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหา ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจนสถิติจำนวนเรื่องกล่าวหาจะถูกนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการศึกษานี้ เพื่อให้การบริหารงานเรื่องกล่าวหาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการตามภารกิจหลักของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานเรื่องกล่าวหา พร้อมทั้งติดตามผลความคืบหน้าของแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

๑.๒.๓ เพื่อเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการด้านปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๑.๓ วิธีการพิจารณาศึกษา

การพิจารณาศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิเคราะห์จากเอกสาร (Documentary Research) และกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำชี้แจงและข้อคิดเห็นประกอบการวิเคราะห์ศึกษา ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา จึงได้กำหนดให้มีวิธีการดำเนินการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑.๓.๑ การดำเนินการศึกษา

๑.๓.๑.๑ การศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

การทบทวนข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ เอกสารศึกษาทางวิชาการ รายงานผลการพิจารณาศึกษารายงานประจำปีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อมูลการชี้แจงและการอภิปรายต่อที่ประชุมวุฒิสภาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรื่องกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเริ่มต้นจากการศึกษาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน พร้อมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ

๑.๓.๑.๒ การรับฟังคำชี้แจงจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ในคณะกรรมการ และจากการศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้คำชี้แจงและข้อคิดเห็นที่จะนำข้อมูลที่ได้รับมาดำเนินการประมวลผลข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของกระบวนการด้านปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๑.๓.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ ดังนี้

๑.๓.๒.๑ การเชิญเข้าร่วมประชุมหารือร่วมกัน

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ เชิญผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบด้วย
สำนักงาน ป.ป.ช.

(๑) นายภูเทพ ทวีโชติธนกูล ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๒) นายมงคล วุฒินิมิต ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง

(๓) นายจิรันธนิ์ กิรติกิตติพัฒน์	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารข้อมูล สำนักงาน ป.ป.ช.
(๔) นายอนุวัฒน์ เสน่ห์	พนักงานได้สวน ระดับกลาง
(๕) นายไสว ไชยแสง	พนักงานได้สวน ระดับต้น
(๖) นางสาวศรีสุภักดิ์ เปี่ยมศรี	พนักงานได้สวน ระดับต้น
(๗) นางสาวตุลารัตน์ พงศ์สุวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
(๘) นายมรุต อรุณสมบูรณ์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
(๙) นายสิทธิชัย พัฒเียน	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ
<u>ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ เชิญผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช.</u>	
(๑) นายอภิรักษ์ ไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ป.ป.ช.
(๒) นายพิเชฐ พุ่มพันธ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
(๓) นายมงคล วุฒินิมิต	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง
<u>ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เชิญผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช.</u>	
(๑) นายอภิรักษ์ ไพบูลย์	ที่ปรึกษาด้านกฎหมายและคดี
(๒) นายภูเทพ ทวีโชติธนากุล	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
(๓) นางวาริณี สุริยวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง
(๔) นายจิรันธนิ์ กิรติกิตติพัฒน์	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารข้อมูล สำนักงาน ป.ป.ช.

๑.๓.๒.๒ การศึกษาดูงานในระดับพื้นที่

คณะกรรมการ ร่วมกับคณะอนุกรรมการ ได้ศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ ดังนี้

- (๑) ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดมุกดาหาร โดยประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้แทนองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- (๒) วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ ณ จังหวัดลพบุรี โดยประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้แทนองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- (๓) ระหว่างวันที่ ๓ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้แทนองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๑.๓.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” ของคณะกรรมการการครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการดำเนินงานปราบปรามการทุจริต ในกระบวนการรับคำกล่าวหาแต่ละขั้นตอน (เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น แต่ไม่รวมถึงกระบวนการภายหลังการมีมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว) พร้อมกระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งได้ทำการประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารของทางราชการ เอกสารที่ได้รับจากการประชุมหารือร่วมกัน เอกสารศึกษาทางวิชาการ ข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต พร้อมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับคำกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเชิญเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ และจากการศึกษาดูงานในระดับพื้นที่เพื่อให้คำชี้แจงและข้อคิดเห็น

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากเอกสารต่าง ๆ และการให้ข้อมูลของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงทั้งในเชิงเหตุและผล ซึ่งการวิเคราะห์กระบวนการและผลการดำเนินงานจะนำไปสู่ผลลัพธ์ในการศึกษา พร้อมสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะต่อไป

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๔.๑ ทำให้ทราบกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๑.๔.๒ ทำให้ทราบปัญหาหรืออุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานเรื่องกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๔.๓ ทำให้ทราบแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการด้านปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อวุฒิสภา เพื่อพิจารณาและนำเสนอไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด กฎหมาย และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” คณะกรรมาธิการได้อ้างอิงแนวคิด กฎหมาย และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางเบื้องต้นในการศึกษาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔. สารสำคัญและผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริต และประพฤตินิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ

“กระบวนการ” (Process) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔^๑ หมายถึง ปราบกฎการณ์ธรรมชาติที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอย่างหนึ่ง เช่น กระบวนการเจริญเติบโตของเด็ก กรรมวิธีหรือลำดับการกระทำ ซึ่งดำเนินต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จลง ณ ระดับหนึ่ง เช่น กระบวนการเคมีเพื่อผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

“กระบวนการ”^๒ (Process) หมายถึง กิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน เพื่อจุดมุ่งหมายในการส่งมอบ ผลผลิตหรือบริการให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งภายในและภายนอกส่วนราชการ โดยทั่วไป กระบวนการ ประกอบด้วย คน เครื่องจักร เครื่องมือ เทคนิค วัสดุ และการปรับปรุง มาทำงานร่วมกันตามขั้นตอนหรือการปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ซึ่งแทบจะไม่มีกระบวนการใดที่สามารถ ดำเนินงานได้โดยลำพัง จะต้องพิจารณาความสัมพันธ์กับกระบวนการอื่นที่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ในบางสถานการณ์กระบวนการอาจต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยมีระเบียบ ปฏิบัติและข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งมีการวัดและขั้นตอนการควบคุมที่กำหนดไว้ ชัดเจน ในกรณีที่เป็นกรให้บริการ “กระบวนการ” จะมีในลักษณะกว้าง ๆ เช่น บอกว่าต้องทำ อะไรบ้าง ซึ่งอาจรวมถึงขั้นตอนที่พึงประสงค์หรือคาดหวัง หากขั้นตอนนั้นสำคัญอย่างยิ่ง

^๑ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/> เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔.

^๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ สืบค้นจาก <http://doh.hpc.go.th/pmqa2562/topicDisplay.php?id=1> เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔.

การให้บริการต้องให้สารสนเทศที่ช่วยให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนด้วย และต้องมีแนวทางสำหรับผู้ให้บริการในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำหรือพฤติกรรมของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจเกิดขึ้นด้วย ในงานที่ใช้ความรู้ เช่น การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การวิจัย การพัฒนา และการวิเคราะห์ กระบวนการไม่จำเป็นต้องมีลำดับขั้นตอนที่เป็นทางการ แต่อาจเป็นความเข้าใจโดยทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการที่มีสมรรถภาพ เช่น ระยะเวลา ทางเลือกที่กำหนดไว้ การประเมินผล และการรายงานผล ขั้นตอนอาจเกิดขึ้นหลังจากที่มีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้แล้ว

จากนิยามความหมายของคำว่า “กระบวนการ” (Process) จึงเปรียบเสมือนแนวทางการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กระบวนการจึงเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของระบบที่ต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีความต่อเนื่อง และสามารถนำไปปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง จนกระทั่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การวิเคราะห์หรือการประเมินสภาพการทำงานขององค์กร จึงได้มีการประยุกต์แนวคิดทฤษฎีระบบมาใช้ ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถปรับใช้กับการบริหารงานในองค์กรได้ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ปัจจัยเข้า หมายถึง ทรัพยากรทางการบริหารทุก ๆ ด้าน ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และแรงจูงใจ (Motivations) ที่เป็นส่วนเริ่มต้นและเป็นตัวจักรสำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ

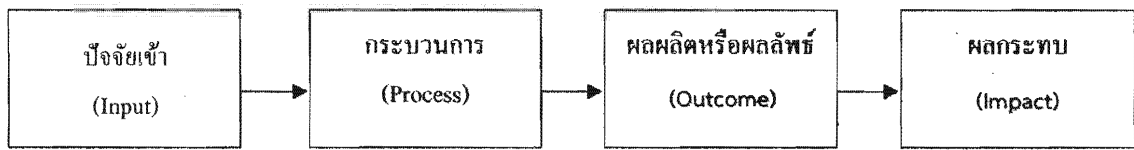
๒. กระบวนการ เป็นการนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานรวมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่หลายระบบครบวงจร ตั้งแต่การบริหาร การจัดการ การนิเทศ การวัดและการประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าไปสู่กระบวนการทุกกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผลผลิตหรือผลลัพธ์ เป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัยมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔. ผลกระทบเป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่คาดไว้หรือไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นก็ได้^๓

^๓ จันทานันท์ สกวนนาม, *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*, (กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, ๒๕๔๕), ๘๖ - ๘๗.

ปรากฏดังภาพนี้

ภาพที่ ๒.๑ องค์ประกอบของระบบ

ทั้งนี้ สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ป้อนเข้า หมายถึง สิ่งที่ป้อนเข้า เสมือนทรัพยากรทางการบริหารทุกด้าน (บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น) ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต้องนำไปใช้ในกระบวนการ จากนั้น กระบวนการเป็นองค์ประกอบที่สองที่นำเอาป้อนเข้ามาจัดทำให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลผลิตหรือผลลัพธ์ เป็นผลจากการกระทำในขั้นที่สอง อันเป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดจากกระบวนการของการนำป้อนเข้ามาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ไปจนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นภายหลังจากผลลัพธ์ที่ได้

จากแนวคิดดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า กระบวนการเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการ เพื่อจัดทำให้เกิดผลสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายได้ โดยสรุปได้ดังนี้

๑. กระบวนการเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญของหน่วยงาน ซึ่งการมีคำอธิบายของกระบวนการที่ดีจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานต่างสถานที่กัน ไม่ว่าจะส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคได้เข้าใจการปฏิบัติงานนั้น ๆ อย่างถูกต้อง และส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

๒. กระบวนการช่วยบ่งบอกให้ระดับผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารของหน่วยงานนั้น ๆ ได้ทราบถึงข้อเท็จจริงการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน เกิดผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด และสามารถดำเนินงานได้เสร็จตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

๓. กระบวนการที่ดี ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นฐานสำหรับการพัฒนาหรือต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน

ดังนั้น การนำแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหา โดยมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้น จะแสดงให้เห็นทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ต้องนำไปใช้ในกระบวนการดำเนินงานและวิธีการที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ อย่างไรก็ตาม จนได้ผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นที่ควรต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงและพัฒนาอย่างไรต่อไป ทั้งนี้ จะนำเสนอการวิเคราะห์ในบทที่ ๔ ต่อไป

๒.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง^๔

๒.๒.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ใต้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(๔) ใต้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้”

๒.๒.๒ การดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้น

“มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะกรณีที่มีการกล่าวหาหรือไม่ ให้เลขาธิการหรือผู้ที่เลขาธิการมอบหมายตรวจสอบเบื้องต้นก่อนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด หากตรวจสอบเบื้องต้นแล้วพบว่ามิใช่ข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑) ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าว

^๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๕๒ ก (๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔).

ไว้พิจารณาตามระยะเวลาและวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าเป็นกรณีที่มีคำกล่าวหาให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการ คนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

คำกล่าวหาใดที่ไม่มีเหตุที่ไม่รับไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการไต่สวนต่อไป

ผู้กล่าวหาซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณาของกรรมการตามวรรคสอง อาจมีหนังสือขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวนคำสั่งนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งตามวรรคสอง

ในการตรวจสอบเบื้องต้นให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนมีอำนาจตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๓) ด้วย”

๒.๒.๓ คำกล่าวหา

มาตรา ๔๘ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่ต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและ มีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกิน สองปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน

ในการกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความรวดเร็ว ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระยะเวลา ของการไต่สวนข้อกล่าวหา แต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่ได้แต่รวมแล้ว ต้องไม่เกินสามปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงาน ของต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลา ออกเท่าที่จำเป็นก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่า การใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือ ใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน โดยให้ถือว่า เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวน การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้กำหนดอายุความ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดีซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาก็ได้

(๓) ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาตาย เว้นแต่เป็นกรณีร้ายแรงผิดปกติ

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา เว้นแต่มีหลักฐานปรากฏชัดแจ้งและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็น กรณีที่เป็น การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินสิบปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา

(๒) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

(๓) ผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเกินห้าปีในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องภายในกำหนดเวลา แม้จะพ้นกำหนดเวลาห้าปีแล้วก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๕๖ ในการกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐบรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕ การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ ให้กล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐไม่เกินห้าปีแต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาหรือกรณีที่ยกเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนภายในกำหนดเวลาดามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการกับเจ้าพนักงานของรัฐอื่น ซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในเรื่องนั้นได้ด้วย ไม่ว่าผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๖๐ คำกล่าวหาที่มีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

ผู้กล่าวหาจะเป็นผู้เสียหายหรือมิใช่ผู้เสียหายก็ได้

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ และจะส่งด้วยวิธีใด ๆ ที่จะให้คำกล่าวหาถึงสำนักงานก็ได้ ในกรณีที่ทำด้วยวาจา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนที่จะบันทึกรายละเอียดไว้ให้ครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง

ให้สำนักงานจัดให้มีระบบในการจดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียนที่รักษาไว้เป็นความลับ และไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนดังกล่าวมิได้ และให้ลบชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาออกจากหนังสือกล่าวหา

หนังสือกล่าวหาที่ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ถ้ามีรายละเอียดตาม (๓) แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะปฏิเสธไม่รับไว้พิจารณาไม่ได้

การกล่าวหาบุคคลตามมาตรานี้ ให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใดในข้อหาใด ๆ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พนักงานสอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น แล้วส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือแม้จะอยู่ในหน้าที่และอำนาจแต่เป็นเรื่องไม่ร้ายแรงที่เป็นกรกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้ส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวน โดยจะกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำคู่มือแจกจ่ายให้พนักงานสอบสวนอย่างทั่วถึงเพื่อให้พนักงานสอบสวนทราบว่า เรื่องใดบ้างที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในกรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่จะจับโดยไม่มีหมายจับได้ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้ง บันทึกการจับ มายังพนักงานสอบสวนหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้นับระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไป โดยมีประกัน หรือไม่มีประกันก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลออกหมายขังผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

มาตรา ๑๑๕ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะเพราะเหตุมีการกล่าวหาหรือเพราะคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน

การกล่าวหาและการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในหมวด ๒ การไต่สวน มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่จะมีการบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในส่วนนี้

๒.๓ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง^๔

๒.๓.๑ บทนิยาม

“ข้อ ๔ “คำกล่าวหา” หมายความว่า ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่เป็นการกล่าวหา เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ามีพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาหรือไม่ก็ตาม

^๔ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๖๑ หน้า ๔ (๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑).

“เรื่องกล่าวหา” หมายความว่า คำกล่าวหาที่สำนักงานรับไว้เพื่อดำเนินการตรวจสอบ ใต้สวนหรือใต้สวนเบื้องต้น และให้หมายความรวมถึงกรณีที่สำนักงานได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริต ต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือคำสั่งทุกซ์ หรือกล่าวโทษที่พนักงานสอบสวนได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรื่องที่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งกรณีที่เลขาธิการ หรือผู้ที่เลขาธิการ มอบหมายได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อทราบข้อมูลหรือรายละเอียด ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการยกเหตุอันควรสงสัย”

๒.๓.๒ การยื่นและการรับคำกล่าวหา

ข้อ ๑๙ คำกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐาน หรืออ้างพยานหลักฐาน หรือรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นหรือหนี้สินที่ลดลง ผิดปกติในกรณีที่กล่าวหาว่าร้ายรายผิดปกติ

หนังสือกล่าวหาที่ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ถ้ามีรายละเอียดตาม (๓) แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะปฏิเสธไม่ดำเนินการตรวจสอบต่อไปไม่ได้

ข้อ ๒๐ ในการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้กล่าวหาจะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือยื่นต่อหรือส่งมายังสำนักงาน สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด หรือยื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

กรณีผู้กล่าวหาได้กล่าวหาด้วยวาจา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกคำกล่าวหา และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และในกรณีที่ผู้กล่าวหานำบุคคลอื่นซึ่งอ้างว่าเป็นพยานของตนมาด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่จะบันทึกถ้อยคำไว้เพื่อประกอบคำกล่าวหาด้วยก็ได้

กรณีที่สำนักงาน สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ได้รับคำกล่าวหาตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่าคำกล่าวหาดังกล่าวไม่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ ตามการจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงานให้ส่งคำกล่าวหาไปยังสำนักงาน หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดที่มีเขตอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๒๑ เมื่อได้รับคำกล่าวหาตามข้อ ๒๐ ไว้แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ลงทะเบียนคำกล่าวหาและบันทึกข้อมูลลงในสารบบ
- (๒) จัดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียนสารบบการรักษาความลับ และ
- (๓) ลบชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาออกจากหนังสือหรือบันทึกปากคำตามวิธีการ

ที่สำนักงานกำหนด

ไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนสารบบตาม (๒) มิได้

ให้นำความในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และวรรคสอง มาใช้บังคับกับเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษที่พนักงานสอบสวนได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งหนังสือหรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่หน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงานด้วย

ข้อ ๒๒ เมื่อดำเนินการตามข้อ ๒๑ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาว่าเป็นคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้แล้วหรือไม่ หากเป็นคำกล่าวหาเดียวกันกับเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานของรัฐ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเรื่องต่อผู้อำนวยการหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า เพื่อส่งคำกล่าวหาขึ้นไปรวมกับคำกล่าวหาเดิมเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ และหากพบว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ให้ส่งคำกล่าวหาให้ผู้รับผิดชอบเรื่องเดิมพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่คำกล่าวหาไม่ปรากฏชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกร้อง และไม่อาจพิจารณาได้ว่าผู้ถูกร้องเป็นใครหรือดำรงตำแหน่งระดับใด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งไปยังผู้กล่าวหา เพื่อให้แจ้งรายละเอียดเพิ่มเติมตามคำกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลใดหรือตำแหน่งระดับใด โดยให้กำหนดระยะเวลาที่ผู้กล่าวหาจะต้องชี้แจงหรือให้รายละเอียดดังกล่าวภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันได้รับหนังสือดังกล่าว และเมื่อได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวให้ถือว่าสำนักงานได้รับคำกล่าวหา

ในกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่ผู้กล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจง หรือให้รายละเอียด เกี่ยวกับบุคคลหรือระดับตำแหน่งของผู้ถูกร้อง ผู้อำนวยการหรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอาจมีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหา โดยแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้กล่าวหาทราบ

ในกรณีที่ผู้กล่าวหาโต้แย้งผลการพิจารณา ให้นำเสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ข้อ ๒๔ ภายใต้บังคับข้อ ๓๑ เมื่อได้ลงทะเบียนรับเรื่องกล่าวหาใดไว้ในสารบบแล้ว ให้พิจารณาเรื่องกล่าวนั้นว่าสมควรส่งคืนหรือมอบหมายหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือสมควรรับไว้ดำเนินการเอง

ในกรณีที่เห็นสมควรส่งคืนหรือมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการส่งและมอบหมายแห่งหมวดนี้ ในกรณีที่เห็นสมควรรับเรื่องกล่าวหาไว้ดำเนินการเองให้ดำเนินการตามหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบ หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินการใดส่วนตามหมวด ๔

๒.๓.๓ การส่งและการมอบเรื่องกล่าวหา

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าเรื่องกล่าวหาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูง หรือเทียบเท่าลงมาว่ากระทำผิด หรือเป็นเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ให้ทำความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อส่งเรื่องหรือมอบหมายเรื่องกล่าวหา ตามข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๖๑ พิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใดนั้น ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามิมีมติส่งเรื่องกล่าวหาคืนพนักงานสอบสวน

ข้อ ๒๗ ในกรณีเรื่องกล่าวหาใดมิได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนของผู้ถูกร้องดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้

ข้อ ๒๘ ในกรณีเรื่องกล่าวหาใดสมควรมอบหมายหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริตรับไปดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามิมีมติภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) มอบหมายคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ในกรณีที่เห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา หรือถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๒

(๒) มอบหมายพนักงานสอบสวน ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๘ (๒) และ (๔) ที่มีใช่ความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓

(๓) มอบหมายผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนของผู้ถูกร้องดำเนินการทางวินัย ในกรณีที่เรื่องกล่าวหาที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๔

การมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงการมอบหมายเรื่องกล่าวหาว่าเจ้าพนักงานของรัฐร้ายผิดปกติ

ข้อ ๒๙ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ส่งคืน หรือส่งเรื่อง หรือมอบหมายหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการส่งเรื่องภายในกรอบระยะเวลาตามข้อ ๓๐ โดยเร็ว แต่ในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินการตรวจสอบเรื่องกล่าวหาใด ให้ดำเนินการตามหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในภายหลังว่า เรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ส่งคืนหรือมอบหมายตามวรรคหนึ่ง เป็นเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งสูงกว่าอำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่า หรือเป็นเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง หรือเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกเรื่องกล่าวหาและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อดำเนินการต่อไปตามระเบียบนี้ก็ได้

ข้อ ๓๐ การส่งคืน หรือส่งเรื่อง หรือมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ ให้ดำเนินการภายในกรอบระยะเวลาตามมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ แล้วแต่กรณี

๒.๓.๔ การสอบสวนทางลับ

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงานได้รับแจ้งว่าการจัดทำโครงการหรืออนุมัติ หรือการจัดสรรเงินงบประมาณ มีพฤติการณ์แห่งการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานใต้สวนลงทะเบียนรับแจ้งไว้ในสารบบ และทำความเข้าใจเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร

การลงทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงกรณีเมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติยกเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับพฤติการณ์ดังกล่าวขึ้นพิจารณา โดยให้นำความในข้อ ๒๑ มาใช้บังคับกับการลงทะเบียนรับแจ้งโดยอนุโลม และไม่ว่าในกรณีใดผู้ใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งมิได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อนุมัติให้ดำเนินการสอบสวนทางลับเกี่ยวกับการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้นำความในหมวด ๓ การตรวจสอบ มาใช้บังคับกับการสอบสวนโดยอนุโลม

ข้อ ๓๒ เมื่อสอบสวนทางลับตามข้อ ๓๑ แล้วเห็นว่าเรื่องกล่าวหาไม่มีมูล ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยเร็ว รวมทั้งหากมีกรณี ที่ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนพร้อมดอกเบี้ยให้เสนอความเห็นประกอบการวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญด้วย

กรณีเห็นว่าไม่มีมูล ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อยุติการสอบสวน ตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนอื่นด้วย ให้ดำเนินการไต่สวนไปตามระเบียบนี้ต่อไป

๒.๓.๕ การตรวจสอบเรื่องกล่าวหา

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ได้รับเรื่องกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ มอบหมายให้ตรวจสอบเรื่องกล่าวหา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่าเรื่องกล่าวหา นั้นมีข้อมูลหรือ รายละเอียดเพียงพอที่จะรับไว้ดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหา นั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑) หรือไม่ แล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาตามข้อ ๔๕

ในการดำเนินการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อทราบ รายละเอียดตามเรื่องกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลใด มีตำแหน่งหน้าที่ใด พ้นจากตำแหน่งแล้วหรือ ไม่มีข้อกล่าวหา และพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเป็นประการใด มีพยานหลักฐานใด หรือ บุคคลใดร่วมหรือสนับสนุนกระทำความผิด โดยอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมตามคำกล่าวหาจากผู้กล่าวหา

(๒) บันทึกล้อยคำบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ขอทราบข้อเท็จจริงหรือขอเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานของรัฐ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน หน่วยงานเอกชนหรือองค์กร หรือจากบุคคลใด ๆ มาประกอบการพิจารณา

(๔) ตรวจสอบสถานที่หรือท้องที่ที่เกิดเหตุหรือที่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามคำกล่าวหา และดำเนินการทั้งหลายที่เป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมพยานหลักฐาน

(๕) ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการไต่สวนต่อไป

กรณีมีความจำเป็นเพื่อให้พฤติการณ์แห่งการกระทำตามข้อกล่าวหาชัดเจนยิ่งขึ้น จะสอบปากคำ ผู้ถูกร้องหรือบุคคลใดซึ่งอาจถูกสั่งให้ไต่สวนไว้ในฐานะผู้ให้ถ้อยคำด้วยก็ได้ ทั้งนี้ การสอบปากคำ ให้แจ้งบุคคลดังกล่าวทราบถึงการเป็นผู้ถูกร้องตามเรื่องกล่าวหาด้วย

กรณีจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลในต่างประเทศให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจ เสนอเลขอาธิการเพื่อพิจารณาขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใด ๆ ในต่างประเทศ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงหรือขอเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือขอความร่วมมือจากกระทรวง การต่างประเทศหรือเอกอัครราชทูตหรือกงสุลของประเทศไทยหรือเจ้าพนักงานของรัฐบาลไทย ในต่างประเทศให้ตรวจสอบข้อมูลแทน

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากมีกรณีที่ต้องดำเนินการโดยอาศัย อำนาจตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) และ (๓) ให้เลขอาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไตสวนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ หรือกำกับดูแล มีอำนาจลงนาม ทั้งนี้ การมอบหมายให้หัวหน้าพนักงานไตสวนมีหน้าที่กำกับดูแล ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ หากการดำเนินการตรวจสอบไม่แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ลงทะเบียนรับเรื่อง กล่าวหาให้ขอขยายระยะเวลาต่อผู้อำนวยการ ในการนี้ผู้อำนวยการมีอำนาจขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน เก้าสิบวันหากเกินกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้เสนอต่อกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับ ดูแล หรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละ ไม่เกินเก้าสิบวัน ทั้งนี้ หากขยายระยะเวลาทั้งสามครั้งแล้วยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้เสนอเหตุผล และความจำเป็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามีมติตามที่เห็นสมควรต่อไป เว้นแต่เป็นเรื่อง ที่จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลหรือรายละเอียดหรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ขอทราบข้อเท็จจริงหรือขอเอกสารหลักฐาน เพิ่มเติมจากผู้กล่าวหาแล้ว แต่ไม่ปรากฏว่าผู้กล่าวหาให้ข้อมูลหรือรายละเอียดของข้อกล่าวหาและ พฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหาเพียงพอที่จะดำเนินการตรวจสอบต่อไปได้ หรือกรณี ที่ข้อกล่าวหาไม่ได้รับชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ และไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือไม่อาจ หาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปได้ ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อมีมติหรือคำสั่งไม่รับข้อกล่าวหาไว้พิจารณา

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ระหว่างการตรวจสอบแล้วพบว่า เรื่องกล่าวหาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ถูกร้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมากรณีมีการกล่าวหาว่ากระทำผิด หรือ เป็นเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ให้นำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา เพื่อดำเนินการ ตามส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการส่งและมอบหมาย ต่อไป

ข้อ ๔๕ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ ให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา ดังนี้

(๑) เรื่องกล่าวหาใดมีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาในนั้นไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑) ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา

(๒) เรื่องกล่าวหาใดมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอต่อการไต่สวนต่อไป ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อมีมติให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ว่าด้วยการไต่สวน

ในการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติให้ดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติมหรือให้ดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๔๖ ในการพิจารณาตามข้อ ๔๕ (๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ ทั้งนี้ การมอบหมายให้พิจารณาและมีคำสั่งแทนในเรื่องใด ลักษณะใด ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง มีคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบ หากผู้กล่าวหาไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว อาจมีหนังสือขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวนคำสั่งนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นควรส่งคืน หรือส่งเรื่อง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๔ สำคัญและผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

แผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง “แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี” โดยมีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ ๒ รวมทั้งแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง^๖ ดังนี้

^๖ แผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕), สืบค้นจาก <https://www.nacc.go.th/categorydetail/2020102614431598/20201113135101?> เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔.

แผนระดับที่ ๑ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

แผนระดับที่ ๒ สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในส่วนเป้าหมายที่ให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีตัวชี้วัด คือ ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง คือ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ มีความสอดคล้องทั้งในระดับวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้ประเทศไทยใสสะอาดไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand) และเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ คือ ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐

แผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผลักดันไปสู่การปฏิบัติและบริหารการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ โดยแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ได้ถ่ายทอดเป้าหมายตัวชี้วัด มาจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่กำหนดเป้าหมายให้ “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” และกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ให้คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน ประกอบด้วยแผนย่อย ๒ แผนย่อย ดังนี้

(๑) แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมาย ๒ ประการ คือ ๑) ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และ ๒) คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

(๒) แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต มีเป้าหมายให้การดำเนินคดีทุจริต มีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

โดยมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของสำนักงาน ป.ป.ช.^๗ ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ			
		๒๕๖๓		๒๕๖๔	
		ค่าเป้าหมาย	ผล	ค่าเป้าหมาย	ผล
คดีทุจริตและ ประพฤติ มิชอบลดลง	๑. จำนวนคดีทุจริตในภาพรวม	ลดลง ร้อยละ ๖	ลดลง ร้อยละ ๕๐ (๑๒ เรื่อง)	ลดลง ร้อยละ ๘	ลดลง ร้อยละ ๕๐ (๑๒ เรื่อง)
	๒. จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงาน				
	๒.๑ จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ภาครัฐที่ถูกข่มขู่เรื่องวินัย (ทุจริต)	ลดลง ร้อยละ ๖	ลดลง ร้อยละ ๒๕ (๙ เรื่อง)	ลดลง ร้อยละ ๘	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๘.๓๓ (๑๙ เรื่อง)
	๒.๒ จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ภาครัฐที่ถูกข่มขู่ว่ากระทำการทุจริต	ลดลง ร้อยละ ๖	ลดลง ร้อยละ ๔๐ (๓ เรื่อง)	ลดลง ร้อยละ ๘	ลดลง ร้อยละ ๑๐๐ (ไม่มีเรื่อง)
	๓. จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ลดลง ร้อยละ ๑๕	ไม่มีเรื่อง	ลดลง ร้อยละ ๒๐	ไม่มีเรื่อง

นอกจากนี้ ความสำเร็จของการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕												
	ตุลาคม				พฤศจิกายน				ธันวาคม				
	W๑	W๒	W๓	W๔	W๑	W๒	W๓	W๔	W๑	W๒	W๓	W๔	
๑. การประเมินผลแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)		✓	✓	✓									
๒. การวิเคราะห์สถานการณ์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน - ภายนอก แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต		✓	✓	✓									
๓. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔)				✓									
๔. การกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒					✓								
๕. การระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒						✓	✓	✓					
๖. การยกร่างแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)						✓	✓	✓					
๗. การนำเสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ต่อคณะกรรมการ ขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ เพื่อพิจารณา										✓			
๘. การปรับปรุงร่างแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)											✓		
๙. การนำเสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา													✓

^๗ เอกสารประกอบคำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. นำเสนอในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการองค์กรอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔.

หน้าว่าง

บทที่ ๓

กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

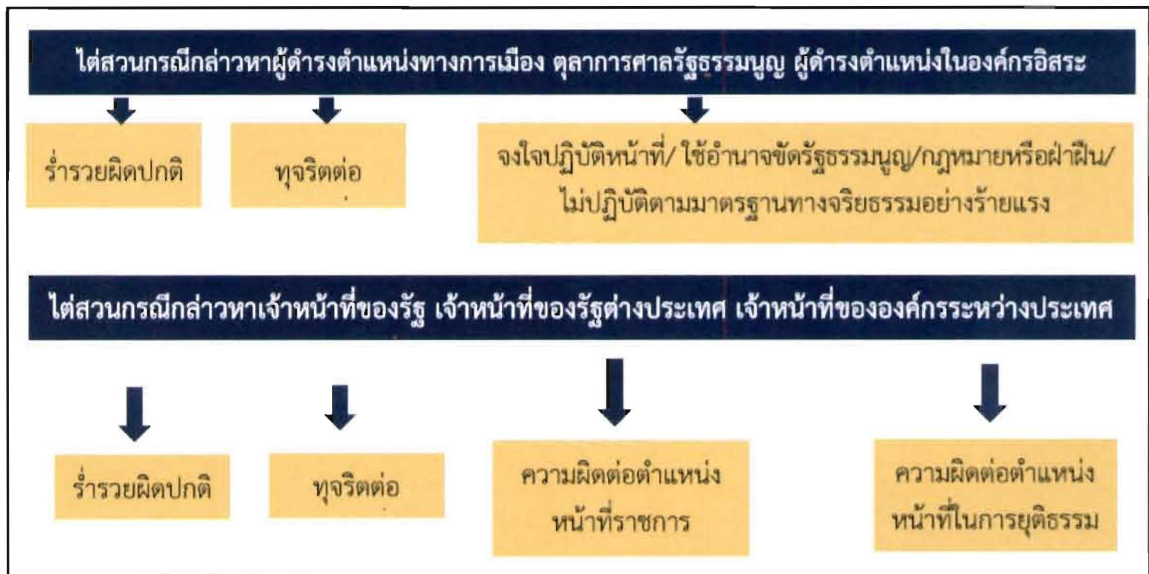
การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานเรื่องกล่าวหา พร้อมติดตามผลความคืบหน้าของแผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) เพื่อเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการด้านปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น ในบทนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารพร้อมเอกสารศึกษาทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง และการรับฟังข้อมูลจากผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เริ่มต้นจากการศึกษา (๑) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต ในการตรวจรับคำกล่าวหา (๒) เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (๓) กระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (๔) กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง (๕) ปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมายพร้อมแนวทางการแก้ไข ตามลำดับ

๓.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต ในการตรวจรับคำกล่าวหา^๑

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้จัดตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขึ้นทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ให้เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีความเป็นกลางและอิสระ และมุ่งตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้ครอบคลุมทุกระดับ และรอบด้าน โดยกลไกที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม โดยมีบุคคลผู้อยู่ภายใต้การตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือ เจ้าพนักงานของรัฐ ได้แก่ (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ (๒) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๓) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และ (๔) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๙ วรรคแรก ได้กำหนดให้การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐบรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. และมาตรา ๖๐ ยังได้กำหนดให้การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐที่มีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น อาจทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้

^๑ สำนักงาน ป.ป.ช., สถานการณ์การทุจริตประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓, (มีนาคม ๒๕๖๔) : ๒ - ๗.

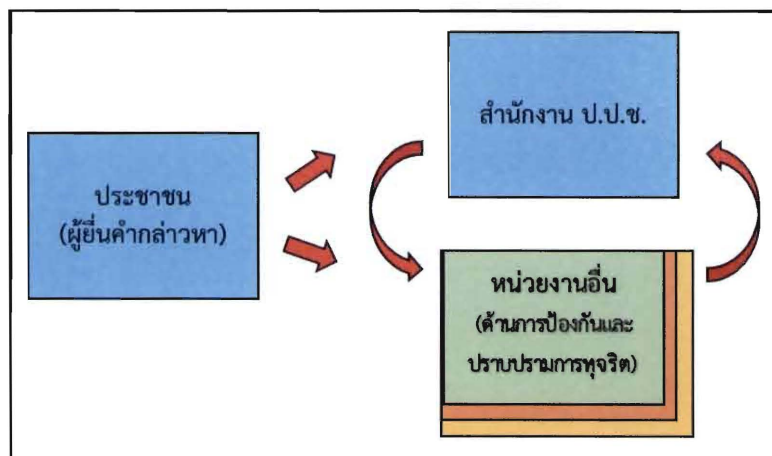
ทั้งนี้ ตามหลักการของรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับ โดยมีเจตนาหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับคำกล่าวหาไว้ดำเนินการในกรณีเป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ อำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือเป็นการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดในเรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรง หรือเป็นความผิดเกี่ยวกับการร่ำรวยผิดปกติ หรือเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ หรือเป็นความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม หรือให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มิใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ

ภาพที่ ๓.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริต
ที่มา : สถานการณ์การทุจริตประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงาน ป.ป.ช., หน้า ๑

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นปีแรกที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับ รวมถึงสามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแทนได้ในบางกรณี เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายเรื่องกล่าวหาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงหรือเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ ให้หน่วยงานของรัฐ อาทิ พนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนของผู้ถูกร้องนั้น ดำเนินการแทน หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีที่สอง และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีที่สาม ในการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. โดยสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศมีการดำเนินการด้วยระบบตรวจรับคำกล่าวหา (Preliminary Examination System on Corruption Accusation: PESCA) หน่วยงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งในส่วนกลางและในส่วนพื้นที่ทั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด สามารถรับคำกล่าวหา ร้องเรียนการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐได้จากนั้นบันทึกคำกล่าวหาเข้าสู่ระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ในการส่งผ่านข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นตามลำดับชั้น และเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไป

ภาพที่ ๓.๒ การรับและส่งต่อคำกล่าวหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ที่มา : ประมวลโดยคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

๓.๒ เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๓.๒.๑ ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.^๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แบ่งออกเป็น ๕ กรณี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๒.๑.๑ คำกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้เพื่อดำเนินการตรวจสอบ ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้น ตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๒.๑.๒ คำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษที่พนักงานสอบสวน^๓ ได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๖๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใดในข้อหาใด ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานสอบสวนได้ส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป^๔

๓.๒.๑.๓ เรื่องที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือกรณีที่หน่วยงานราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ได้ส่งเรื่องกล่าวหาเป็นหนังสือราชการหรือเอกสารหลักฐานต่างๆ ไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป^๕

^๒ สำนักงาน ป.ป.ช., คำอธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คู่มือประชาชน, (พฤศจิกายน ๒๕๖๓) : ๖๔ - ๖๕.

^๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

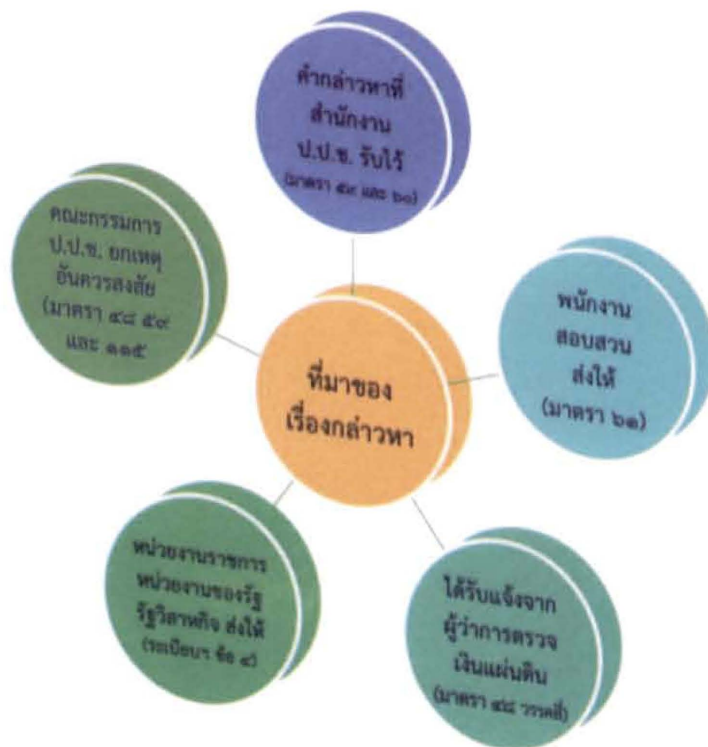
“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย”

^๔ สำนักงาน ป.ป.ช., เอกสารประกอบคำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๔/๑๔๕๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔, หน้า ๑.

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑.

๓.๒.๑.๔ กรณีที่เลขาธิการ หรือผู้ที่เลขาธิการ มอบหมายได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อทราบข้อมูลหรือรายละเอียดก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการยกเหตุอันควรสงสัย ตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๑๑๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๒.๑.๕ เรื่องที่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ได้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามข้อ ๔ ของระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพที่ ๓.๓ ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ที่มา : คำอธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คู่มือประชาชนของสำนักงาน ป.ป.ช., หน้า ๖๕

๓.๒.๒ วิธีการและช่องทางการแจ้งเบาะแสและการร้องเรียนการทุจริต^๖

กรณีพบเห็นเจ้าพนักงานของรัฐทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ สามารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ได้หลายวิธี โดยสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดวิธีการและช่องทางไว้ ดังนี้

๓.๒.๒.๑ การกล่าวหาเป็นหนังสือ

“เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ หรือส่งที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยจะยื่นด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่นยื่นแทน หรือยื่นทางไปรษณีย์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้^๗

(๑) กรณียื่นหนังสือร้องเรียนด้วยตนเอง เป็นกรณีที่ผู้กล่าวหาได้ยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือด้วยตนเองตามแบบคำกล่าวหาที่กำหนดไว้ โดยยื่นเป็นหนังสือได้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ทั้งนี้ผู้กล่าวหาจะเป็นผู้เสียหายหรือมิใช่ผู้เสียหายก็ได้

(๒) กรณียื่นหนังสือร้องเรียนทางไปรษณีย์ เป็นกรณีที่ผู้กล่าวหาได้ยื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือทางไปรษณีย์โดยเจ้าหน้าที่ของส่งถึงสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) หรือส่งที่สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือส่งที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยผู้กล่าวหาต้องเขียนคำกล่าวหา (หรือพิมพ์) เล่าถึงเหตุการณ์ของเรื่องที่ต้องการร้องเรียนหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำ ความผิดของผู้ถูกร้องให้ชัดเจนมากที่สุด แจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา หมายเลขโทรศัพท์ของผู้กล่าวหาที่เจ้าหน้าที่สามารถติดต่อได้ รวมทั้งระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง พร้อมทั้งลงลายมือชื่อของผู้กล่าวหา ถ้ามีเอกสารหรือหลักฐานควรแนบส่งไปพร้อมกันด้วย แต่หากกรณีที่คำกล่าวหา นั้นไม่ปรากฏชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกร้องแล้ว และไม่อาจพิจารณาได้ว่าผู้ถูกร้องเป็นใครหรือดำรงตำแหน่งระดับใด พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีหนังสือสอบถามแจ้งไปยังผู้กล่าวหาเพื่อให้แจ้งรายละเอียดเพิ่มเติมตามคำกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลใดหรือตำแหน่งระดับใด โดยกำหนดระยะเวลาให้ผู้กล่าวหาชี้แจงหรือให้รายละเอียดดังกล่าวภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และเมื่อได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวจะถือว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหา

^๖ สำนักงาน ป.ป.ช. สืบค้นจาก <https://m.facebook.com/NACCThailandOfficialFanpage/posts/2368237236822677> วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔.

^๗ สำนักงาน ป.ป.ช., เรื่องเดิม หน้า ๑.

๓.๒.๒.๒ การกล่าวหาด้วยวาจาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการบันทึกคำกล่าวหาไว้เป็นพยานหลักฐาน กล่าวคือ เป็นกรณีที่ผู้กล่าวหาแจ้งคำกล่าวหาด้วยวาจาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองได้ทั้งที่สำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบันทึกคำกล่าวหา และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นพยานหลักฐาน และในกรณีที่ผู้กล่าวหานำบุคคลอื่นซึ่งอ้างว่าเป็นพยานของตนมาด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่จะบันทึกถ้อยคำไว้เพื่อประกอบคำกล่าวหาด้วยก็ได้^๔

๓.๒.๒.๓ แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แก่

www.nacc.go.th หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ซึ่งสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนได้ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง

๓.๒.๒.๔ ร้องเรียนผ่านทางโทรศัพท์ สำนักงาน ป.ป.ช.

หมายเลข ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ - ๐๑, สายด่วน ป.ป.ช. โทร. ๑๒๐๕, สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙, สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการบันทึกคำกล่าวหาไว้เป็นพยานหลักฐาน

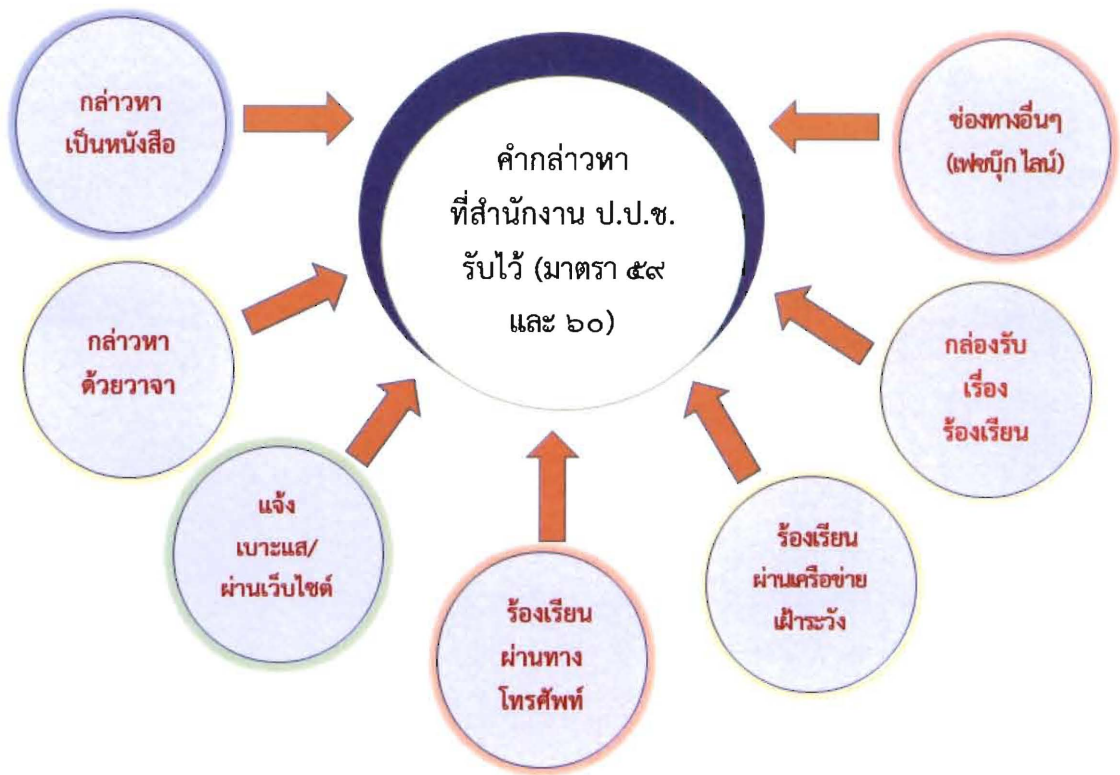
๓.๒.๒.๕ ร้องเรียนผ่านเครือข่ายเฝ้าระวังของสำนักงาน ป.ป.ช.

Application WE หรือ <https://www.nacc.go.th/we/>

๓.๒.๒.๖ กล่องรับเรื่องร้องเรียน ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

๓.๒.๒.๗ ร้องเรียนผ่านช่องทางอื่น ๆ ที่ไม่เป็นทางการ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

ภาพที่ ๓.๔ ที่มาของเรื่องกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้ ตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ในช่องทางการร้องเรียนต่าง ๆ

ที่มา : ประมวลโดยคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

๓.๒.๓ แบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหาของผู้กล่าวหา และแบบฟอร์มตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช.

๓.๒.๓.๑ การเขียนคำกล่าวหาของผู้กล่าวหา^๔

การเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแสหรือการร้องเรียนการทุจริต ต้องมีรายละเอียดตามมาตรา ๖๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้กล่าวหา
- (๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

^๔ สำนักงาน ป.ป.ช. สืบค้นจาก <https://m.facebook.com/NACCThailandOfficialFanpage/posts/2368237236822677> วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔.

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

๓.๒.๓.๒ การตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช.

เมื่อมีคำกล่าวหาไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักบริหารงานกลางดำเนินการส่งคำกล่าวหาไปยังสำนักไต่สวนการทุจริต หรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สินที่มีหน้าที่อำนาจ เพื่อตรวจรับ และให้ความเห็นตามแบบฟอร์มการตรวจรับคำกล่าวหา โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

(๑) มีข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการหรือไม่

(๒) อยู่ในหน้าที่และอำนาจหรือไม่

(๓) เป็นเรื่องที่ต้องห้ามตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ (๑) หรือไม่

(๔) เป็นเรื่องลักษณะร้ายแรงตามคำสั่งที่ ๑๒๓๙/๒๕๖๑ หรือเป็นเรื่องที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรดำเนินการ ตามคำสั่งที่ ๑๒๔๐/๒๕๖๑ หรือไม่

(๕) เป็นเรื่องซ้ำหรือไม่

พร้อมความเห็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเอง ไม่รับไว้ดำเนินการ ส่งคืนพนักงานสอบสวน ตามมาตรา ๖๑ (ไม่อยู่ในหน้าที่อำนาจ) มอบหมายหน่วยงานอื่น (มาตรา ๖๑ - ๖๔) หรือส่งรวมเรื่อง (เรื่องซ้ำ)

ทั้งนี้ ปราบกฏตามแบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหาของผู้กล่าวหา และแบบฟอร์มตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามลำดับ ดังนี้

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ข้าพเจ้า.....

อยู่บ้านเลขที่.....

หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้.....

ประสงค์ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 กับเจ้าพนักงานของรัฐ
ในข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ดังนี้

1. ผู้ถูกร้อง
 - ชื่อ - นามสกุล.....
 - ตำแหน่ง.....
 - สังกัด.....
 (ถ้าผู้ถูกร้องมีจำนวนมากกว่า 1 คน ให้ระบุที่ "กับพวก" และ
ให้ระบุชื่อ - นามสกุล ตำแหน่งและสังกัด ในตัวข้อพฤติการณ์
แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา)
2. ข้อกล่าวหา

.....

.....
3. พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา

.....

.....
4. พยานหลักฐานที่ยื่นประกอบ/พยานหลักฐานที่อ้างอิง

.....

.....
5. เคยมีการกล่าวหาเรื่องนี้ไปยังหน่วยงานของรัฐอื่น
หรือคือเป็นคดีอาญาต่อศาลใด หรือไม่ (หากมีโปรดระบุ)

.....

.....

ลงชื่อ.....(ผู้กล่าวหาผู้แจ้งเบาะแส)

(.....)

ภาพที่ ๓.๕ แบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแส/การร้องเรียน

ที่มา : สืบค้นจาก <https://m.facebook.com/NACCThailandOfficialFanpage/posts/2368237236822677>

วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔.

แบบฟอร์มตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักไต่สวนการทุจริต และสำนักตรวจสอบทรัพย์สิน		
เลขรับ สบก..... วันที่.....		
สำนักที่รับผิดชอบ.....		
ข้อพิจารณา	ความเห็น	รายละเอียดเพิ่มเติม
มีข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอที่จะ ดำเนินการหรือไม่ (น. ๖๐)	☐ มี ☐ ไม่มี	
อยู่ในพื้นที่และอำนาจ หรือไม่	☐ อยู่ ☐ ไม่อยู่	
เป็นเรื่องที่ต้องห้ามตาม ม.๕๔ ม.๕๕(๑) หรือไม่	☐ เป็น ☐ ไม่เป็น	
เป็นตำแหน่งอำนาจสูงหรือ เทียบเท่าสูงหรือไม่	☐ เป็น ☐ ไม่เป็น	
มีลักษณะร้ายแรงหรือไม่	☐ มี ☐ ไม่มี	
เป็นเรื่องซ้ำหรือไม่	☐ เป็น ☐ ไม่เป็น	
ความเห็นพนักงานเจ้าหน้าที่		
☐ ดำเนินการเอง ☐ ไม่รับไว้ดำเนินการ ☐ ส่งคืนพนักงานสอบสวน ตามมาตรา ๖๑ (ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่) ☐ มอบหมายหน่วยงานอื่น (โปรดระบุหน่วยงาน)..... ☐ มาตรา ๖๑ ☐ มาตรา ๖๒ ☐ มาตรา ๖๓ ☐ มาตรา ๖๔ ☐ ส่งรวมเรื่อง (เรื่องซ้ำ) โปรดระบุเลขเรื่องและสำนัก.....		
เหตุผลประกอบความเห็น		
.....		
.....		
.....		
ลงชื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ วันที่.....		
ความเห็นผู้อำนวยการ		
☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย		
ลงชื่อ..... ผู้อำนวยการ.....		
วันที่.....		

ภาพที่ ๓.๖ แบบฟอร์มตรวจรับคำกล่าวหาของสำนักไต่สวนการทุจริตและสำนักตรวจสอบทรัพย์สิน
ที่มา : สำนักงาน ป.ป.ช., เอกสารประกอบคำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอในการประชุมคณะกรรมการ
องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

๓.๒.๔ ช่องทางการติดตามการแจ้งเบาะแสและการร้องเรียนการทุจริต^{๑๐}

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีช่องทางการติดตามการแจ้งเบาะแสและการร้องเรียนการทุจริต ในหลายช่องทาง ดังนี้

๓.๒.๔.๑ ทางเว็บไซต์ www.nacc.go.th หัวข้อ ติดตามเรื่องร้องเรียน

๓.๒.๔.๒ ทางโทรศัพท์ สำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) หมายเลข ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ - ๐๑ หรือสายด่วน ป.ป.ช. โทร. ๑๒๐๕ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

๓.๒.๔.๓ ติดต่อด้วยตนเองที่สำนักงาน ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑ - ๙ หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

๓.๓ กระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับ ในการตรวจรับคำกล่าวหา และรายงานผลการดำเนินคดีทุจริต จึงมีการออกระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบและไต่สวนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา

ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้ “คำกล่าวหา” หมายความว่า ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่เป็นการกล่าวหา เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ามีพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาหรือไม่ก็ตาม

ทั้งนี้ คำกล่าวหาว่าการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งคำกล่าวหาต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ได้แก่ (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา (๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกร้อง และ (๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐาน หรืออ้างพยานหลักฐาน หรือรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นหรือหนี้สินที่ลดลงผิดปกติในกรณีที่กล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ อย่างไรก็ตาม แม้คำกล่าวหาไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ถ้ามีรายละเอียดตาม (๓) แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตรวจสอบต่อไป

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน.

ดังนั้น การตรวจรับคำกล่าวหา จึงเป็นกระบวนการตรวจเรื่องกล่าวหาว่าเป็นคำกล่าวหาและ อยู่ในเขตหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ควรจะรับไว้ดำเนินการในชั้นตรวจสอบ เบื้องต้นไว้ต่อไปหรือไม่ ซึ่งเป็นการกำหนดประเด็นให้ชัดว่า ใครกล่าวหาใคร ว่าทำผิดอย่างไร โดยเป็นประเด็นข้อกล่าวหาเป็นประเด็น ๆ ไป ซึ่งมีขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา กล่าวคือ^{๑๑}

๓.๓.๑.๑ การตรวจรับคำกล่าวหาในส่วนกลาง

(๑) สำนักบริหารงานกลางบันทึกข้อมูลในระบบ e-office พร้อมกับคัดแยก คำกล่าวหา หากเห็นว่าคำกล่าวหาดังกล่าวนั้นไม่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบตามการจัดแบ่งส่วน ราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ส่งคำกล่าวหาไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ที่มีเขต หน้าที่อำนาจเพื่อดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาต่อไป โดยดำเนินการภายในระยะเวลา ๒ วัน นับแต่ วันที่ได้รับคำกล่าวหา แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑.๑) กรณีคำกล่าวหาที่มีชื่อที่อยู่ของผู้กล่าวหาแต่ไม่มีข้อมูลหรือ รายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปได้

ให้สำนักบริหารงานกลางดำเนินการขอทราบรายละเอียด ตามคำกล่าวหาเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหา โดยดำเนินการภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับ คำกล่าวหา เมื่อครบกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้กล่าวหาได้รับหนังสือดังกล่าวไม่ว่าผู้กล่าวหาจะแจ้ง รายละเอียดเพิ่มเติมหรือไม่ ให้สำนักบริหารงานกลางส่งคำกล่าวหาไปยังสำนักไต่สวนการทุจริต หรือ สำนักตรวจสอบทรัพย์สินที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อตรวจรับและให้ความเห็นตามแบบฟอร์มการตรวจ รับคำกล่าวหา

(๑.๒) กรณีคำกล่าวหาที่มีชื่อที่อยู่ของผู้กล่าวหาแต่ไม่ปรากฏชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

ให้สำนักบริหารงานกลางดำเนินการขอทราบรายละเอียด ตามคำกล่าวหาเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหาภายใน ๗ วัน หากผู้กล่าวหาไม่แจ้งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๗ วัน (ระเบียบฯ ข้อ ๒๓) ให้ผู้อำนวยการหรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปมีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหา แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้กล่าวหาทราบ หากผู้กล่าวหาโต้แย้งผลการพิจารณาให้นำเสนอ กรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลสำนักที่ผู้ถูกร้องสังกัดพิจารณามีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหา

(๒) กรณีคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการ ให้สำนัก บริหารงานกลางตรวจเรื่องซ้ำ จากนั้นให้ส่งคำกล่าวหาไปยังสำนักไต่สวนการทุจริต หรือสำนัก ตรวจสอบทรัพย์สินที่มีหน้าที่อำนาจเพื่อตรวจรับและให้ความเห็นตามแบบฟอร์มการตรวจรับ คำกล่าวหา โดยให้สำนักบริหารงานกลางดำเนินการภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่สำนักบริหารงานกลาง ได้รับคำกล่าวหา

^{๑๑} สำนักงาน ป.ป.ช., เรื่องเดิม หน้า ๒ - ๑๗.

(๓) เมื่อสำนักไตสวนการทุจริต หรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สินได้รับคำกล่าวหาจากสำนักบริหารงานกลางแล้ว ให้มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจรับและให้ความเห็นตามแบบฟอร์มการตรวจรับคำกล่าวหาว่าจะรับไว้ดำเนินการเอง ไม่รับไว้พิจารณา ไม่รับคำกล่าวหา หรือส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนกรณีไม่อยู่ในหน้าที่หรืออำนาจตามมาตรา ๖๑ หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แล้วแต่กรณี จากนั้นส่งเรื่องกลับไปยังสำนักบริหารงานกลางภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่สำนักไตสวนการทุจริต หรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สินได้รับเรื่อง เพื่อให้สำนักบริหารงานกลางบันทึกข้อมูลคำกล่าวหาในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA)

(๔) เมื่อสำนักบริหารงานกลางได้รับคำกล่าวหาจากสำนักไตสวนการทุจริต หรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สิน แล้วให้สำนักบริหารงานกลางบันทึกข้อมูลคำกล่าวหาในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) จากนั้นให้สำนักบริหารงานกลางดำเนินการ ดังนี้

(๔.๑) กรณีเห็นควรรับไว้ดำเนินการเอง

ให้สำนักบริหารงานกลางดำเนินการออกเลขเรื่องกล่าวหา (เลขคำ) ในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) และสำเนาคำกล่าวหา แล้วนำต้นฉบับคำกล่าวหาใส่ซองปิดผนึกเพื่อไม่ให้ข้อมูลเปิดเผยต่อสาธารณชน แล้วส่งเรื่องไปยังสำนักไตสวนการทุจริต หรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สินที่รับผิดชอบ เพื่อมอบหมายพนักงานไตสวนดำเนินการปกปิดชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาในสำเนาคำกล่าวหา และดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นต่อไป โดยสำนักบริหารงานกลางต้องดำเนินการออกเลขเรื่องกล่าวหาและส่งเรื่องให้สำนักที่รับผิดชอบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา

(๔.๒) กรณีเห็นควรไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณา

ให้สำนักบริหารงานกลางเสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลสำนักที่ผู้ถูกร้องสังกัดพิจารณาภายใน ๗ วัน เมื่อได้รับคำสั่งไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาแล้ว ให้เจ้าของเรื่องแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้กล่าวหาทราบภายใน ๗ วัน โดยคำกล่าวหาที่เห็นควรไม่รับไว้พิจารณาได้แก่

(๔.๒.๑) คำกล่าวหาที่มีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป (กรณีมีชื่อและที่อยู่ผู้กล่าวหา แต่เมื่อขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมแล้ว ไม่แจ้งข้อมูลหรือแจ้งแต่ไม่มีรายละเอียดเพิ่มเติม)

(๔.๒.๒) คำกล่าวหาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔.๒.๓) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๔.๒.๔) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

(๔.๒.๕) เรื่องที่ผู้ถูกร้องตาย เว้นแต่เป็นกรณีร้ายรอยผิดปกติ

(๔.๒.๖) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกิน ๑๐ ปี นับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา

(๕) กรณีเห็นควรส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนกรณีไม่อยู่ในหน้าที่หรืออำนาจตามมาตรา ๖๑ หรือกรณีมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ให้สำนักบริหารงานกลางรวบรวมข้อมูลคำกล่าวหาจากระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) เสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองกลางภายใน ๗ วัน เมื่อคณะกรรมการกลั่นกรองพิจารณาแล้ว สำนักบริหารงานกลางจะส่งเรื่องให้สำนักการประชุมภายใน ๓ วัน จากนั้นให้สำนักการประชุมนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา พร้อมทั้งจัดทำมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนักบริหารงานกลางภายใน ๗ วัน เมื่อสำนักบริหารงานกลางได้รับมติจากสำนักการประชุมแล้ว ให้สำนักบริหารงานกลางบันทึกมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๒ วัน และดำเนินการออกเลขดำติดตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด พร้อมจดแจ้งเลขดำติดตามนั้นในต้นเรื่องแล้วส่งเรื่องให้หน่วยงานอื่นดำเนินการภายใน ๓ วัน

๓.๓.๑.๒ การตรวจรับคำกล่าวหาในส่วนภูมิภาค

(๑) เมื่อมีคำกล่าวหามายังสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดบันทึกข้อมูลในระบบ e-office พร้อมทั้งคัดแยกคำกล่าวหา หากเห็นว่าคำกล่าวหาดังกล่าวนั้น ไม่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบตามการจัดแบ่งส่วนราชการ ภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ส่งคำกล่าวหาไปยังสำนักบริหารงานกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ที่มีเขตอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาต่อไป โดยดำเนินการภายในระยะเวลา ๒ วัน นับแต่วันที่รับคำกล่าวหา

(๑.๑) กรณีคำกล่าวหาที่มีชื่อที่อยู่ของผู้กล่าวหาแต่ไม่มีข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปได้

ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดดำเนินการขอทราบรายละเอียดตามคำกล่าวหาเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหาภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดได้รับคำกล่าวหา เมื่อครบกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้กล่าวหาได้รับหนังสือดังกล่าวไม่ว่าผู้กล่าวหาจะแจ้งรายละเอียดเพิ่มเติมหรือไม่ ให้มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาดังกล่าว

(๑.๒) กรณีคำกล่าวหาที่มีชื่อที่อยู่ของผู้กล่าวหาแต่ไม่ปรากฏชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกร้อง

ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดดำเนินการขอทราบรายละเอียดตามคำกล่าวหาเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหาภายใน ๗ วัน หากผู้กล่าวหาไม่แจ้งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๗ วัน (ระเบียบฯ ข้อ ๒๓) ให้ผู้อำนวยการหรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปมีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหาแล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้กล่าวหาทราบ หากผู้กล่าวหาโต้แย้งผลการพิจารณาให้นำเสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลพิจารณา มีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหา

(๒) กรณีคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดตรวจเรื่องซ้ำ จากนั้นมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลคำกล่าวหาในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) และดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาพร้อมกับเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาว่าจะรับไว้ดำเนินการเอง ไม่รับไว้พิจารณา ไม่รับคำกล่าวหา หรือส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนกรณีไม่อยู่ในหน้าที่หรืออำนาจตามมาตรา ๖๑ หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แล้วแต่กรณี ภายใน ๕ วัน จากนั้นให้ดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) กรณีเห็นควรรับไว้ดำเนินการเอง ให้ดำเนินการออกเลขเรื่องกล่าวหา (เลขดำ) ในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) และสำเนาคำกล่าวหา นำต้นฉบับคำกล่าวหาใส่ซองปิดผนึกเพื่อไม่ให้ข้อมูลเปิดเผยต่อสาธารณชน แล้วมอบหมายพนักงานสอบสวนดำเนินการปกปิดชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาในสำเนาคำกล่าวหา และดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นต่อไปภายใน ๓ วัน

(๒.๒) กรณีเห็นควรไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณา ให้เสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลสำนักที่ผู้ถูกร้องสังกัดพิจารณาภายใน ๗ วัน เมื่อได้รับคำสั่งไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาแล้ว ให้เจ้าของเรื่องแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้กล่าวหาทราบภายใน ๗ วัน โดยคำกล่าวหาที่เห็นควรไม่รับไว้พิจารณา ได้แก่

(๒.๒.๑) คำกล่าวหาที่มีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป (กรณีมีชื่อและที่อยู่ผู้กล่าวหา แต่เมื่อขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมแล้ว ไม่แจ้งข้อมูลหรือแจ้งแต่ไม่มีรายละเอียดเพิ่มเติม)

(๒.๒.๒) คำกล่าวหาที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒.๒.๓) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๒.๒.๔) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

(๒.๒.๕) เรื่องที่ผู้ถูกร้องตาย เว้นแต่เป็นกรณีร่ำรวยผิดปกติ

(๒.๒.๖) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกิน ๑๐ ปี นับแต่วันเกิดเหตุจนถึง

วันที่มีการกล่าวหา

(๓) กรณีเห็นควรส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวนกรณีไม่อยู่ในหน้าที่หรืออำนาจ ตามมาตรา ๖๑ หรือกรณีมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ให้เสนอความเห็นในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ภายใน ๕ วัน แล้วให้สำนักบริหารงานกลางรวบรวมข้อมูลคำกล่าวหาจากระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) เสนอต่อคณะอนุกรรมการ กลั่นกรองกลางภายใน ๗ วัน เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้ว สำนักบริหารงานกลางจะส่งเรื่อง ให้สำนักการประชุมภายใน ๓ วัน จากนั้นให้สำนักการประชุมนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา พร้อมกับจัดทำมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนักบริหารงานกลางภายใน ๗ วัน และให้สำนักบริหารงานกลางบันทึกมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๒ วัน เมื่อได้รับมติแล้วให้สำนักบริหารงาน กลางแจ้งมติผ่านระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ไปยังเจ้าของเรื่อง และให้เจ้าของเรื่องดำเนินการ ออกเลขคำติดตามตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด พร้อมจดแจ้งเลขคำติดตามนั้นในต้นเรื่อง แล้วส่งเรื่องให้หน่วยงานอื่นดำเนินการภายในระยะเวลา ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับมติในระบบ ตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA)

๓.๓.๑.๓ การตรวจรับคำกล่าวหา (ประเภทบัตรสนเท่ห์ เว็บไซต์ และแจ้งเบาะแส)

(๑) เมื่อมีคำกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ เว็บไซต์ และแจ้งเบาะแสมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ให้สำนักบริหารงานกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี บันทึกข้อมูลในระบบ e-office พร้อมกับคัดแยกคำกล่าวหา หากเห็นว่าคำกล่าวหาดังกล่าวนั้นไม่อยู่ในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบตามการจัดแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ส่งคำกล่าวหาไปยังสำนัก ได้สวนการทุจริต หรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สิน หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดที่มีเขตอำนาจ หน้าที่เพื่อดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาต่อไป (ระเบียบฯ ข้อ ๒๐) โดยให้ดำเนินการภายใน ระยะเวลา ๒ วัน นับแต่วันที่สำนักบริหารงานกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ได้รับคำกล่าวหา

(๒) ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาว่า คำกล่าวหาดังกล่าว มีรายละเอียดและพฤติการณ์เพียงพอที่จะรับไว้ดำเนินการหรือไม่ภายใน ๕ วัน ในกรณีเห็นว่าควรตรวจสอบเพื่อที่จะได้ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานชัดเจนยิ่งขึ้น ก็อาจดำเนินการ ตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ โดยให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน โดยในการดำเนินการ ให้หัวหน้าพนักงานได้สวนมีอำนาจตามมาตรา ๓๔ (๑) (๒) (๓) ประกอบมาตรา ๔๙ วรรคท้าย

(๓) กรณีที่คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณา ให้สำนักบริหารงานกลาง หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ดำเนินการออกเลขเรื่องกล่าวหา (เลขคำ) ในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ภายใน ๒ วัน นับแต่วันที่ได้รับมติกรณีส่วนกลางให้สำนักบริหารงานกลางส่งเรื่องให้สำนักไตสวนหรือสำนักตรวจสอบทรัพย์สินที่มีเขตหน้าที่อำนาจ กรณีสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มอบหมายพนักงานไตสวนดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นต่อไป

(๔) กรณีคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาไม่เห็นว่าควรส่งหน่วยงานอื่นตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๔ ให้สำนักที่รับผิดชอบบันทึกข้อมูลในระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ภายใน ๗ วัน แล้วให้สำนักบริหารงานกลางรวบรวมคำกล่าวหาจากระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ส่งให้สำนักการประชุมภายใน ๓ วัน จากนั้นให้สำนักการประชุมนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา พร้อมกับจัดทำมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๗ วัน โดยสำนักบริหารงานกลางแจ้งมติผ่านระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ไปยังสำนักที่รับผิดชอบภายใน ๒ วัน แล้วให้สำนักที่รับผิดชอบออกเลขคำติดตามและส่งคำกล่าวหาให้หน่วยงานอื่นดำเนินการภายใน ๔ วัน

(๕) กรณีคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา ให้เจ้าหน้าที่บันทึกมติคณะกรรมการกลั่นกรองภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับมติ กรณีเป็นบุคคลหรือคดีตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๑๒๕๓/๒๕๖๑ ข้อ ๒ ๑) - ๕) ให้สำนักที่รับผิดชอบเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับมติ หากเป็นคำกล่าวหาทางเว็บไซต์ เบาะแส ที่มีชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ให้เจ้าของเรื่องแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้กล่าวหาทราบภายใน ๗ วัน

๓.๓.๒ ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น

“การตรวจสอบ” หมายความว่า การดำเนินการใดๆ กับเรื่องกล่าวหาที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อทราบข้อมูลหรือรายละเอียดก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งกรณีรับเรื่องกล่าวหาไว้แล้ว หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติมอบหมายให้ตรวจสอบเรื่องกล่าวหาให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๓.๒.๑ การตรวจสอบเบื้องต้น พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเรื่องกล่าวหาว่ามีข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอที่จะรับไว้ดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหานั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑) หรือไม่ โดยดำเนินการเพื่อทราบรายละเอียดตามเรื่องกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลใด มีตำแหน่งหน้าที่ใด พ้นจากตำแหน่งแล้วหรือไม่ มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเป็นประการใด มีพยานหลักฐานใด หรือบุคคลใดร่วมหรือสนับสนุนกระทำความผิดแล้วให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา (ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๕)

๓.๓.๒.๒ วิธีการตรวจสอบ สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

(๑) ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมตามคำกล่าวหาจากผู้กล่าวหา

(๒) บันทึกถ้อยคำบุคคลใดๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ขอทราบข้อเท็จจริงหรือขอเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานของรัฐ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน หน่วยงานเอกชนหรือองค์กร หรือจากบุคคลใด ๆ มาประกอบการพิจารณา

(๔) ตรวจสอบสถานที่หรือท้องที่ที่เกิดเหตุหรือที่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามคำกล่าวหา และดำเนินการทั้งหลายที่เป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมพยานหลักฐาน

(๕) ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการไต่สวนต่อไป

หากมีความจำเป็นเพื่อให้พฤติการณ์แห่งการกระทำตามข้อกล่าวหาชัดเจนยิ่งขึ้นจะสอบปากคำผู้ถูกร้องหรือบุคคลใดซึ่งอาจถูกสั่งให้ไต่สวนไว้ในฐานะผู้ให้ถ้อยคำด้วยก็ได้ ทั้งนี้ การสอบปากคำให้แจ้งบุคคลดังกล่าวทราบถึงการเป็นผู้ถูกร้องตามเรื่องกล่าวหาด้วย

๓.๓.๒.๓ สรุปและรายงานผลการตรวจสอบ โดยการตรวจสอบให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ลงทะเบียนรับเรื่องกล่าวหา หากไม่แล้วเสร็จให้ขอขยายระยะเวลาต่อผู้อำนวยการได้ไม่เกิน ๙๐ วัน หากเกินกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้เสนอต่อกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน ทั้งนี้ หากขยายระยะเวลาทั้ง ๓ ครั้งแล้ว ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้เสนอเหตุผลและความจำเป็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามีมติตามที่เห็นสมควรต่อไป เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลหรือรายละเอียดหรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ

๓.๓.๒.๔ เสนอผู้อำนวยการ/ผู้บังคับบัญชาพิจารณา

(๑) กรณีปรากฏข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ว่าเรื่องกล่าวหาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมากรณีมีการกล่าวหาว่ากระทำผิดหรือเป็นเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามีมติส่งคืนหรือส่งเรื่องหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ

(๒) กรณีเรื่องกล่าวหาใดมีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหาไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ (๑) ให้เสนอ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามีมติไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา ซึ่งในการพิจารณาตามกรณีนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ กรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบ หากผู้กล่าวหาไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวอาจมีหนังสือขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวนคำสั่งนั้นได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ส่วนกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นควรส่งคืน หรือส่งเรื่อง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป

(๓) กรณีเรื่องกล่าวหาใดมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอต่อการไต่สวน ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามีมติให้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วแต่กรณี

๓.๓.๓ ขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น

๓.๓.๓.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามีมติให้ดำเนินการไต่สวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นครุณหรือเป็นครุชต่อผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ๓ รูปแบบ โดยพิจารณาถึงความสำคัญ ความร้ายแรงของเรื่องกล่าวหา รวมทั้งระดับตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ (๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งคณะเป็นองค์คณะไต่สวน (๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน และ (๓) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายคณะไต่สวนเบื้องต้น

(๑) กรณีการไต่สวนเรื่องกล่าวหาที่สำคัญมีผลกระทบอย่างกว้างขวางหรือเป็นครุณการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง (คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งคณะเป็นองค์คณะไต่สวน) หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติแต่งตั้งกรรมการ ป.ป.ช. ไม่น้อยกว่า ๒ คน และบุคคลอื่นเป็นคณะกรรมการไต่สวน โดยกรรมการและเลขานุการ และกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ให้แต่งตั้งจากหัวหน้าพนักงานไต่สวน

(๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายเลขาธิการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน เป็นคณะไต่สวนเบื้องต้น ให้เลขาธิการหรือผู้ที่เลขาธิการมอบหมายเสนอรายชื่อเลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นครุชหน้า พนักงานไต่สวนอย่างน้อย ๑ คนร่วมเป็นครุชและอาจเสนอรายชื่อผู้ช่วยพนักงานไต่สวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะ ระดับของตำแหน่ง และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา

๓.๓.๓.๒ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเสนอประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายเพื่อลงนาม

๓.๓.๓.๓ จัดประชุมเพื่อพิจารณาและกำหนดแนวทางการไต่สวน

๓.๓.๓.๔ ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยการแสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน โดยให้นำพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นด้วย และให้ถือว่าพยานหลักฐานที่ได้มาจากการดำเนินการดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบตามหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบ มาใช้บังคับกับวิธีดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นในส่วนนี้โดยอนุโลม เว้นแต่ความในข้อ ๔๒ หรือความในส่วนนี้จะกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ซึ่งในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานของคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้น ให้กระทำโดยกรรมการไต่สวนอย่างน้อยสองคน หรือเลขาธิการ หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวนหนึ่งคนและผู้ช่วยพนักงานไต่สวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งคน แล้วแต่กรณี โดยคณะกรรมการไต่สวนอาจมอบหมายให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวนร่วมกันไม่น้อยกว่าสองคนสอบปากคำพยาน รวมทั้งดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะ ระดับตำแหน่ง และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานตามสมควร

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๓๑ หรือมีกรณีจำเป็นต้องกันบุคคลไว้เป็นพยาน ตามมาตรา ๑๓๕ ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

ให้คณะกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จ และจัดทำสำนวนการไต่สวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย หากไม่อาจไต่สวนให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาดังกล่าว ให้แจ้งปัญหา อุปสรรค พร้อมแนวทางแก้ไข และระยะเวลาในการดำเนินการเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาสั่งขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน

การไต่สวนเบื้องต้นให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จและจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย โดยหากมีเหตุจำเป็น ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการ ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาสั่งขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล เป็นผู้มีอำนาจขยายระยะเวลาแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

๓.๓.๓.๕ สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวน

๓.๓.๓.๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช./คณะกรรมการไต่สวน/คณะไต่สวนเบื้องต้นพิจารณาเมื่อรวบรวมพยานหลักฐานแล้วเสร็จ

(๑) กรณีพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามีมติให้ข้อกล่าวหาตกไป และแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้กล่าวหา/ผู้ถูกกล่าวหา

(๒) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการไต่สวน เห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้กรรมการ ป.ป.ช. แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓) กรณีคณะไต่สวนเบื้องต้น เห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้คณะไต่สวนเบื้องต้นสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นเสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล เพื่อพิจารณาให้แจ้งข้อกล่าวหาและให้พนักงานไต่สวนแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ในกรณีกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล เห็นว่าพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะแจ้งข้อกล่าวหา อาจมีคำสั่งให้คณะไต่สวนเบื้องต้นดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ โดยให้ระบุประเด็นข้อไม่สมบูรณ์ที่จะให้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนไว้ในคราวเดียวกันด้วย หากคณะไต่สวนเบื้องต้นเห็นว่าพยานหลักฐานที่รวบรวมเพิ่มเติมเพียงพอที่จะแจ้งข้อกล่าวหาหรือไม่อาจหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมต่อไปได้ แต่กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลเห็นว่าพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะแจ้งข้อกล่าวหาหรือเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่าจะแจ้งข้อกล่าวหาหรือดำเนินการประการอื่นใดต่อไป

๓.๓.๓.๗ การแจ้งข้อกล่าวหา และแจ้งสิทธิคัดค้านผู้ไต่สวน

(๑) การแจ้งข้อกล่าวหา ให้มีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหา มาพบ โดยจัดส่งหนังสือเรียกดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาหรือที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อผู้ถูกกล่าวหา มาพบเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้แจ้งข้อกล่าวหาโดยแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดและแจ้งข้อกล่าวหาเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงสิทธิการคัดค้านผู้ไต่สวน ซึ่งการแจ้งข้อกล่าวหาให้จัดทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยสรุปสาระสำคัญของข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหา และสรุปสาระสำคัญต้องมีรายละเอียดเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ ให้ทำเป็นสองฉบับเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นจำนวนหนึ่งฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ รวมถึงแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการนำทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจไม่เกิน ๓ คน เข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำ และกำหนดกรอบระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ซึ่งต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ถือว่าได้รับทราบข้อกล่าวหา และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้ด้วย รวมทั้งจัดทำทะเบียนประวัติ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๙๑)

กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาตามกำหนดนัดเพื่อรับทราบข้อกล่าวหาไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาหรือที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา โดยให้ทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเป็น ๓ ฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น ๑ ฉบับ และส่งไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ๒ ฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น ๑ ฉบับ โดยเมื่อล่วงพ้นกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไต่ดำเนินการดังกล่าวแล้ว แม้จะไม่ได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาคืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา ก็ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา

กรณีที่มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว คณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้น เห็นว่าการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวนต่อไป ให้ทำความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว

(๒) กรณีคัดค้านผู้ไต่สวน หากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านผู้ไต่สวน หรือผู้ช่วยพนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ก็ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ปรากฏเหตุในการคัดค้าน ได้แก่ ๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มาก่อน ๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา ๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา หรือ ๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา โดยระหว่างที่รอการพิจารณาวินิจฉัยให้ผู้ไต่สวน หรือผู้ช่วยพนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายจะวินิจฉัย

ในการพิจารณาคำคัดค้านให้นำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา วินิจฉัย เว้นแต่เป็นกรณีที่คัดค้านบุคคลในคณะไต่สวนเบื้องต้น นำเสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง โดยให้มีมติหรือคำสั่ง ๑) ยกคำคัดค้านในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านมิได้เป็นไปตามเหตุในการคัดค้าน หรือ ๒) ให้ผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการแต่งตั้งหรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนั้น ๆ ในกรณีที่คำคัดค้านนั้นฟังขึ้น หรือเป็นกรณีที่เห็นว่าหากให้ผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจทำให้

เสียประโยชน์แห่งความยุติธรรมหรือการไต่สวนอาจไม่ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจน และให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบ หากผู้คัดค้านไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล อาจมีหนังสือขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวนคำสั่งนั้นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ผลการพิจารณาคำคัดค้านของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ถือเป็นที่สุด

๓.๓.๓.๘ การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาอาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วยวาจาหรือทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ ในการนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะอ้างพยานบุคคลหรือนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐานโดยขอให้คณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นเรียกหรือไต่สวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในกำหนดเวลาให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้ไต่สวนโดยระบุเหตุผลและความจำเป็น หากคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมจะขยายระยะเวลาการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่รวมระยะเวลาทั้งหมดต้องไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา เว้นแต่มีเหตุพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัย นอกจากนี้ ก่อนการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาอาจยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผลต่อคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้น เพื่อขอตรวจพยานหลักฐานในสำนวนเพื่อประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม คณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้น จะอนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาตรวจพยานหลักฐานตามที่ร้องขอก็ได้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นมีอำนาจที่จะปฏิเสธไม่อนุญาตให้มีการตรวจพยานหลักฐานตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ กรณีเป็นพยานหลักฐานที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของพยานบุคคล ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามที่กล่าวหา หรือกระทบต่อสาระสำคัญของพยานหลักฐานในคดี

ทั้งนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นเห็นสมควร อาจทำการไต่สวนพยานหลักฐานเพิ่มเติมโดยการสอบปากคำพยานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีคำสั่งเรียกเอกสารหรือหลักฐานจากหน่วยงานหรือบุคคลใด เพื่อประกอบการพิจารณาในการวินิจฉัยคดี ภายหลังจากที่มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบหรือได้รับฟังคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยได้ไต่สวนพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาแล้วก็ได้

๓.๓.๓.๙ สรุปและจัดทำรายงาน/สำนวนการไต่สวน เมื่อคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวง เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดตามที่มีการกล่าวหา และเห็นว่าได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการวินิจฉัยมูลความผิดแล้ว ให้พิจารณาวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กับการกระทำความผิดทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย แล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีพฤติการณ์หรือกระทำการอันเป็นมูลความผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร พร้อมด้วยเหตุผลและพยานหลักฐานประกอบ รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง และจัดทำสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เสนอต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา

๓.๓.๓.๑๐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารายงาน/สำนวนการไต่สวน และมีมติโดยเมื่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับสำนวนการไต่สวนหรือรายงานการไต่สวนเบื้องต้นแล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณาภายใน ๓๐ วัน โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถมีมติได้ ดังนี้

(๑) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไต่สวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้มีการไต่สวนอาจมอบหมายคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นชุดเดิม หรือแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นชุดใหม่ทำการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นเพิ่มเติมก็ได้

(๒) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่ช้ากว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ และให้เปิดเผยเหตุผลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนทางลับ

(๓) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๓.๑) ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นพร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ไปยังอัยการสูงสุด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่ามีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการสูงสุด แต่ให้แจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓.๒) ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติหรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดี

(๓.๓) ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายใน ๓๐ วัน ในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัย

๓.๓.๓.๑๑ ระยะเวลาในการดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔๘ กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นเรื่องใด ให้คณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน โดยให้คำนึงถึงความรวดเร็ว ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระบุระยะเวลาของการไต่สวน ข้อกล่าวหาแต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้ เว้นแต่กฎหมายหรือระเบียบนี้จะกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้วในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๓ ปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศ ดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออกเท่าที่จำเป็นก็ได้ ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจกำหนดอายุความ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๓.๓.๓.๑๒ การไต่สวนในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง ให้นำความในเรื่องการแต่งตั้งและการมอบหมาย การคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้าน วิธีดำเนินการไต่สวน และการพิจารณาและจัดทำสำนวนการไต่สวน มาใช้บังคับกับการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยอนุโลม ทั้งนี้ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

๓.๔ กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง

การประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๖๓๐ - ๒/๒๕๕๘ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา จำแนกออกเป็น ๔ ขนาด คือ S, M, L และ XL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารและเร่งรัดคดี รวมทั้งการพิจารณามอบหมายงานให้สอดคล้องกับระดับของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียดดังนี้^{๑๒}

^{๑๒} สำนักงาน ป.ป.ช., เอกสารประกอบคำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๔/๑๔๕๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔, หน้า ๒๒ - ๒๘.

๓.๔.๑ กระบวนการกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา

การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาในชั้นตรวจสอบเบื้องต้น และการกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริง

๓.๔.๑.๑ การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาในชั้นตรวจสอบเบื้องต้น

เมื่อสำนักไต่สวนการทุจริตหรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดได้รับเรื่องกล่าวหาที่ได้ดำเนินการออกหมายเลขเรื่องจากสำนักบริหารงานกลางแล้ว ผู้อำนวยการสำนักจะมอบหมายเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารทั่วไป นิติกร ตลอดจนพนักงานไต่สวนเป็นผู้กรอกข้อมูลเพื่อบันทึกคะแนนลงในโปรแกรมคำนวณขนาดของเรื่องกล่าวหา Microsoft Excel ซึ่งเป็นโปรแกรมออฟไลน์ที่มีได้เชื่อมต่อข้อมูลไปยังระบบออนไลน์ของสำนักงานโดยอัตโนมัติ โดยการให้คะแนนในแต่ละองค์ประกอบของหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา ซึ่งภายหลังจากที่ได้บันทึกตัวเลขคะแนนทั้งหมดลงในระบบคำนวณขนาดของเรื่องกล่าวหาแล้ว ระบบจะคำนวณคะแนนเรื่องกล่าวหาจากผลรวมของคะแนนแต่ละองค์ประกอบ \times น้ำหนัก (ร้อยละ) โดยแสดงผลลัพธ์จากคะแนนรวมที่ได้ของเรื่องกล่าวหา นั้น ๆ และขนาดของเรื่องกล่าวหาดังกล่าวว่ามีขนาด S, M, L และ XL โดยอัตโนมัติ แล้วพนักงานเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจึงนำขนาดเรื่องกล่าวหาดังกล่าวไปบันทึกในระบบ CCMS (ระบบติดตามการตรวจสอบ/ไต่สวน) จากนั้นให้เสนอเรื่องต่อผู้อำนวยการสำนักเพื่อมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้สอดคล้องกับระดับตำแหน่งของพนักงานไต่สวนตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมายเรื่องกล่าวหา และการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรม ที่ปฏิบัติงานด้านการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

๓.๔.๑.๒ การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริง

เพื่อปรับขนาดของเรื่องให้ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงของคดีที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลในชั้นไต่สวนมากที่สุด อันนำมาซึ่งขนาดของเรื่องกล่าวหาที่แท้จริง เนื่องจากในทางปฏิบัติเมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้ว จะมีการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในบางองค์ประกอบที่ส่งผลให้ขนาดของเรื่องกล่าวหาเปลี่ยนแปลงไป ยกตัวอย่างเช่น กรณีมีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ เป็นเหตุให้ในขณะตรวจรับเรื่องกล่าวหา นั้นอาจถูกกำหนดให้เป็นเรื่องขนาดใหญ่ แต่เมื่อดำเนินการตรวจสอบหรือไต่สวนแล้ว อาจปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่าผู้ถูกกล่าวหารายนั้นอาจไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี หรือในกรณีที่มีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาจำนวนหลายราย หรือมีพยานหลักฐานที่ยื่นประกอบค่ากล่าวหาเป็นจำนวนมาก จนเป็นเหตุให้ในขณะตรวจรับเรื่องกล่าวหา นั้นอาจถูกกำหนดให้เป็นเรื่องขนาดใหญ่หรือมีความยุ่งยากซับซ้อน แต่เมื่อดำเนินการตรวจสอบหรือไต่สวนแล้วอาจปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี

มีเพียงรายเดียวหรือไม่ก็ราย ตลอดจนพยานหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบหรือไต่สวนอาจมีเพียงไม่กี่รายการ หรือแม้แต่ในทางกลับกันอาจมีกรณีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาซึ่งมิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ หรือมีผู้ถูกกล่าวหาจำนวนน้อยราย หรือพยานหลักฐานที่ยื่นประกอบคำกล่าวหาจำนวนไม่มาก แต่เมื่อดำเนินการตรวจสอบหรือไต่สวนแล้วอาจปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ หรือมีผู้ถูกกล่าวหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีเป็นจำนวนมาก หรืออาจต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานเป็นจำนวนมากเพื่อประกอบการพิจารณา

๓.๔.๒ หลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา

การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาจะใช้ทั้ง ๔ องค์ประกอบในการพิจารณาให้คะแนน และกำหนดขนาด S, M, L และ XL จากคะแนนรวม มีรายละเอียดดังนี้

๓.๔.๒.๑ องค์ประกอบและน้ำหนัก

- (๑) ตำแหน่งของผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหา (๑๕%)
- (๒) จำนวนผู้ถูกกล่าวหาและหรือประเด็นข้อกล่าวหา (๑๕%)
- (๓) งบประมาณโครงการ หรือมูลค่าความเสียหาย หรือผลกระทบต่อระบบราชการหรือสังคมส่วนรวม (๓๐%)
- (๔) ความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐานหรือพยานบุคคล (๔๐%)

๓.๔.๒.๒ เกณฑ์ในการกำหนดคะแนนของแต่ละองค์ประกอบ อ้างอิงจากกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งอำนาจการระดับต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ ตำแหน่งของผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหา ให้พิจารณาว่าตำแหน่งของผู้ถูกร้อง/ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในเกณฑ์การให้คะแนนระดับใด โดยให้บันทึกเป็นตัวเลขคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐระดับอื่นที่นอกเหนือจากเกณฑ์คะแนนระดับ ๒, ๓, ๔ และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒	หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดหรือผู้บริหาร/รองผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล
๓	ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือหัวหน้าส่วนราชการเทียบเท่ากรม ข้าราชการการเมืองอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ผู้บริหาร/รองผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลนคร
๔	ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

องค์ประกอบที่ ๒ จำนวนผู้ถูกกล่าวหา และหรือประเด็นข้อกล่าวหา ให้พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีจำนวนเท่าใด และมีข้อกล่าวหาที่ประเด็น โดยให้บันทึกเป็นตัวเลขคะแนนลงในช่อง “จำนวนผู้ถูกกล่าวหา” และ “จำนวนประเด็นข้อกล่าวหา” ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๐.๓๓ - ๑.๐๐	ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๑ - ๓ คน และหรือประเด็นข้อกล่าวหา จำนวน ๑ - ๓ ประเด็น
๑.๐๑ - ๒.๐๐	ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๔ - ๖ คน และหรือประเด็นข้อกล่าวหา จำนวน ๔ - ๖ ประเด็น
๒.๐๑ - ๓.๐๐	ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๗ - ๙ คน และหรือประเด็นข้อกล่าวหา จำนวน ๗ - ๙ ประเด็น
๓.๐๑ - ๔.๐๐	ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๑๐ คนขึ้นไป และหรือประเด็นข้อกล่าวหา จำนวน ๑๐ ประเด็นขึ้นไป

หมายเหตุ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาและประเด็นข้อกล่าวหาไม่สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้พิจารณาจากองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีจำนวนมากกว่า

องค์ประกอบที่ ๓ งบประมาณโครงการ/มูลค่าความเสียหาย/ผลกระทบต่อระบบราชการหรือสังคมส่วนรวม ในกรณีงบประมาณโครงการและมูลค่าความเสียหายให้พิจารณาว่าเรื่องกล่าวหาเป็นกรณีทุจริตในการดำเนินโครงการซึ่งระบุจำนวนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ หรือกรณีที่สามารถประเมินมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงินได้ ให้ใส่จำนวนเงินลงในช่อง “งบประมาณโครงการ/มูลค่าความเสียหาย” ซึ่งหากไม่สามารถระบุได้ให้ใส่เลข ๐ ส่วนกรณีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมให้พิจารณาว่าเรื่องกล่าวหาส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด โดยให้บันทึกเป็นตัวเลขคะแนนลงในช่อง “ผลกระทบ” ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๐.๐๑ - ๑.๐๐	ไม่เกิน ๒ ล้านบาท และหรือส่งผลกระทบต่อบุคคล
๑.๐๑ - ๒.๐๐	มากกว่า ๒ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท และหรือส่งผลกระทบต่อองค์กร
๒.๐๑ - ๓.๐๐	มากกว่า ๒๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท และหรือส่งผลกระทบต่อระบบราชการ
๓.๐๑ - ๔.๐๐	มากกว่า ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และหรือเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม

องค์ประกอบที่ ๔ ความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐานหรือพยานบุคคล ให้จำแนกเป็นพยานเอกสารและพยานบุคคล โดยพิจารณาว่ามีพยานเอกสารจำนวนกี่รายการ และพยานบุคคลกี่ราย และให้บันทึกเป็นตัวเลขคะแนนลงในช่อง “จำนวนพยานหลักฐาน” และ “จำนวนพยานบุคคล” ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๐.๑๐ - ๑.๐๐	พยานหลักฐานไม่เกิน ๑๐ รายการ และหรือพยานบุคคลไม่เกิน ๑๐ ราย
๑.๐๑ - ๒.๐๐	พยานหลักฐานตั้งแต่ ๑๑ - ๒๐ รายการ และหรือพยานบุคคลตั้งแต่ ๑๑ - ๒๐ ราย
๒.๐๑ - ๓.๐๐	พยานหลักฐานตั้งแต่ ๒๑ - ๓๐ รายการ และหรือพยานบุคคลตั้งแต่ ๒๑ - ๓๐ ราย
๓.๐๑ - ๔.๐๐	พยานหลักฐานตั้งแต่ ๓๑ รายการขึ้นไป และหรือพยานบุคคลตั้งแต่ ๓๑ รายขึ้นไป

หมายเหตุ กรณีพยานหลักฐานและพยานบุคคลไม่สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้พิจารณาจากองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีจำนวนมากกว่า

๓.๔.๒.๓ การให้คะแนนเรื่องกล่าวหา

องค์ประกอบ	น้ำหนัก (ร้อยละ)	Lower Bound					Upper Bound
		๐	๑ (S)	๒ (M)	๓ (L)	๔ (XL)	
๑. ตำแหน่งของผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหา	๓๕	๐.๓๕ X ๐ = ๐.๓๕	๐.๓๕ X ๑ = ๐.๓๕	๐.๓๕ X ๒ = ๐.๗๐	๐.๓๕ X ๓ = ๑.๐๕	๐.๓๕ X ๔ = ๑.๔๐	
๒. จำนวนผู้ถูกกล่าวหาและหรือประเด็นข้อกล่าวหา	๓๕	๐.๓๕ X ๐.๓๓ = ๐.๑๑๕๕	๐.๓๕ X ๑ = ๐.๓๕	๐.๓๕ X ๒ = ๐.๗๐	๐.๓๕ X ๓ = ๑.๐๕	๐.๓๕ X ๔ = ๑.๔๐	
๓. งบประมาณโครงการ/มูลค่าความเสียหาย/ผลกระทบต่อระบบราชการหรือสังคมส่วนรวม	๓๐	๐.๓๐ X ๐.๐๓ = ๐.๐๐๙	๐.๓๐ X ๑ = ๐.๓๐	๐.๓๐ X ๒ = ๐.๖๐	๐.๓๐ X ๓ = ๐.๙๐	๐.๓๐ X ๔ = ๑.๒๐	
๔. ความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐานหรือพยานบุคคล	๔๐	๐.๔๐ X ๐.๑ = ๐.๐๔	๐.๔๐ X ๑ = ๐.๔๐	๐.๔๐ X ๒ = ๐.๘๐	๐.๔๐ X ๓ = ๑.๒๐	๐.๔๐ X ๔ = ๑.๖๐	
รวม	๑๐๐	๐.๒๕๖๕	๑.๐๐	๒.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐	

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}}$$

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{๔ - ๐.๒๕}{๔} = ๐.๙๔$$

ขนาด	เกณฑ์การให้คะแนน
เล็ก (S)	๐.๒๕ - ๑.๑๘ คะแนน
กลาง (M)	๑.๑๘ - ๒.๑๒ คะแนน
ใหญ่ (L)	๒.๑๒ - ๓.๐๖ คะแนน
ใหญ่มาก (XL)	๓.๐๖ - ๔.๐๐ คะแนน

๓.๔.๓ หลักเกณฑ์การมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมายเรื่องกล่าวหา และการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรม ที่ปฏิบัติงานด้านการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนวิธีการมอบหมายเรื่องกล่าวหา (เรื่องรับใหม่) ให้พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา โดยการมอบหมายเรื่องกล่าวหา ให้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๓.๔.๓.๑ การมอบหมายเรื่องกล่าวหาในชั้นตรวจสอบเบื้องต้น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตำแหน่งพนักงานไต่สวนระดับต้น ให้มอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา ขนาดเล็ก (S) หรือขนาดกลาง (M)

(๒) ตำแหน่งพนักงานไต่สวนระดับกลาง ให้มอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหาขนาดเล็ก (S) ขนาดกลาง (M) หรือขนาดใหญ่ (L)

(๓) ตำแหน่งพนักงานไต่สวนระดับสูงขึ้นไป ให้มอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหาขนาดใหญ่ (L) หรือขนาดใหญ่มาก (XL)

๓.๔.๓.๒ การมอบหมายเรื่องกล่าวหาในชั้นไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตำแหน่งพนักงานไต่สวนระดับต้น ให้มอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหาขนาดเล็ก (S) หรือขนาดกลาง (M)

(๒) ตำแหน่งพนักงานไต่สวนระดับกลาง ให้มอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหาขนาดเล็ก (S) ขนาดกลาง (M) หรือขนาดใหญ่ (L)

(๓) ตำแหน่งพนักงานไต่สวนระดับสูงขึ้นไป ให้มอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหาขนาดใหญ่ (L) หรือขนาดใหญ่มาก (XL)

๓.๕ ปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมายพร้อมแนวทางการแก้ไข

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมแนวทางการแก้ไขจากข้อมูลในการประชุมร่วมกันกับสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) จากการศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. (ภูมิภาค) และจากเอกสารศึกษาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับคำกล่าวหา มีรายละเอียดดังนี้

๓.๕.๑ ประมวลปัญหาตามข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง)^{๑๓}

๓.๕.๑.๑ ปัญหาในชั้นตรวจรับคำกล่าวหา

(๑) ตามหลักเกณฑ์การตรวจรับคำกล่าวหา หากกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้สรุปเรื่องและทำความเข้าใจว่าไม่ควรรับคำกล่าวหาไว้ดำเนินการแล้ว ให้เสนอคำกล่าวหาต่อกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลเพื่อมีคำสั่งไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาดำเนินการทุกเรื่อง ทำให้มีเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของกรรมการ ป.ป.ช. เป็นจำนวนมาก และบางกรณีต้องเสนอเรื่องให้เห็นควรไม่รับไว้ดำเนินการต่อคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาประจำสำนักหรือประจำภาคเพื่อพิจารณาและมีมติก่อนเสนอกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแล ทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดเรื่องเข้าวาระการประชุมของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ อันส่งผลให้ต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจรับคำกล่าวหาเพิ่มขึ้น

แนวทางการแก้ไข : ไม่มี

(๒) กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ส่งหรือมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้หน่วยงานอื่นรับไปดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่หากหน่วยงานอื่นที่ได้รับเรื่องไม่ดำเนินการแล้ว ในทางปฏิบัติยังไม่มีมาตรการในการบังคับให้หน่วยงานที่ได้รับเรื่องดำเนินการต่อไปได้ รวมถึงกรณีมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแต่หากหน่วยงานอื่นยังไม่ได้ปรับแก้กฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ แล้ว ทำให้อาจมีปัญหาในการรับเรื่องกล่าวหาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปดำเนินการ

แนวทางการแก้ไข : ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายของหน่วยงานด้านปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น

๓.๕.๑.๒ ปัญหาในชั้นตรวจสอบเบื้องต้นและการไต่สวน

(๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ปรับเปลี่ยนนโยบายโดยมุ่งเน้นดำเนินการเรื่องไต่สวนที่ใกล้จะครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ทำให้จำนวนเรื่องตรวจสอบเบื้องต้นดำเนินการแล้วเสร็จลดน้อยลงกว่าปีที่ผ่านมา

(๒) เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๔๗ กำหนดโทษทางวินัยไว้ หากในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดและมาตรา ๔๘ ได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน

^{๑๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐ - ๒๑.

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๓ ปี ซึ่งเป็นกรอบระยะเวลาที่เคร่งครัดเกินไป ซึ่งการดำเนินการไต่สวนในบางคดีไม่สามารถกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จได้แน่นอน จึงต้องมีการขอขยายระยะเวลา ทำให้มีผลกระทบต่อเวลาการทำงานของพนักงานไต่สวนที่จะต้องคอยตรวจสอบและขอขยายเวลาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหากพนักงานไต่สวนมีเรื่องอยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมากแล้ว จะไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้มีการขอขยายระยะเวลาบ่อยครั้ง

(๓) ปริมาณเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานไต่สวนมีจำนวนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาศึกษารายละเอียดในสำนวนแต่ละเรื่อง ซึ่งในทางปฏิบัติต้องใช้เวลาในการสอบพยานบุคคลเป็นจำนวนมาก เพราะมีความกังวลกลัวเกิดข้อผิดพลาดหรือสอบพยานไม่ครบถ้วน ทำให้การทำสำนวนคดีต้องใช้เวลานาน

(๔) การร้องขอข้อมูล เอกสารและพยานหลักฐานจากผู้ถูกกล่าวหา บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและหรือต่างประเทศ ในทางปฏิบัติจะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร หรือมีความล่าช้าในการส่งข้อมูลและเอกสารเป็นอย่างมาก หรือได้รับแต่ไม่ถูกต้องครบถ้วน ส่งผลให้การรวบรวมพยานหลักฐานหรือการสรุปสำนวนคดีมีความล่าช้าตามมา อันส่งผลต่อระยะเวลาดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้

แนวทางการแก้ไขในชั้นตรวจสอบเบื้องต้นและการไต่สวน ตามข้อ (๑) - (๔) : ควรลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นและกระชับมากขึ้น มีการกระจายอำนาจไปสู่ผู้ปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่ล้าสมัย เช่น ลดขั้นตอนการดำเนินงานในเรื่องขอขยายระยะเวลาดำเนินการ ลดขั้นตอนการพิจารณารับรองมติของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาประจำสำนักหรือประจำภาค รวมถึงลดขั้นตอนการเสนอคำสั่งแต่งตั้งหรือปรับเปลี่ยนคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะไต่สวนเบื้องต้นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินการไต่สวนล่าช้าตลอดจนลดลำดับขั้นในการเสนอรายงานหรือสำนวนการไต่สวนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารวมถึงควรให้อำนาจพนักงานไต่สวนเข้าถึงระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสะดวกในการทำสำนวน เป็นต้น

๓.๕.๒ ประมวลปัญหาตามข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. (ภูมิภาค)^{๑๔}

๓.๕.๒.๑ ปัญหาการขอข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคล (มาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

เป็นปัญหาข้อกฎหมายในชั้นตรวจสอบเบื้องต้นที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่อาจเป็นสร้างภาระและขั้นตอนในการดำเนินการ และทำให้ได้รับข้อมูลล่าช้าไม่สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาการทำงานที่จำกัดเพราะต้องเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช.

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) : รับทราบประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว อยู่ระหว่างการศึกษาวิเคราะห์เพื่อเสนอแก้ไขกฎหมายต่อไป

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนภูมิภาค) : เสนอให้มีการมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของมาตราดังกล่าวได้

๓.๕.๒.๒ ปัญหาข้อจำกัดเรื่องเงื่อนไขเวลาในการดำเนินการ (มาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

กรณีกำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการในเรื่องไต่สวนไว้ในมาตรา ๔๘ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี และขยายได้อีก ๑ ปี เนื่องจากได้รับเรื่องไต่สวนเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ต้องรับสำนวนไต่สวนจากเจ้าหน้าที่เดิม และได้รับสำนวนไต่สวนจากส่วนกลาง ซึ่งเป็นสำนวนเก่าใกล้ขาดอายุความและหลายเรื่องไม่มีการดำเนินการไต่สวนมาก่อน นอกจากนี้ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๔๗ โดยในกรณีที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนอาจมีเรื่องรับผิดชอบมากกว่า ๑ เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องต้องดำเนินการในรูปแบบของคณะไต่สวนเบื้องต้นและบางเรื่องมีพยานหลักฐานจำนวนมาก และมีประเด็นแห่งคดีที่ซับซ้อนอาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากการเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) : เรื่องการบริหารสำนวนคดี โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารคดี เพื่อกำกับติดตามและแก้ไขปัญหาในการดำเนินการดังกล่าว อีกทั้งยังมีการประชุมศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (Nacc Operation Command Center) ประกอบไปด้วยผู้บริหารฯ ทั้งในส่วนกลาง ภาค และจังหวัด เพื่อรับทราบปัญหาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมอบหมายนโยบายต่าง ๆ และ

^{๑๔} รายงานการเดินทางศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา (ข้อ ๑.๓.๒.๒ การศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ จำนวน ๓ ครั้ง), หน้า ๕.

หาแนวทางแก้ไขเป็นประจำทุกสัปดาห์ นอกจากนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วขึ้น ในกระบวนการปฏิบัติงานของแต่ละภาค มีการตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องร้องเรียนกล่าวหา

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนภูมิภาค) : เสนอให้มีการขยายระยะเวลาดำเนินการในบางเรื่องมากกว่า ๓ ปี โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้การไต่สวนเรื่องกล่าวหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนได้ดำเนินอย่างรอบคอบ และให้ความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหา

๓.๕.๒.๓ ปัญหาของเหตุที่จะไม่รับเรื่องไว้พิจารณา (มาตรา ๔๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

การแจ้งคำสั่งกรณีตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดซึ่งบทบัญญัติของมาตราดังกล่าว มีความว่า “มีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป” ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ทำให้ผู้กล่าวหาเข้าใจผิดและมีหนังสือขอให้ทบทวนคำสั่ง ซึ่งเป็นการสร้างภาระงานกับเจ้าหน้าที่ในการจัดทำรายงานและข้อพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาขอทบทวนคำสั่งดังกล่าว ประกอบกับกรณีผู้กล่าวหาไม่ยอมรับผลการพิจารณาและขอทบทวนคำสั่งนั้น ได้อ้างพยานหลักฐานขึ้นมาอีกเป็นจำนวนมาก เพิ่มภาระแก่เจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบพยานหลักฐาน และพิจารณาว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแห่งคดีหรือไม่ เมื่อตรวจสอบและพิจารณาแล้ว เจ้าหน้าที่ก็ต้องจัดทำรายงานและข้อพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาอีกครั้ง และแจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้กล่าวหาทราบ

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) : เป็นปัญหาในทางปฏิบัติซึ่งเกิดจากข้อกฎหมายที่กำหนดเหตุที่จะไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณาว่า “หากตรวจสอบเบื้องต้นแล้วพบว่ามีหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหานั้นไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือตามมาตรา ๕๕ (๑)” เท่านั้น ดังนั้น เหตุในการแจ้งผลการพิจารณาไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาจึงต้องอาศัยถ้อยคำที่ระบุไว้ในข้อกฎหมายดังกล่าว ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. จะรับประเด็นปัญหาดังกล่าวไปศึกษาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขกฎหมายต่อไป

สำหรับการไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณาได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลเป็นผู้พิจารณามีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ อันเป็นหลักการใหม่ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจและแบ่งเบาภาระการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น เมื่อผู้กล่าวหาไม่ยอมรับหรือมีพยานหลักฐานเพิ่มก็ให้สามารถขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทบทวนคำสั่งดังกล่าวได้อันเป็นการสอบทานการใช้ดุลพินิจอีกชั้นหนึ่ง จึงเห็นว่าปัญหาดังกล่าวแม้จะเป็นภาระแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก็เป็นเรื่องที่กฎหมายได้กำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. จะมีแนวทางการปฏิบัติงานแจ้งเวียนให้แก่ผู้ปฏิบัติดำเนินการ

ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ พร้อมจะมีการระบุเหตุผลผลการไม่รับเรื่องไว้ แต่อย่างไรก็ดีจะรับเรื่องไว้เพื่อหารือและทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานในภาคและจังหวัดต่อไป

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนภูมิภาค) : ไม่มี

๓.๕.๒.๔ ปัญหาการมอบเรื่องกล่าวหาให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน (มาตรา ๖๑ ถึงมาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)

(๑) ตามมาตรา ๖๑ ถึงมาตรา ๖๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ไม่มีข้อกำหนดระยะเวลาให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลาเท่าใด ทำให้หน่วยงานที่รับเรื่อง ซึ่งต้องรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบตามมาตรา ๖๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ดำเนินการล่าช้า และไม่รายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

(๒) ตามมาตรา ๖๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ การส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพบว่า เมื่อส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนแล้ว มักจะมีการส่งเรื่องคืนมาให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการ โดยให้เหตุผลว่าพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจ เนื่องจากเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ จะบังคับใช้ นอกจากนี้ ยังมีความเห็นต่างกันในเรื่องตำแหน่งของผู้ถูกร้อง ขนาดของเรื่อง และความร้ายแรงของเรื่องกล่าวหา

(๓) ตามมาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายรายงานผลการดำเนินการและกำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่ต้องติดตามและรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาอีกครั้งว่าการดำเนินการของหน่วยงานอื่นที่ได้มอบหมายถูกต้องชอบธรรมแล้วหรือไม่ เป็นการสร้างภาระในการตรวจสอบงานซ้ำซ้อนเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดต้องทำงานด้านตรวจสอบเบื้องต้น แล้วยังมีหน้าที่ต้องติดตามผล

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) (เฉพาะกรณี (๓)) :

เนื่องจากตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้ในการดำเนินการในเรื่องเจ้าพนักงานของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนได้ ดังนั้น เมื่อมีการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว จึงต้องมีการรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้กำกับติดตามเรื่องกล่าวหาที่มอบหมาย รวมทั้งตรวจสอบว่าผู้ถูกร้องได้รับความเป็นธรรมหรือไม่ หรือการดำเนินการเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมหรือไม่ ตามมาตรา ๖๖ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวแม้เป็นการสร้างภาระในการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช.

ประจำจังหวัดต้องทำงานด้านตรวจสอบเบื้องต้น แล้วยังมีหน้าที่ต้องติดตามผลก็ตาม แต่เป็นเรื่องที่กฎหมายมีวัตถุประสงค์ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศ

แนวทางการแก้ไขของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนภูมิภาค) : ไม่มี

๓.๕.๓ ประมวลปัญหาตามเอกสารศึกษาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับคำกล่าวหา^{๑๕}

๓.๕.๓.๑ ปัญหาด้านบุคลากร

(๑) ด้านอัตรากำลังและการบริหารงานบุคคล

(๑.๑) ปัญหาหลักเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (ค่าเป้าหมาย) ของจำนวนเรื่องกล่าวหาตามตัวชี้วัดระดับบุคคลของพนักงานไตสวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (เรื่องตรวจสอบเบื้องต้น จำนวน ๖ เรื่องต่อคนต่อปี และเรื่องไตสวนหรือไตสวนเบื้องต้น จำนวน ๓ เรื่องต่อคนต่อปี) ยังไม่เหมาะสม

แนวทางการแก้ไข : ควรทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (ค่าเป้าหมาย) ของจำนวนเรื่องกล่าวหาตามตัวชี้วัดระดับบุคคลของพนักงานไตสวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้สอดคล้องกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จที่ทำได้จริง

(๑.๒) ปัญหาอัตรากำลังที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับปริมาณคดี หรือไม่ปฏิบัติตามกรอบอัตรากำลังที่ได้รับ และไม่สอดคล้องกับภาระงาน

แนวทางการแก้ไข :

(๑.๒.๑) ควรปรับลดภาระงานที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของพนักงานไตสวน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๑.๒.๒) ควรเพิ่มหรือปรับเกลี่ยอัตรากำลังพนักงานไตสวนให้เหมาะสมกับปริมาณงาน สามารถโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่ง ย้ายข้ามสายงานได้ และสรรหาบุคลากรมาทดแทนให้ครบตามกรอบอัตรากำลังโดยเร็ว เพื่อรองรับกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นและภาระงานที่รับผิดชอบ

(๑.๒.๓) ควรกำหนดตำแหน่งนิติกรและเจ้าหน้าที่ธุรการคดีประจำกลุ่มงานไตสวน โดยเพิ่มอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภาระงานที่พนักงานไตสวนได้รับมอบหมาย

^{๑๕} จรินทร์นิน กิรติกิตติพัฒน์, เอกสารศึกษา กรณีศึกษา เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานคดีในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ ๔๗ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ (อ้างอิงตามหนังสือวิทยาลัยการตำรวจ ที่ ดช ๐๐๓๔.๓๔๒/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาศึกษา), หน้า ๙๒ - ๑๖๘.

(๒) ด้านทักษะหรือความชำนาญ

(๒.๑) ปัญหาพนักงานไต่สวนขาดทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการสืบสวนสอบสวนทางคดี โดยเฉพาะคดีขนาดใหญ่หรือคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน

แนวทางการแก้ไข :

(๒.๑.๑) ควรส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้พนักงานไต่สวนได้รับการพัฒนาฝึกอบรมเพิ่มทักษะและความชำนาญงานอย่างเท่าเทียมกัน และมีอิสระในการเลือกแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อนำมาใช้ในการทำงานด้านคดี

(๒.๑.๒) ควรจัดฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ และให้มีการศึกษากรณีตัวอย่าง (Case study) ในคดีขนาดใหญ่หรือคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมาใช้ประกอบการฝึกอบรมด้วย

(๒.๒) ปัญหาพนักงานไต่สวนขาดความรู้ความเข้าใจหรือมีความเข้าใจไม่ตรงกันในงานที่ทำ โดยเฉพาะวิธีการบริหารจัดการเรื่องกล่าวหาทั้งเรื่องรับใหม่และเรื่องค้างเก่าให้แล้วเสร็จในแต่ละกลุ่มคดี พร้อมกันควบคู่กันไปได้

แนวทางการแก้ไข :

(๒.๒.๑) ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานไต่สวนเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินคดีแต่ละประเภท และจัดฝึกอบรมในเรื่องการตรวจคำกล่าวหา ให้แก่นิติกร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒.๒.๒) ควรจัดทำคู่มือการไต่สวนคดีแต่ละประเภทคดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการไต่สวนคดี เช่น เรื่องจัดซื้อจัดจ้าง เรื่องรับสินบน เป็นต้น

๓.๕.๓.๒ ปัญหาการตรวจรับเรื่อง การคัดกรอง และการแยกประเภทเรื่องกล่าวหา

(๑) ปัญหาหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหายังไม่สะท้อนถึงความยุ่งยากซับซ้อนของเรื่องกล่าวหาในแต่ละประเภทคดีอย่างเพียงพอ

แนวทางการแก้ไข : ควรมีการทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา เพื่อให้สะท้อนถึงความยุ่งยากซับซ้อนของเรื่องกล่าวหาในแต่ละประเภทคดีได้อย่างแท้จริง โดยออกเป็นประกาศ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา พ.ศ. อย่างชัดเจน

(๒) ปัญหามาตรฐานการตรวจรับคำกล่าวหาของแต่ละหน่วยงานมีลักษณะแตกต่างกันและไม่เป็นไปทิศทางเดียวกัน

แนวทางการแก้ไข :

(๒.๑) ควรจัดฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการคัดกรองเรื่องและจำแนกประเภทคำกล่าวหาที่เป็นมาตรฐานทั่วไป ซึ่งทำให้การตรวจรับคำกล่าวหาเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๒.๒) ควรมีการกำหนดระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจรับคำกล่าวหาให้แน่นอนชัดเจน

(๒.๓) ควรมีการพัฒนากระบวนการคัดกรองเรื่องและตรวจสอบเรื่องซ้ำให้มีความทันสมัย สามารถค้นหาเรื่องได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว

(๒.๔) ควรจัดทำคู่มือการตรวจรับคำกล่าวหาสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

(๓) ปัญหาหลักเกณฑ์การตรวจรับคำกล่าวหาในแต่ละประเภทคำกล่าวหารวมถึงรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจรับคำกล่าวหา ยังไม่เหมาะสมและแน่นอนชัดเจน

แนวทางการแก้ไข :

(๓.๑) ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการตรวจรับคำกล่าวหาในแต่ละประเภทคำกล่าวหา

(๓.๒) ควรกำหนดให้มีตำแหน่งพนักงานไต่สวนชั้นในสำนักบริหารงานกลาง เพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นหรือใช้อำนาจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบคำกล่าวหาได้

(๔) ปัญหามาตรฐานการคัดกรองเรื่องกล่าวหา การจำแนกประเภทคดีของผู้บังคับบัญชาในแต่ละสำนัก มีลักษณะแตกต่างกันและไม่เป็นไปทิศทางเดียวกัน

แนวทางการแก้ไข :

(๔.๑) ควรกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทคดีให้เป็นมาตรฐานทั่วไป โดยออกระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการจำแนกเรื่องกล่าวหาในแต่ละประเภทคดีให้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้สามารถวางแผนการดำเนินคดีได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๔.๒) ควรมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทคดี รวมทั้งจัดระบบการจำแนกประเภทคดีให้ปฏิบัติเป็นบรรทัดฐานเดียวกันทั้งองค์กร

(๔.๓) ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการคัดกรองเรื่องและจำแนกประเภทคดี เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓.๕.๓.๓ ปัญหาด้านการจ่ายเรื่องกล่าวหา

(๑) ปัญหาหลักเกณฑ์การมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้แก่พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา ยังไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ

แนวทางการแก้ไข :

(๑.๑) ควรมีการกำหนดมาตรฐานปริมาณงานคดี (จำนวนเรื่องที่ได้รับผิดชอบ (ขั้นต่ำ - สูง)) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานไต่สวนในแต่ละระดับตำแหน่งอย่างชัดเจน โดยออกเป็นประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง มาตรฐานปริมาณงานคดี (ขั้นต่ำ - สูง) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานไต่สวน พ.ศ.

(๑.๒) ควรมีการทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้แก่พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการมอบหมายเรื่อง กล่าวหา และการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการ ยุติธรรม ที่ปฏิบัติงานด้านการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้มีการปรับปรุงแก้ไขประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคำสั่งสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมาย การจ่าย การโอน การคืน หรือการจำหน่ายเรื่องกล่าวหา ให้สอดคล้องกันหรือรวมไว้เป็นฉบับเดียวกัน

(๒) ปัญหาลักษณะการมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่องและระดับตำแหน่งให้แก่พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา ยังไม่สอดคล้องกับจำนวนตำแหน่งพนักงานไต่สวนที่มีอยู่จริง

แนวทางการแก้ไข :

(๒.๑) ควรมีการทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้แก่พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา ให้สอดคล้องกับจำนวนตำแหน่งพนักงานไต่สวนที่มีอยู่จริงในแต่ละหน่วยงาน

(๒.๒) ในการบริหารจัดการเรื่องกล่าวหา (ค่าง่า) ควรแบ่งกลุ่มเรื่องกล่าวหาที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานไต่สวนออกเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่

(๒.๒.๑) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อน

(๒.๒.๒) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่ใกล้จะขาดอายุความ

(๒.๒.๓) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๑

(๒.๒.๔) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง และ

(๒.๒.๕) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๘ โดยให้มอบหมายเรื่องกล่าวหาให้แก่พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องกล่าวหา เมื่อปรากฏว่าเรื่องกล่าวหา นั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการโอนหรือเรียกคืนเรื่องกล่าวหา และต้องคำนึงถึง (๑) ประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติงาน (๒) ความชำนาญในแต่ละประเภทคดี (ความถนัด) (๓) ความรู้ความสามารถ และ (๔) มาตรฐานปริมาณงานคดี (จำนวนเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานไต่สวนตามระดับตำแหน่ง (ขั้นต่ำ - สูง))

(๒.๓) ในการบริหารจัดการเรื่องกล่าวหา (รับใหม่) ควรแบ่งกลุ่มเรื่องกล่าวหาที่จะมอบให้พนักงานไต่สวนรับผิดชอบออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

(๒.๓.๑) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อน

(๒.๓.๒) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะตามมาตรา ๕๑

(๒.๓.๓) กลุ่มเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง และ

(๒.๓.๔) กลุ่มเรื่องกล่าวหาทั่วไปหรือเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะไม่เป็น

ความผิดร้ายแรง

๓.๕.๓.๔ ปัญหาด้านกระบวนการและขั้นตอนการทำงาน

(๑) ปัญหากระบวนการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีลำดับขั้นตอนมาก และระยะเวลาเนิ่นนานเกินไป

แนวทางการแก้ไข :

(๑.๑) ควรตัดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อนในการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เหลือน้อยที่สุด

(๑.๒) ควรปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งไม่ใช่ขั้นตอนตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สั้นลงและกระชับมากขึ้น

(๒) ปัญหากระบวนการไต่สวนเบื้องต้นและไต่สวนข้อเท็จจริง มีกรอบระยะเวลาการดำเนินคดีไม่เหมาะสม และลำดับขั้นตอนวิธีการทำงานยุ่งยากมากเกินไป

แนวทางการแก้ไข : ควรตัดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อนในการไต่สวนเบื้องต้นและการไต่สวนข้อเท็จจริงให้เหลือน้อยที่สุด

(๓) ปัญหากระบวนการยื่นและรับคำกล่าวหา การตรวจสอบคำกล่าวหา และการส่งและมอบหมายคำกล่าวหา มีกรอบระยะเวลาการดำเนินคดีไม่เหมาะสม และลำดับขั้นตอนวิธีการทำงานยุ่งยากมากเกินไป

แนวทางการแก้ไข :

(๓.๑) ควรตัดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อนในการยื่นและรับคำกล่าวหา การตรวจสอบคำกล่าวหา และการส่งและมอบหมายคำกล่าวหาให้เหลือน้อยที่สุด

(๓.๒) ควรปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการยื่นและรับคำกล่าวหา การตรวจสอบคำกล่าวหา และการส่งและมอบหมายคำกล่าวหาซึ่งไม่ใช่ขั้นตอนตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สั้นลงและกระชับมากขึ้น

(๔) ปัญหากระบวนการตรวจสอบเบื้องต้น มีกรอบระยะเวลาการดำเนินคดีไม่เหมาะสม และลำดับขั้นตอนวิธีการทำงานยุ่งยากมากเกินไป

แนวทางการแก้ไข :

(๔.๑) ควรตัดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อนในการตรวจสอบเบื้องต้นให้เหลือน้อยที่สุด

(๔.๒) ควรปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการตรวจสอบเบื้องต้นซึ่งไม่ใช่ขั้นตอนตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สั้นลง และกระชับมากขึ้น เช่น การลดขั้นตอนการขอขยายระยะเวลาตรวจสอบเรื่องกล่าวหาโดยใช้วิธีการยื่นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการยื่นผ่านทางเอกสาร เป็นต้น

(๔.๓) ควรกระจายอำนาจไปสู่ผู้ปฏิบัติให้มากที่สุด และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

(๕) ปัญหากระบวนการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาประจำสำนักไต่สวนหรือประจำภาค มีลำดับขั้นตอนมาก และระยะเวลานานเกินไป

แนวทางการแก้ไข :

(๕.๑) ควรตัดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อนในการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาประจำสำนักไต่สวนหรือประจำภาคให้เหลือน้อยที่สุด

(๕.๒) ควรปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาประจำสำนักไต่สวนหรือประจำภาค ซึ่งไม่ใช่ขั้นตอนตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สั้นลงและกระชับมากขึ้น เช่น การลดขั้นตอนการพิจารณารับรองมติจากเรื่องที่คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องกล่าวหาฯ มีมติแล้ว

๓.๕.๓.๕ ปัญหาด้านระบบฐานข้อมูล

ปัญหาการสืบค้นข้อมูลและการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลมีความยุ่งยากซับซ้อนหลายขั้นตอน และใช้ระยะเวลานาน ทำให้การทำงานด้านคดีเกิดความล่าช้า

แนวทางการแก้ไข :

(๑) ควรพัฒนาปรับปรุงระบบการสืบค้นข้อมูลและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้ง่าย และมีลำดับขั้นตอนไม่ยุ่งยากเกินไป

(๒) ควรพัฒนาระบบสืบค้นงานคดีเป็นระบบเดียวกัน และมีการเชื่อมโยงข้อมูลและสร้างข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลภาครัฐหรือข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญ ๆ เข้าด้วยกัน เช่น ธนาคาร กรมสรรพากร เป็นต้น เพื่อรองรับการทำงานด้านคดีของพนักงานไต่สวนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยรวดเร็ว และมีความคล่องตัวมากขึ้น

๓.๖ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง^{๑๖}

คณะกรรมการได้พิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตลอด ซึ่งระหว่างการศึกษา มีเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง กรณีสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ เรื่อง Corruption Deterrence Center: CDC ป้องปรามทุจริตมิติใหม่ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้

สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้คิดค้นพัฒนานวัตกรรม กระบวนการ เพื่อระงับยับยั้ง ป้องกัน ป้องปรามและปราบปรามการทุจริต ในทุกรูปแบบ สำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งศูนย์ป้องปรามการทุจริตแห่งชาติ (Corruption Deterrence Center: CDC) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการยับยั้ง ป้องปรามไม่ให้เกิดการทุจริตขึ้นในประเทศ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ทุจริตที่สามารถป้องปราม และลดการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพตามกลไกของกฎหมาย การส่งต่อการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน ตลอดจนเพื่อให้เกิดระบบการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มีการบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วน รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการในทุกมิติทั้งด้านการส่งต่อข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการร่วมดำเนินการเมื่อพบข้อมูลที่สื่อว่าอาจมีพฤติการณ์ทุจริตอย่างรวดเร็วกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ป้องปรามการทุจริตแห่งชาติ (Corruption Deterrence Center: CDC) มีหน้าที่สำคัญได้แก่

๑. รวบรวมข้อมูลการแจ้งเบาะแส รวมทั้งข่าวเกี่ยวกับการทุจริต หรือเหตุการณ์ที่สื่อว่าจะเกิดการทุจริตจากช่องทางต่าง ๆ

๒. ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็ว พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขปัญหา เพื่อสั่งการหรือมอบหมายหน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช.

๓. ผสานพลังกับสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เพื่อร่วมสำรวจตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวัง และประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็ว

๔. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อดำเนินการป้องปรามการทุจริต

^{๑๖} ข่าวสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง Corruption Deterrence Center: CDC ป้องปรามทุจริตมิติใหม่ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการศึกษา เรื่อง กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สืบค้นจาก <https://www.nacc.go.th/files/article/attachments/268977045d0fffb55b8d783be877c3d9ac76fdf.pdf> (๑๙ มกราคม ๒๕๖๕).

สำหรับภาคีเครือข่ายต่อต้านการทุจริตทุกภาคส่วนสามารถมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และแจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต หรือเหตุการณ์ที่สื่อว่าจะเกิดการทุจริต ทั่วประเทศ ไปยังศูนย์ป้องกันปรามการทุจริตแห่งชาติได้ทุกช่องทาง ทั้งช่องทางของสำนักงาน ป.ป.ช. ช่องทางของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่ายภาคประชาชน สื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจน สื่อมวลชนทุกแขนงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหาและดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้ทำการศึกษาวิเคราะห์หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริตในการตรวจรับคำกล่าวหา เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง และปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมาย ทั้งนี้ ในส่วนกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มุ่งศึกษาวิเคราะห์โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้น แต่ไม่รวมถึงกระบวนการภายหลังการมีมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว เนื่องจากการรับคำกล่าวหาเป็นขั้นตอนที่สำคัญอันจะมีผลต่อการบริหารงานเรื่องกล่าวหาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ต่อไป

๔.๑ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้านปราบปรามการทุจริตในการตรวจรับคำกล่าวหา

ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของเจ้าพนักงานของรัฐ “การตรวจรับคำกล่าวหา” ถือว่าเป็นหน้าที่และอำนาจตามภารกิจหลักในด้านปราบปรามการทุจริต

จากการศึกษาพบว่า เมื่อหน่วยงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งในส่วนกลางและในส่วนพื้นที่ (สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด) ได้ทำหน้าที่รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐ และดำเนินการด้วยระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ได้แสดงสถิติจำนวนคำกล่าวหาที่รับเข้ามาว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด จำแนกตามแหล่งที่มาหรือช่องทางการร้องเรียน และจำนวนคำกล่าวหาตามผลการตรวจรับคำกล่าวหาในแต่ละประเภทคำกล่าวหา แต่ยังไม่ปรากฏข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอที่จะสะท้อนถึงการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ของเรื่องกล่าวหาที่ดำเนินการแล้วเสร็จได้ กรณีดังกล่าว คณะกรรมาธิการได้เล็งเห็นว่า การตรวจรับคำกล่าวหา เป็นขั้นตอนเริ่มแรกที่เป็นปัจจัยเข้าที่สำคัญในการคัดกรองคำกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามภารกิจหลักในด้านปราบปรามการทุจริตในการเป็นหูเป็นตาให้กับประเทศชาติในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับก่อนเข้าสู่กระบวนการเพื่อดำเนินการ

ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้น ทุกคำกล่าวหาของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อนนั้น ไม่ว่าจะ เป็นคำกล่าวหาทั้งที่มีข้อมูลและรายละเอียดเพียงพอ หรือ คำกล่าวหาที่ไม่มีข้อมูลและรายละเอียดเพียงพอ เช่น บัตรสนเท่ห์ หรือแจ้งเบาะแส เป็นต้น ย่อมเป็นฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงไปสู่ภารกิจหลักด้านการป้องกันได้ หากสำนักงาน ป.ป.ช. ได้พิจารณาภารกิจทั้งหมดเป็นองค์รวม การดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหาที่ย่อมจะเป็นส่วนส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งภารกิจด้านป้องกันและด้านปราบปรามการทุจริตควบคู่กันได้ ตลอดจนการให้ความสำคัญต่อข้อมูลของประชาชนผู้ร้องเรียนในการตรวจรับคำกล่าวหาในขั้นต้นนี้ยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และเรียกความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนได้อีกด้วย

๔.๒ เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้เรื่องกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในหลายกรณี

จากการศึกษาพบว่า เมื่อประชาชนทั่วไปหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อน ได้แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนมายังสำนักงาน ป.ป.ช. โดยอาศัยช่องทางการร้องเรียนหลากหลายวิธี เช่น การกล่าวหาเป็นหนังสือ การกล่าวหาด้วยวาจาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การร้องเรียนทางโทรศัพท์ หรือร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการต่อคำกล่าวหาของสำนักงาน ป.ป.ช. จึงเป็นการรับทุกเรื่องในทุกช่องทางการร้องเรียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการตรวจรับคำกล่าวหา โดยผลลัพธ์จะมีทั้งคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดเพียงพอและไม่มีรายละเอียดเพียงพอ หากคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดเพียงพอก็จะไปสู่ขั้นตอนต่อ ๆ ไป แต่หากเป็นกรณีคำกล่าวหาที่ไม่มีรายละเอียดเพียงพอ ซึ่งยังอธิบายไม่ได้ว่าต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร และการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนใช้เวลาเท่าใด จึงอาจทำให้เสียเวลากับเรื่องที่ไม่จำเป็น ที่จะส่งผลให้เกิดภาวะงานล้นคน และเกิดปัญหาการดำเนินงานไม่ทันตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้

นอกจากนี้ ในช่องทางการแจ้งเบาะแสและการร้องเรียนการทุจริต แม้กำหนดแบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแส/การร้องเรียนให้แก่ผู้กล่าวหา/ผู้แจ้งเบาะแส แต่สำนักงาน ป.ป.ช. ยังไม่แสดงให้เห็นถึงวิธีการของการทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งรายละเอียดของคำกล่าวหาที่เพียงพอต่อการรับไว้พิจารณาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกระบวนการได้อย่างชัดเจน จึงกล่าวได้ว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ยังขาดการแยกแยะงานในส่วนกระบวนการและการทำงาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกลไกกระบวนการทั้งหน่วยงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค

รวมทั้งหากมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชนย่อมเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากการอาศัยความร่วมมือของประชาชนให้ได้มากที่สุด

ทั้งนี้ การดำเนินงานการรับคำกล่าวหาที่มีที่มาจากหลายช่องทางนั้น ซึ่งประกอบด้วย ประเภทที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย ทั้งเรื่องที่ไม่ได้ดำเนินการต่อ และเรื่องที่ยังส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่น และประเภทที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งต้องมีขั้นตอนสั่งการภายใน อย่างไรก็ดี ไม่ปรากฏผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นได้ว่า สามารถดำเนินการต่อคำกล่าวหาได้เสร็จสิ้นโดยเร็ว หรือหากเป็นคำกล่าวหาที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์แต่อาจมีข้อมูลบางอย่างที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิภาพต่อภารกิจงานอื่นได้

จากการตรวจสอบความเชื่อมโยงของแผนแต่ละระดับตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ชาติที่ถ่ายทอดนโยบายไปสู่แผนปฏิบัติการของสำนักงาน ป.ป.ช. พบว่า การดำเนินคดีทุจริต ให้มีความรวดเร็วเป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ นั้น ถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับงานด้านปราบปรามการทุจริต แต่จากการติดตามผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การดำเนินการดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จาก สถิติการรับเรื่องกล่าวหาตั้งแต่เปิดทำการในปี ๒๕๕๓ จนถึงปี ๒๕๖๒ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในเรื่องปราบปรามการทุจริต แสดงผลงานการรับเรื่องกล่าวหาในแต่ละปีไม่แตกต่างกันมากนัก สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลไปถึงความคาดหวังของประชาชน ตลอดจนเสียงสะท้อนของประชาชนผ่านตามสื่อต่าง ๆ ที่เรียกร้องให้มีการดำเนินคดีด้วยความรวดเร็ว ความพยายามในการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินคดีของประชาชนโดยเฉพาะคดีที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนนั้นไม่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวก ยังคงเป็นปัญหาที่รบกวนการแก้ไข ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพและความรวดเร็วในการดำเนินการปราบปรามการทุจริตภายในองค์กรเอง ไม่ว่าจะเป็นการปรับลดเวลา ขั้นตอนที่ไม่จำเป็น งานที่มีความซ้ำซ้อน รวมถึงการกระจายอำนาจในการทำงาน จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยิ่งจะทำให้เป็นต้นแบบให้กับองค์กรอื่นได้นำไปพัฒนาการดำเนินการในการปราบปรามการทุจริตต่อไป

๔.๓ กระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กระบวนการรับคำกล่าวหาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้ ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น จนถึงขั้นตอนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า

๔.๓.๑ ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา

การตรวจรับคำกล่าวหาเป็นด่านแรกที่ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากเบาแส และข้อมูลการร้องเรียนการทุจริตที่ถูกส่งมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ตามช่องทางต่าง ๆ มีเป็นจำนวนมาก

มีคุณภาพข้อมูลหลากหลาย และมีความซับซ้อนต่างกันไปตามลักษณะเรื่องการทุจริต ซึ่งจะมีหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องคือ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักบริหารงานกลาง โดยจะทำหน้าที่ในการคัดกรองคำกล่าวหาทั้งที่ครบถ้วนสมบูรณ์และที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ครบถ้วน ก่อนที่จะส่งต่อไปให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการต่อไป ดังนั้น การออกแบบวิธีการทำงานรวมถึงแบบฟอร์มสำหรับกรอกคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแสให้เหมาะสมโดยแยกย่อยเป็นประเภทมีรายละเอียดที่ครบถ้วนครอบคลุมเพื่อบันทึกลงในระบบฐานข้อมูล ควบคู่ไปกับการรวบรวมข้อมูล รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพยานหลักฐานจากผู้กล่าวหา/ผู้แจ้งเบาะแสให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนให้ได้มากที่สุดจะช่วยให้การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องที่จะเกิดขึ้นหลังจากนี้เป็นไปด้วยความสะดวก เกิดความต่อเนื่อง และลดเวลาทางธุรการ

จากข้อมูลที่ได้ระหว่างการศึกษาพบว่า ในระดับเจ้าหน้าที่จะประสบปัญหาในเรื่องประสบการณ์ในการคัดกรองข้อมูล ยังมีเจ้าหน้าที่บางส่วนที่มีหน้าที่รวบรวมข้อมูล และบันทึกข้อมูลลงในระบบมีความรู้สึกว่าการกรอกข้อมูลลงในระบบเป็นภาระเนื่องจากมีเอกสาร และหลักฐานที่ต้องใช้อยู่แล้ว ดังนั้น การสร้างความเข้าใจ และความตระหนักในระดับเจ้าหน้าที่ถึงเหตุผลความจำเป็น จะช่วยให้เจ้าหน้าที่เกิดความร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญต่อการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ทั้งในด้านมนุษยสัมพันธ์ เทคนิคการซักถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์พยานหลักฐานในขณะมีผู้มาร้องเรียน ซึ่งถือว่าเป็นข้อเท็จจริงแต่เป็นข้อมูลที่สำคัญ ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ซึ่งจะมีความชัดเจนและนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป หรือทำให้ทราบว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานใด

ในส่วนสำนักบริหารงานกลางนอกจากการทำหน้าที่ในการตรวจรับคำกล่าวหาแล้ว ยังทำหน้าที่สำคัญอื่น ๆ อีกหลายประการ อาทิ การตรวจสอบ กำกับดูแลการลงทะเบียนข้อมูลเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน การออกเลขรับเรื่องกล่าวหาของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. การตรวจสอบพิจารณาเรื่องกล่าวหาเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ รวมทั้งการติดตามเร่งรัด การรับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เป็นบัตรสนเท่ห์ของส่วนกลางที่มีเป็นจำนวนมาก และการเป็นศูนย์กลางข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเฉพาะข้อมูลด้านการบริหารคดี ที่จะต้องรวบรวมจัดเก็บข้อมูลเป็นจำนวนมากอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการตัดสินใจทางการบริหาร จากปริมาณดังกล่าวถือว่ามีปริมาณงานที่มาก ดังนั้น การตรวจสอบปริมาณงาน ณ ปัจจุบัน สภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงระบบการทำงานของสำนักบริหารงานกลางให้สามารถดำเนินการรองรับหน้าที่ที่กำหนดทั้งในปัจจุบัน และ

อนาคตที่จะต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีในการบริหารข้อมูล จึงมีความจำเป็นที่สำนักงาน ป.ป.ช. ควรนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๓.๒ ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องจากขั้นตอนแรกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจะตรวจสอบข้อมูลผู้ถูกกล่าวหาว่ามีรายละเอียดเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป และตรวจสอบเงื่อนไขว่าความผิดที่กล่าวหาอยู่นั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้ดำเนินการตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจะต้องขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหา ต้องมีการบันทึกข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบสถานที่เพื่อประโยชน์ต่อการรวบรวมพยานหลักฐาน รวมทั้งการขอเอกสารจากหน่วยงานรัฐส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน หน่วยงานเอกชนหรือองค์กร หรือบุคคลใด ๆ มาประกอบการพิจารณา

การดำเนินการในขั้นตอนนี้จะเป็นไปอย่างช้าหรือเร็วส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์และการได้รับความร่วมมือ ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จในชั้นแสวงหาข้อเท็จจริง/ตรวจสอบเบื้องต้นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านปราบปรามทุจริตเฉลี่ย ๓ ปี (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)^๑ พบว่า ประมาณร้อยละ ๙๐ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จในขั้นตอนนี้ไม่เกิน ๑๐ เรื่องต่อปี ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับผิดชอบจึงควรพิจารณาให้มีความเหมาะสม และเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ โดยพิจารณาความสามารถ และนำข้อมูลสถิติการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้บันทึกไว้มาประกอบการพิจารณา

๔.๓.๓ ขั้นตอนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้น

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องกล่าวหา นั้น ๆ การนับระยะเวลาดำเนินการจะเริ่มขึ้นนับตั้งแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวนที่จะต้องทำให้เสร็จภายใน ๒ ปี ถ้ายังไม่แล้วเสร็จสามารถขยายเวลาได้อีก ๑ ปี ตามมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น หากการดำเนินการขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้นสามารถตรวจสอบ และรวบรวมหลักฐานได้อย่างเพียงพอ มีความสมบูรณ์มากที่สุดจะช่วยให้การดำเนินการในขั้นตอนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้น

^๑ ภาคผนวก ข จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จในชั้นตอนแสวงหาข้อเท็จจริง/ตรวจสอบเบื้องต้น ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามการทุจริต (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๐.

สามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น ดังนั้น การให้ความสำคัญในการดำเนินการในทุกขั้นตอน และไม่มีการย้อนกลับจึงควรให้ความสำคัญ และมีการตรวจติดตามความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีความยากต้องอาศัยทั้งทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ และความเชี่ยวชาญในด้านการสืบสวนสอบสวน ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านปราบปรามทุจริตเฉลี่ย ๓ ปี (ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)^๒ พบว่า ประมาณร้อยละ ๖๒ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จในขั้นตอนนี้น้อยกว่า ๑ เรื่องต่อปี และประมาณร้อยละ ๓๕ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จในขั้นตอนนี้ตั้งแต่ ๑ - ๒ เรื่องต่อปี ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการรับผิดชอบจึงควรพิจารณาให้มีความเหมาะสม และเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ โดยพิจารณาความสามารถ และนำข้อมูลสถิติการทำงาน of พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้บันทึกไว้มาประกอบการพิจารณา

๔.๔ กระบวนการและหลักเกณฑ์การดำเนินการต่อเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่อง

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารและเร่งรัดคดี รวมทั้งการพิจารณามอบหมายงานให้สอดคล้องกับระดับของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามตัวชี้วัด

จากการศึกษาพบว่า หลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาโดยใช้อัตราประกอบในการพิจารณาให้คะแนนเพื่อกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา อันเป็นวิธีพิจารณาสิ่งที่มีอาจคำนวณตัวเลขให้เป็นตัวเลข และมีการถ่วงน้ำหนัก เช่น การพิจารณาจากจำนวนผู้ถูกกล่าวหาหรือความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐานหรือพยานบุคคล อันเป็นการประมาณการที่อาจเปลี่ยนขนาดของเรื่องได้ ดังนั้น หากยึดติดกับตัวเลขในการกำหนดขนาดของเรื่องตั้งแต่แรกแล้ว ขั้นตอนต่อไปหากจะมีการปรับเปลี่ยนหรือขยายขนาดของเรื่องก็อาจกระทำได้ยาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกรมมอบหมายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพราะหากเริ่มต้นด้วยการกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาไม่ถูกต้อง โดยที่ยังไม่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพียงพอหรืออาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ย่อมส่งผลให้การตัดสินใจมอบหมายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบผิดพลาดและเกิดงานค้างสะสมได้ นอกจากนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่ปรากฏข้อมูลในเชิงประจักษ์อย่างชัดเจนว่า เมื่อกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหาจะทำให้ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องกล่าวหา มีความรวดเร็วขึ้น หรือเกิดประสิทธิภาพต่อการดำเนินงานอย่างไร นอกเสียจากเพียงเพื่ออำนวยความสะดวก

^๒ ภาคผนวก ฅ จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จในขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามการทุจริต (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๑.

ความสะดวกในการจัดกลุ่มของเรื่องกล่าวหา และการบริหารจัดการงานของสำนักงาน ป.ป.ช. เท่านั้น ตลอดจนยังไม่ปรากฏตัวชี้วัดใดที่จะสามารถประเมินได้ว่าการมอบหมายเรื่องกล่าวหาตามขนาดของเรื่องได้เหมาะสมกับพนักงานไตสวนตามระดับตำแหน่งอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม จึงยอมส่งผลต่อการตัดสินใจมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้พนักงานไตสวนตามระดับตำแหน่งที่ไม่สอดคล้องและเหมาะสมได้ อันเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานต่อเรื่องกล่าวหาเกิดความล่าช้า และอาจส่งผลทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ต่อไป

๔.๕ ปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติและข้อกฎหมาย

ในการประมวลผลของผู้ให้ข้อมูลหลัก (สำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) และสำนักงาน ป.ป.ช. ในระดับพื้นที่ (ภาคและจังหวัด)) พบว่า กระบวนการรับคำกล่าวหา ต่างมีปัญหาและอุปสรรครวมทั้งข้อจำกัดของการดำเนินงาน ทั้งส่วนปัญหาทางปฏิบัติและปัญหาข้อกฎหมายที่ค่อนข้างสอดคล้องกัน และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ข้อเสนอแก้ไขปัญหาทางปฏิบัติ โดยการปรับลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นและกระชับมากขึ้น รวมทั้งมีการกระจายอำนาจไปสู่ผู้ปฏิบัติ และมีการพิจารณาการมอบหมายเรื่องกล่าวหาไปยังหน่วยงานอื่นให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่วนข้อเสนอให้มีการแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย โดยการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ตลอดจนกฎหมายของหน่วยงานด้านปราบปรามการทุจริตเพื่อให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขระเบียบหรือคำสั่งให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในกระบวนการรับคำกล่าวหาไม่ว่าในขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น หรือขั้นตอนการไตสวนและไตสวนเบื้องต้นมักเป็นเรื่องของวิธีการหรือขั้นตอนที่ยังไม่เหมาะสมและสอดคล้องต่อการปฏิบัติงานอันส่งผลให้การบริหารจัดการเรื่องกล่าวหาที่มีความล่าช้า เนื่องจากการดำเนินการตามกระบวนการรับคำกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่ปรากฏชัดหรือแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของเรื่องดำเนินการเสร็จที่มีการจำแนกตามประเภทและลักษณะงาน ตามกรอบระยะเวลามาตรฐานที่ชัดเจนไว้อย่างไร กรณีนี้สำนักงาน ป.ป.ช. จำเป็นต้องมีการทบทวนกระบวนการและการดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยมีการนำสถิติข้อมูลที่เกิดจากการพัฒนาระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในกระบวนการบริหารจัดการคำกล่าวหา ซึ่งหากมีการนำมาใช้อย่างถูกต้อง สำนักงาน ป.ป.ช. จะสามารถเล็งเห็นถึงปัญหาภายในองค์กรได้ชัดเจนขึ้น และแก้ไขปัญหาให้ได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้นอีกด้วย รวมทั้งในการประสานงานหรือ

ภาคประชาชนในการร่วมดำเนินการด้วย ส่วนภารกิจย่อย เช่น การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน ติดตาม เห็นได้ว่า สำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อมูลในช่องทางต่าง ๆ จำนวนมาก แต่จะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้มากนักน้อยเพียงใด กรณีนี้ควรต้องคำนึงถึงการปฏิบัติที่ได้ผลจริงด้วย รวมไปถึงการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอความคืบหน้าของการดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อประโยชน์ในการติดตามของประชาชน เช่น กรณีมีการแจ้งเบาะแส ๑ เรื่อง จะทำให้ทราบได้หรือไม่ว่า เรื่องดังกล่าวดำเนินการในเวลาเท่าใด และผลการดำเนินการเป็นอย่างไร เป็นต้น

ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการได้เล็งเห็นถึงโอกาสที่สำนักงาน ป.ป.ช. จะได้นำไปพิจารณาปรับปรุงกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการรับคำกล่าวหาได้ ซึ่งจะนำเสนอในบทที่ ๕ ต่อไป

หน้าว่าง

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” จึงนำไปสู่ผลลัพธ์ของการศึกษาในบทสรุปและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๕.๑ บทสรุป

จากการศึกษาเรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” ปรากฏข้อสรุปว่า การตรวจรับคำกล่าวหา นับว่าเป็นขั้นตอนเริ่มแรกของกระบวนการรับคำกล่าวหาที่ควรให้ความสำคัญ เพราะมีปัจจัยเข้าที่เป็นองค์ประกอบทั้งบุคคลากร การบริหารจัดการ และฐานข้อมูล ฯลฯ ซึ่งหากเข้าสู่กระบวนการในขั้นต้นได้อย่างเป็นระบบแล้ว ผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นตอนต่อไปก็จะทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนการบริหารงานเรื่องกล่าวหาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามภารกิจหลักด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นได้ ดังนั้น การดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอนต้องชัดเจน โดยเฉพาะขั้นตอนการรับคำร้องเรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนแรก จึงมีข้อเสนอปรับปรุงกระบวนการและวิธีการทำงาน ที่ต้องคำนึงถึงหลักพื้นฐาน ได้แก่ การให้ความสำคัญในการบริการต่อประชาชน การใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกภารกิจหลักโดยรวม การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณะ รวมไปถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชน ไม่ว่าจะการขอรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหา หรือการชี้แจงการติดตามเรื่องกล่าวหาโดยเร็ว ย่อมจะทำให้การดำเนินงานในกระบวนการรับคำกล่าวหาเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงกรณีที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีขอบเขตหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยในการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรงหรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีมาตรการและแนวทางให้หน่วยงานอื่น ๆ ร่วมดำเนินงานในภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเสมอภาคกันเสมือนดังงานในความรับผิดชอบของตน พร้อมทั้งชี้แจงเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกันว่า ภารกิจด้านการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยยังมีหน่วยงานอื่น ๆ และภาคประชาสังคมร่วมกันรับผิดชอบอยู่ด้วย รวมถึงเผยแพร่รายงานผลการดำเนินการตามภารกิจโดยรวมของทุกหน่วยงาน โดยสำนักงาน ป.ป.ช. คอยกำกับดูแลในฐานะหน่วยงานหลัก นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยจากการศึกษาดังกล่าวสามารถนำแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น และขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ลดปัญหาที่ทำให้เกิดการค้างค้ำของเรื่องกล่าวหา ซึ่งเป็นปัญหาหลักในด้านปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. จะถูกแก้ไขปรับปรุง สร้างคุณภาพให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กรรวม อันส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนต่อองค์กรได้

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

จากบทสรุปของการศึกษาดังกล่าว คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แบ่งเป็นสองส่วนที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อเสนอแนะในส่วนกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้อง

๑. การปรับปรุงกระบวนการรับคำกล่าวหา

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๕๓ และ ๖๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการออกกระเปียบเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบเบื้องต้น การไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม และรายละเอียดของคำกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการรับเรื่องไว้พิจารณา จึงต้องตระหนักถึงข้อกฎหมายดังกล่าว และทำให้มีความจำเป็นต้องจัดแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานให้ชัดเจนเหมาะสม เพื่อทราบแนวทางของคำร้องเรียนที่ถูกต้องว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร และสามารถให้การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนนั้นสิ้นสุดไปในทิศทางใด

คณะกรรมการกิจการจึงเสนอให้ปรับปรุงกระบวนการรับคำกล่าวหา (จากเดิมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดเป็น ๓ ขั้นตอนหลัก คือ ๑. ขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ๒. ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น และ ๓. ขั้นตอนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้น) ควรปรับเป็น ๔ ขั้นตอนหลัก คือ ๑. ขั้นตอนการรับคำร้องเรียน ๒. ขั้นตอนการตรวจเงื่อนไข ๓. ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น และ ๔. ขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดความคุ้มค่า รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) ขั้นตอนการรับคำร้องเรียน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “คำร้อง” หมายถึง คำขอที่ยื่นต่อทางราชการ เพื่อให้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่ผู้ร้อง และคำว่า “ร้องเรียน” หมายถึง เสนอเรื่องราว ดังนั้น การรับคำร้องเรียน เป็นขั้นตอนแรกของผู้ร้องเรียน โดยประชาชนทั่วไปหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อน ได้ใช้ช่องทางการร้องเรียนหลากหลายช่องทาง ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ไม่ปรากฏตัวตนผู้ร้อง หรือตรวจสอบตัวตนของผู้ร้องไม่ได้ เป็นเรื่องที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ที่ไม่ระบุพยานหลักฐาน หรือกรณีแวดล้อมชัดเจนให้ตรวจสอบได้ การแอบอ้างชื่อผู้อื่นเป็นผู้ร้อง โดยผู้ถูกแอบอ้างมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องที่ร้องเรียน หรือเป็นเรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้วตามมาตรา ๕๔ (๒) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้น ก็ถือว่าคำร้องเรียนนั้น ๆ จัดอยู่ในขั้นตอนแรกที่หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต้องรับเรื่องไว้และต้องให้ความสำคัญอย่างมากเพราะแม้ว่าคำร้องเรียนบางเรื่องไม่อาจดำเนินการต่อได้ไม่ว่าเพราะรายละเอียดและพฤติการณ์ไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะดำเนินการในงานด้านปราบปรามการทุจริต แต่ก็อาจนำผลลัพธ์ที่ได้ไปต่อยอดในงานด้านป้องกันการทุจริต เพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อไม่สมบูรณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เช่นกัน ตลอดจนนำมาใช้ประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต

(๒) ขั้นตอนการตรวจเงื่อนไข

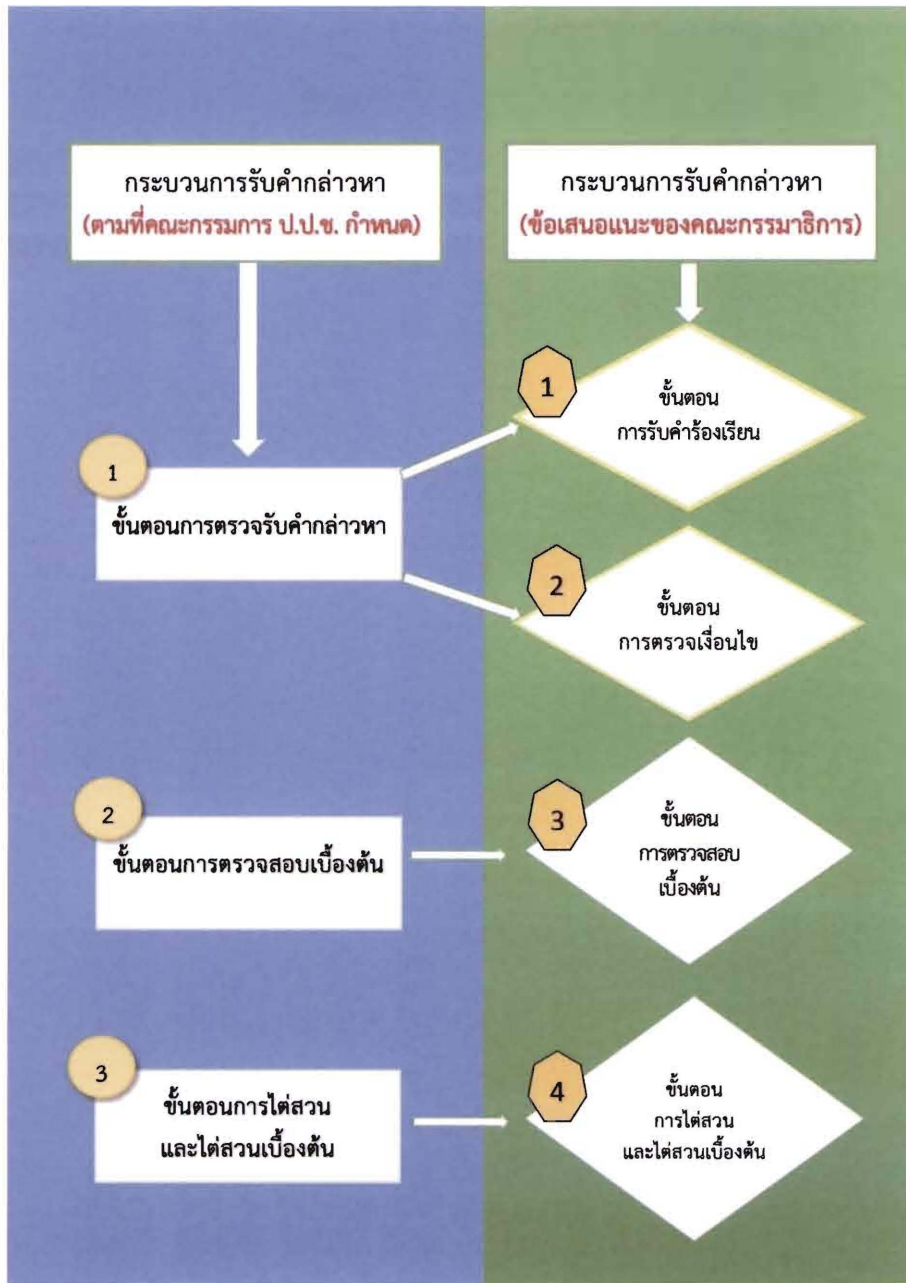
คำร้องเรียนต่าง ๆ ที่ผู้ร้องได้ส่งเข้ามายังช่องทางการร้องเรียนต่าง ๆ นั้น จะเข้าสู่ขั้นตอนของการตรวจเงื่อนไข ซึ่งขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่เป็นต้นทางเพื่อนำไปสู่การดำเนินการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยเป็นการคัดกรองเรื่องร้องเรียนนั้น ๆ ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้นต่อไป โดยขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การกำหนดชั้นงานและระดับความสำคัญของงานที่ชัดเจนเพื่อบอกให้ทราบว่างานแต่ละชั้นอยู่ในระดับใด (ระดับทั่วไป - ระดับยุ่งยากซับซ้อน) และใช้ระยะเวลาดำเนินงานในแต่ละระดับอย่างไร ก่อนเข้าสู่กระบวนการขั้นตอนต่อไป ซึ่งหากสามารถจัดแยกประเภทคำร้องเรียนเพื่อการบริหารจัดการได้ตรงตามประเภทงานให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นแล้ว จะส่งผลให้การดำเนินงานรวดเร็วมากขึ้น เนื่องจากคำกล่าวหาที่รับทุกเรื่อง แต่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการทุกเรื่องเหมือนกัน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาคอขวดในกระบวนการ จึงควรปรับปรุงและทบทวนขั้นตอนให้เหมาะสมและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด

(๓) ขั้นตอนการตรวจสอบเบื้องต้น (ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด)

สำหรับขั้นตอนในการตรวจสอบเบื้องต้น การวางแผนในการขอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอ ควรต้องวางแผนในการบริหารเวลา โดยการดำเนินการคู่ขนานในหลาย ๆ เรื่อง รวมถึงต้องใช้นุขยสัมพันธ์ในการประสานงานขอข้อมูล แม้ว่าโดยหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะสามารถดำเนินการในการขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ก็ตาม รวมทั้งในการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีทักษะที่สูงขึ้นจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการแล้วเสร็จเพิ่มมากขึ้น จึงควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ และประสบการณ์ ในการทำงานให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับหน้าที่และอำนาจตามความรับผิดชอบของตนเอง

(๔) ขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้น (ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด)

การดำเนินการในขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้นในคดีขนาดใหญ่ หรือคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนควรมีการจัดทำเป็นกรณีศึกษาต่าง ๆ เพื่อจัดอบรม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เรียนรู้ และพัฒนาทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ และความเชี่ยวชาญ และมีการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เพื่อการศึกษาเพิ่มเติม รวมถึงการบริหารคดีให้เหมาะสม ปรากฏข้อมูลในการดำเนินการดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ ๕.๑ กระบวนการรับคำกล่าวหา

ที่มา : ประมวลโดยคณะกรรมการสิทธิการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

๒. การมอบหมายงานแก่บุคลากร

เรื่องร้องเรียนที่เข้าสู่สำนักงาน ป.ป.ช. จำนวนมาก และมาจากช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลายช่องทาง การมอบหมายงานแก่บุคลากรจึงเป็นปัจจัยเข้าที่สำคัญต่อกระบวนการที่ควรมอบหมายงานให้สอดคล้องกับประเภทงาน ระดับงาน และความรับผิดชอบของบุคลากรนั้น ๆ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ควรต้องทบทวนการดำเนินการในการกำหนดขนาดของเรื่องกล่าวหา ซึ่งเป็นหนึ่งในขั้นตอนกระบวนการให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง ประกอบกับการมอบหมายเรื่องกล่าวหาให้แก่บุคลากรให้เป็นไปตามศักยภาพและขีดความสามารถ รวมทั้งการมีผู้เชี่ยวชาญที่จะสามารถให้คำปรึกษาหารือ ตั้งแต่ในขั้นตอนแรกของการรับเรื่องร้องเรียน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาที่จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อ ๆ ไป และนำไปสู่ผลลัพธ์ต่อคุณภาพของงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้

๓. การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการรับคำกล่าวหาที่เกี่ยวข้อง

กรณีการมอบหมายเรื่องกล่าวหาไปยังหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจด้านปราบปรามการทุจริต ตามมาตรา ๖๑ ถึงมาตรา ๖๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ยังพบปัญหาในทางปฏิบัติของการไม่มีมาตรการรองรับหรือบางหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ จึงต้องส่งกลับมายังสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการเช่นเดิม ทำให้เกิดความล่าช้า และไม่อาจอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้ คณะกรรมาธิการจึงขอเสนอแนวทางและมาตรการเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพสมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๓.๑ เห็นควรให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจด้านปราบปรามการทุจริตเพื่อหาแนวทางและมาตรการให้ได้ข้อสรุปที่แน่ชัดและสามารถดำเนินการได้รวดเร็วและเกิดความยุติธรรม และเสนอนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษาหาแนวทางการดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้รัฐมีมาตรการ และกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด

๓.๒ ให้มีการจัดทำระบบข้อมูลการส่งเรื่องกล่าวหาให้หน่วยงานของรัฐสำหรับใช้ในการตรวจสอบเรื่องที่ยังหน่วยงานดำเนินการ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการต่อไป

๓.๓ การประสานงานหรือการส่งเรื่องกล่าวหาให้หน่วยงานของรัฐรับไปดำเนินการแทนให้สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาอย่างครบถ้วนและรอบด้านของเรื่องที่จะส่งไปนั้นว่าอยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น ๆ หรือไม่ และการส่งเรื่องกล่าวหาที่หน่วยงานต้องดำเนินการได้ แต่การที่หน่วยงานนั้นปฏิเสธและแจ้งว่าไม่มีกลไกและมาตรการบังคับทางกฎหมาย ประเด็นนี้จึงเป็นเรื่องบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นปัญหาเชิงระบบที่ควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วน ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายของหน่วยงานด้านปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเพิ่มกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความชัดเจนในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีขอบเขตหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยในการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช้เป็นความผิดร้ายแรงหรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีมาตรการและแนวทางให้หน่วยงานอื่น ๆ ร่วมดำเนินงานในภารกิจนี้อย่างเสมอภาคกันเสมือนดังงานในความรับผิดชอบของตน พร้อมทั้งชี้แจงเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบโดยทั่วกันว่า ภารกิจการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยยังมีหน่วยงานอื่น ๆ และภาคประชาสังคมร่วมกันรับผิดชอบอยู่ด้วย รวมถึงเผยแพร่รายงานผลการดำเนินการตามภารกิจโดยรวมของทุกหน่วยงาน โดยสำนักงาน ป.ป.ช. คอยกำกับดูแลในฐานะหน่วยงานหลัก

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการธิการเห็นว่า กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ควรกำหนดกลไกการประสานงานให้ชัดเจน ปฏิบัติได้ผลจริง โดยเฉพาะการบริหารงานและกำกับควบคุมตามหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งภายในและภายนอกองค์กร จึงเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา ดังนี้

๑. การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๑.๑ การประสานงานภายในองค์กร

สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ควรมีการประสานงานและจัดสัมมนาให้ความรู้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดในความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอและที่สำคัญควรต้องทบทวนปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานระหว่างกันด้วย โดยปรับแก้คู่มือการปฏิบัติงาน หรือระเบียบปฏิบัติที่กำหนดบทบาทหน้าที่อำนาจและความรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบันและชัดเจน

๑.๒ การประสานงานภายนอกองค์กร

๑.๒.๑ ขั้นตอนของการรับคำร้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ย่อมเป็นหูเป็นตาให้กับประเทศชาติ ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ ดังนั้น การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชนไม่ว่าการขอรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้กล่าวหา หรือการชี้แจงการติดตามเรื่องกล่าวหาโดยเร็ว ย่อมจะทำให้การดำเนินงานในกระบวนการรับคำกล่าวหาเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อันส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน นอกจากนี้ การแจ้งเบาะแสหรือการได้รับข้อมูลจากประชาชนให้มากที่สุด ย่อมส่งผลต่อภารกิจงานด้านป้องกันการทุจริต ตลอดจนสอดรับตามเจตนารมณ์ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแจ้งเบาะแสการทุจริตไปยังประชาชนอีกด้วย

๑.๒.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ควรให้ประชาชนรับทราบการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจอย่างทั่วถึง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ให้มากขึ้น นอกจากนี้ สำหรับช่องทางในการติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียน ควรอธิบายและชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เช่น ยื่นที่ใดและอย่างไร ติดตามช่องทางใด หรืออาจจัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร หรือการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) เพื่อรับผิดชอบในขั้นตอนการรับคำร้องเรียนซึ่งเป็นขั้นตอนแรกสุด อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และเป็นที่พักของสังคมได้จริง

๑.๒.๓ ควรมีการปรับปรุงแบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแส/การร้องเรียน ให้มีความชัดเจน และทันสมัย สอดคล้องต่อกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เช่น คำว่า “ตำแหน่ง” แก้ไขเป็น “ตำแหน่งหรือหน้าที่” แทน เนื่องจากผู้กล่าวหาอาจไม่ทราบว่าผู้กระทำความผิดอยู่ในตำแหน่งหรือหน้าที่ใด แต่อาจเขียนบรรยายในพฤติการณ์ของการกระทำที่เกี่ยวข้องแทนได้ เป็นต้น และสอดคล้องกับเงื่อนไขตามคำร้องเรียนแต่ละประเภท

๒. การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบขององค์กรในลักษณะเดียวกันกับต่างประเทศ ในการเปรียบเทียบวิธีการและกระบวนการบริหารจัดการเรื่องกล่าวหาเพื่อประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการศึกษาวิจัย ตามมาตรา ๑๔๒ (๔) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ

สำนักงาน ป.ป.ช. ควรพิจารณาถึงความต้องการของผู้ใช้งานระบบร่วมกับผู้พัฒนา ระบบ เพื่อให้ทำให้การใช้งานระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้งาน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบต่อไปให้สมบูรณ์ควรพิจารณาให้ครบถ้วน ตรวจสอบความต้องการของผู้ใช้งานระบบ และรู้จักใช้เทคโนโลยีในการบริหารข้อมูลให้สามารถใช้งานได้สมบูรณ์และได้ประโยชน์คุ้มค่า เพื่อลดภาระแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างแท้จริง

๔. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

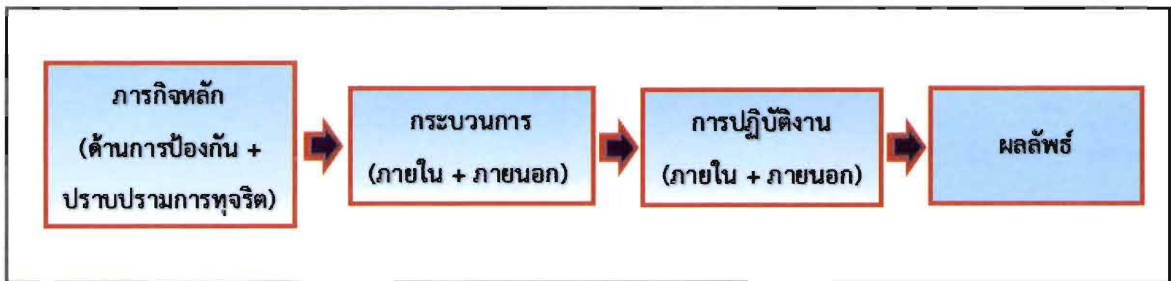
การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง) และสำนักงาน ป.ป.ช. ระดับพื้นที่ (ภาค และจังหวัด) ทั้งคำร้องเรียนที่ได้รับจากประชาชนหรือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีการรวบรวมข้อมูลและทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นระยะ ๆ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานอาจพบปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน (บุคลากร วิธีการทำงาน และระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ฯลฯ) และปัจจัยภายนอก (ภูมิประเทศ ประชากร (เผ่าพันธุ์) สภาพพื้นที่ ภาษา และวัฒนธรรม ฯลฯ) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ควรต้องมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในทุกพื้นที่ที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับผิดชอบ เพื่อสามารถจัดมาตรการในการดูแลเจ้าหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงสื่อสารเผยแพร่ต่อสาธารณชน

จากบทสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะกรรมการได้ศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำให้เข้าใจเป็นอย่างดีถึงปัญหาและข้อจำกัดในทางปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร งบประมาณ ตามกฎหมาย ปริมาณงาน และข้อกฎหมาย แต่เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญและมาพร้อมกับความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ต่อประเทศชาติและประชาชน ตลอดทุกระบวนการตามภารกิจทั้งหมด โดยปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดถึงขอบเขตหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งการมอบหมายและร่วมกันดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปตามกฎหมาย

ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องกล้าเผชิญกับปัญหาที่เป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ และเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นอย่างมุ่งมั่นและจริงจัง เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีความรับผิดชอบต่อภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงควรมีการพัฒนากระบวนการในการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งควรมีการวางแผนในการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีความเหมาะสม

และครบถ้วนของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ประเทศชาติ และประชาชนต่างคาดหวังจากหน่วยงานหลักได้ ปรากฏดังภาพแสดงความรับผิดชอบต่อภารกิจ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านล่างนี้

คณะกรรมการกิจการจึงขอเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการในการ ดำเนินงานทั้งในส่วนกระบวนการและวิธีการทำงาน ที่ต้องคำนึงถึงหลักพื้นฐานที่สำคัญ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งสามารถนำแนวทางในการพัฒนาที่ได้รับจาก การศึกษาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจรับคำกล่าวหา ขั้นตอน การตรวจสอบเบื้องต้น และขั้นตอนการไต่สวนและไต่สวนเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้งานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง สร้างคุณภาพให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กรรวม อันส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีและ ความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนต่อองค์กรได้

ภาพที่ ๕.๒ ความรับผิดชอบต่อภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลัก
ที่มา : ประมวลโดยคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

บรรณานุกรม

หนังสือ

จันทร์ธานี สงวนนาม. (๒๕๔๕). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
สำนักงาน ป.ป.ช. (๒๕๖๓). *คำอธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คู่มือประชาชน*.
สำนักงาน ป.ป.ช. (๒๕๖๔). *สถานการณ์การทุจริตประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓*.

เอกสารวิชาการ

จิรันธนิ นีร์ตติพัฒน์. (๒๕๖๓) *เอกสารศึกษา กรณีศึกษา เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ
ระบบการบริหารงานคดีในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ. หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ ๔๗ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการ
ศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓*.

กฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๕๒ ก (๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔).
ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน
พ.ศ. ๒๕๖๑ *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๖๑ หน้า ๔ (๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑)*.

เอกสารประกอบการพิจารณา

สำนักงาน ป.ป.ช., เอกสารประกอบคำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช.
ที่ ปช ๐๐๐๔/๑๔๕๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
รายงานการเดินทางศึกษาดูงานในระดับพื้นที่ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช.
ประจำจังหวัด ของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา.

ระบบออนไลน์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔, จาก

<https://dictionary.orst.go.th/>

แผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ. ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕),

สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔, จาก <https://www.nacc.go.th/categorydetail>

[/2020102614431598/20201113135101?](https://www.nacc.go.th/categorydetail/2020102614431598/20201113135101?)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

พ.ศ. ๒๕๖๒ สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔, จาก <http://doh.hpc.go.th>

[/pmqa2562/topicDisplay.php?id=1](http://doh.hpc.go.th/pmqa2562/topicDisplay.php?id=1)

สำนักงาน ป.ป.ช, แบบฟอร์มการเขียนคำกล่าวหา การแจ้งเบาะแส/การร้องเรียน, สืบค้นเมื่อวันที่

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔, จาก <https://m.facebook.com/NACCThailandOfficialFanpage>

[/posts /2368237236822677](https://m.facebook.com/NACCThailandOfficialFanpage/posts/2368237236822677)

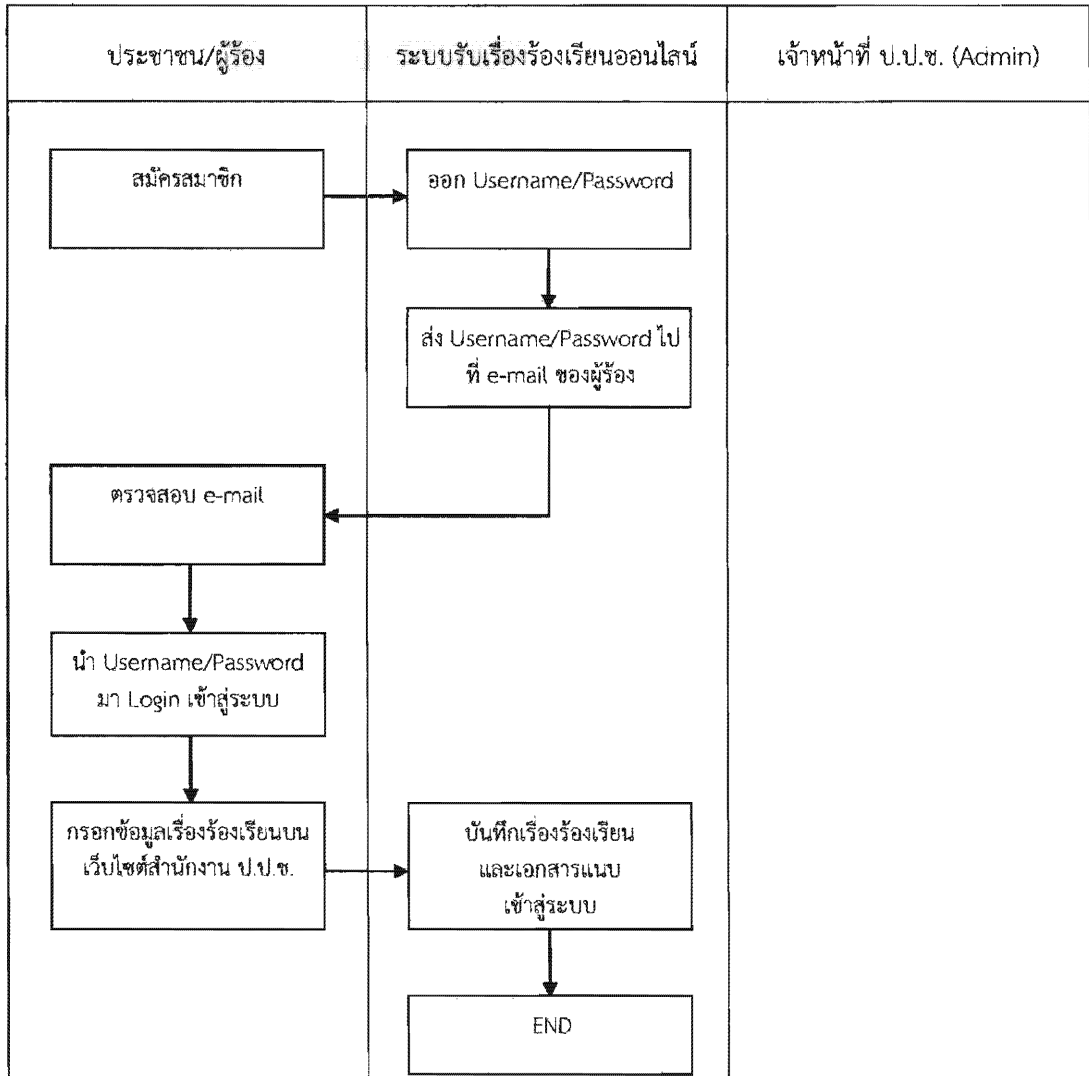
หน้าว่าง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระบบรับเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.

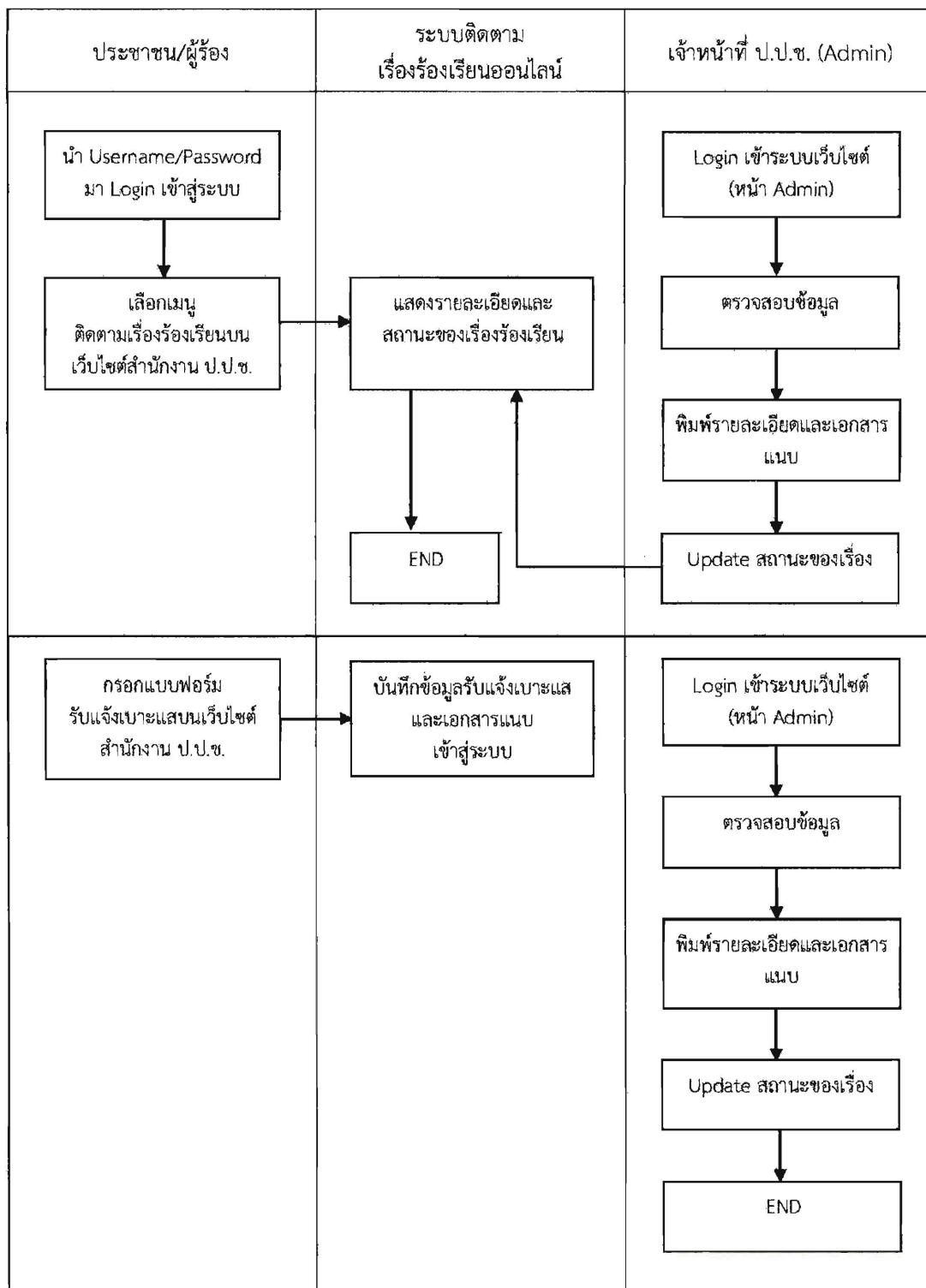
Flow ระบบรับเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.

ภาคผนวก ข

ระบบติดตามเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.

Flow ระบบติดตามเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช.

ภาคผนวก ค

สถิติเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของคำกล่าวหา จำแนกตามแหล่งที่มา

จำนวน : คำกล่าวหา

หน่วยงาน	ปีงบประมาณ						ร้อยละอัตรา การเปลี่ยนแปลง	
	๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		% Δ ๒๓/ ๒๒	% Δ ๒๔/ ๒๒
	จำนวน	ร้อยละ (%)	จำนวน	ร้อยละ (%)	จำนวน	ร้อยละ (%)		
๑. สำนักงาน ป.ป.ช.	๕,๘๗๖	๕๖.๕๙	๕,๗๗๐	๖๓.๒๐	๕,๒๒๖	๖๖.๑๑	-๑.๘๐	-๑๑.๐๖
๒. สำนักงาน ป.ป.ท.	๒,๗๔๕	๒๖.๔๓	๑,๗๒๘	๑๘.๙๓	๙๖๖	๑๒.๒๒	-๓๗.๐๕	-๖๔.๘๑
๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑,๑๙๖	๑๑.๕๒	๑,๑๘๔	๑๒.๙๗	๑,๒๖๕	๑๖.๐๐	-๑.๐๐	๕.๗๗
๔. กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตฯ	๘๐	๐.๗๗	๑๓๘	๑.๕๑	๑๑๕	๑.๔๕	๗๒.๕๐	๔๓.๗๕
๕. กองบังคับการปราบปราม	-	-	-	-	๗	๐.๐๙	-	-
๖. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	๑๔๗	๑.๔๒	๑๐๙	๑.๑๙	๑๓๓	๑.๖๘	-๒๕.๘๕	-๙.๕๒
๗. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๕	๐.๙๑	๕๑	๐.๕๖	๕๖	๐.๗๑	-๕๕.๗๔	-๔๐.๔๓
๘. กรมสอบสวนคดีพิเศษ	๑๒๗	๑.๒๒	๕๖	๐.๕๐	๕๕	๐.๕๗	-๖๓.๗๘	-๖๔.๕๗
๙. ผู้บังคับบัญชา/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน	๕๗	๐.๕๕	๒๘	๐.๓๑	๑๘	๐.๒๓	-๔๐.๔๓	-๖๑.๗๐
๑๐. กระทรวงมหาดไทย	๑๐	๐.๑๐	๒๔	๐.๒๖	๑๓	๐.๑๖	๑๔๐.๐๐	๓๐.๐๐
๑๑. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	๒๐	๐.๑๙	๑๙	๐.๒๑	๒๘	๐.๓๕	-๕.๐๐	๔๐.๐๐
๑๒. กระทรวงสาธารณสุข	๗	๐.๐๗	๗	๐.๐๘	๒	๐.๐๓	๐.๐๐	-๗๑.๔๓
๑๓. กรมราชทัณฑ์	๑๓	๐.๑๓	๖	๐.๐๗	๑๙	๐.๒๔	-๕๓.๘๕	๔๖.๑๕
๑๔. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๑๑	๐.๑๑	๔	๐.๐๔	๖	๐.๐๘	-๖๓.๖๔	-๕๕.๕๕
๑๕. ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ	-	-	๙	๐.๑๐	-	-	-	-
๑๖. สำนักงานอัยการสูงสุด	๑	๐.๐๑	๒	๐.๐๒	๑	๐.๐๑	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐
๑๗. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	๑	๐.๐๑	๒	๐.๐๒	๑	๐.๐๑	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐
๑๘. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	-	-	๒	๐.๐๒	๑	๐.๐๑	-	-
๑๙. ศาลจังหวัด	-	-	๑	๐.๐๑	-	-	-	-
๒๐. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ	๗	๐.๐๗	-	-	๓	๐.๐๔	-๑๐๐.๐๐	-๕๗.๑๔
รวม	๑๐,๓๘๒	๑๐๐.๐๐	๙,๑๓๐	๑๐๐.๐๐	๗,๙๐๕	๑๐๐.๐๐	-๑๒.๐๖	-๒๓.๘๖

ที่มา : ระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ภาคผนวก ง

สถิติเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของคำกล่าวหา จำแนกตามช่องทางการร้องเรียน

จำนวน : คำกล่าวหา

ประเภทคำกล่าวหา	ปีงบประมาณ						ร้อยละอัตรา การเปลี่ยนแปลง	
	๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		% Δ ๒๓/ ๒๒	% Δ ๒๔/ ๒๒
	จำนวน	ร้อยละ (%)	จำนวน	ร้อยละ (%)	จำนวน	ร้อยละ (%)		
๑. กลุ่มคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดเพียงพอ	๗,๒๑๒	๖๙.๔๗	๗,๐๐๕	๗๖.๗๓	๖,๑๓๓	๗๗.๕๘	-๒.๘๗	-๑๕.๙๖
๑.๑) หนังสือร้องเรียน	๔,๘๕๕	๕๖.๗๖	๔,๙๕๘	๕๔.๓๑	๔,๑๑๕	๕๒.๐๖	๒.๑๒	-๑๕.๒๔
๑.๒) หนังสือราชการ	๒,๑๔๓	๒๐.๖๔	๑,๘๕๐	๒๐.๒๖	๑,๘๗๑	๒๓.๖๗	-๑๓.๖๗	-๑๒.๖๙
๑.๓) ร้องเรียนด้วยวาจา	๑๘๔	๑.๗๗	๑๒๖	๑.๓๘	๑๑๓	๑.๔๓	-๓๑.๕๒	-๓๘.๕๙
๑.๔) เหตุอันควรสงสัย	๓๐	๐.๒๙	๗๑	๐.๗๘	๓๔	๐.๔๓	๑๓๖.๖๗	๑๓.๓๓
๒. กลุ่มคำกล่าวหาที่ไม่มีรายละเอียดเพียงพอ	๓,๑๗๐	๓๐.๕๓	๒,๑๒๕	๒๓.๒๗	๑,๗๗๒	๒๒.๔๒	-๓๒.๙๗	-๔๔.๑๐
๒.๑) บัตรสนเท่ห์	๒,๖๓๒	๒๕.๓๔	๒,๐๑๓	๒๒.๐๕	๑,๔๒๙	๑๘.๐๘	-๒๓.๕๒	-๔๕.๗๑
๒.๒) ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์	๕๒๙	๕.๑๐	๗๗	๐.๘๔	๑๘๑	๒.๒๙	-๘๕.๔๔	-๖๕.๗๘
๒.๓) แจ้งเบาะแส	๙	๐.๐๙	๓๕	๐.๓๘	๘๘	๑.๑๑	๒๘๘.๘๙	๘๗๗.๗๘
๒.๔) ไม่ปรากฏชื่อและตำแหน่งผู้ถูกร้อง	-	-	-	-	๗๔	๐.๙๔	-	-
รวม	๑๐,๓๘๒	๑๐๐.๐๐	๙,๑๓๐	๑๐๐.๐๐	๗,๙๐๕	๑๐๐.๐๐	-๑๒.๐๖	-๒๓.๘๖

ที่มา : ระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ภาคผนวก จ

สถิติจำนวนคำกล่าวหา จำแนกข้อมูลตามพื้นที่รับผิดชอบ และจำแนกตามรายจังหวัด

จำนวน : คำกล่าวหา

จังหวัด	ปีงบประมาณ			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	%Δ๒๓/๒๒	%Δ๒๔/๒๓
รวมทั้งประเทศ	๑๐,๓๘๖	๙,๑๓๐	๗,๙๐๕	-๑๒.๐๖	-๑๓.๘๖
ส่วนกลาง	๓,๕๖๓	๒,๐๙๙	๑,๘๑๒	-๔๐.๓๗	-๔๘.๕๖
รวมภูมิภาค	๖,๘๒๓	๗,๐๓๑	๖,๐๙๓	-๒.๒๕	-๑๑.๒๑
ภาค ๑	๘๘๕	๘๖๘	๗๖๕	-๒.๒๕	-๑๐.๕๙
๑) ภาค ๑ (นนทบุรี)	๑	-	๒	-๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๒) พระนครศรีอยุธยา	๑๕๑	๑๕๓	๑๐๓	๗.๐๙	-๒๖.๙๕
๓) ชัยนาท	๖๓	๕๐	๕๗	-๒๐.๖๓	-๙.๕๒
๔) นนทบุรี	๑๓๓	๑๒๔	๑๒๔	๙.๗๓	๙.๗๓
๕) ปทุมธานี	๑๓๕	๑๔๔	๑๓๓	๕.๙๓	-๗.๖๗
๖) สุพรรณบุรี	๑๕๑	๑๙	๑๙	-๘๗.๓๕	-๙๓.๑๓
๗) สมุทรปราการ	๑๓๓	๑๖๔	๑๓๔	๒๕.๕๖	-๑๖.๔๖
๘) สระบุรี	๘๕	๗๒	๕๙	-๑๒.๒๔	-๓๐.๕๖
๙) สิงห์บุรี	๒๔	๓๒	๔๑	๓๓.๓๓	๒๐.๘๓
๑๐) อ่างทอง	๕๑	๓๘	๔๙	-๒๓.๕๒	๒๗.๕๕
ภาค ๒	๖๔๐	๖๑๗	๕๕๑	-๓.๕๙	-๑๑.๓๑
๑) ภาค ๒ (ชลบุรี)	๔	๑๖	๑	๓๐๐.๐๐	-๗๕.๐๐
๒) ชลบุรี	๑๙๓	๑๕๙	๑๙๔	-๑๖.๐๖	๐.๕๒
๓) จันทบุรี	๖๐	๔๘	๔๑	-๒๐.๐๐	-๑๓.๖๗
๔) ฉะเชิงเทรา	๘๐	๖๐	๕๑	-๒๕.๐๐	-๑๕.๗๕
๕) ตราด	๕๑	๓๖	๒๘	-๑๖.๒๐	-๒๓.๗๑
๖) นครนายก	๖๖	๓๕	๔๐	-๔๖.๙๗	-๓๑.๓๙
๗) ปราจีนบุรี	๔๖	๒๙	๔๔	-๓๖.๕๖	-๙.๓๕
๘) ระยอง	๘๒	๕๙	๕๖	-๒๘.๐๕	๑.๗๐
๙) สระแก้ว	๖๘	๗๕	๖๖	๑๐.๒๙	-๒.๕๕
ภาค ๓	๑,๐๒๐	๑,๑๖๒	๙๙๓	๑๑.๙๖	-๒.๖๕
๑) ภาค ๓ (นครราชสีมา)	๑๐	๑๒	๑๒	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐
๒) นครราชสีมา	๒๘๗	๒๙๕	๒๕๕	๒.๗๙	-๑๓.๑๕
๓) ชัยภูมิ	๗๒	๙๗	๑๐๖	๒๗.๗๘	๑๒.๒๒
๔) บุรีรัมย์	๑๕๑	๑๒๔	๑๑๒	-๑๗.๘๘	-๑๑.๘๕
๕) ยโสธร	๘๑	๖๗	๕๐	-๑๖.๒๔	-๒๖.๗๗
๖) ศรีสะเกษ	๘๘	๑๖๖	๗๖	๘๘.๖๔	-๑๓.๖๔
๗) สุรินทร์	๘๙	๑๓๒	๑๖๒	๔๘.๓๓	๒๒.๐๒
๘) อำนาจเจริญ	๖๓	๕๖	๒๗	-๒๖.๙๘	-๕๗.๑๔
๙) อุบลราชธานี	๑๗๙	๒๐๘	๑๙๓	๑๖.๒๐	-๗.๖๒
ภาค ๔	๑,๑๓๐	๑,๒๑๙	๑,๑๐๒	๗.๘๘	-๒.๘๘
๑) ภาค ๔ (ขอนแก่น)	๙	๘	๕	-๑๑.๑๑	-๕๕.๕๖
๒) ขอนแก่น	๑๗๓	๑๙๔	๑๖๖	๑๒.๑๔	-๑๐.๕๕
๓) กาฬสินธุ์	๖๗	๙๗	๘๕	๔๔.๗๘	-๑๒.๘๗
๔) นครพนม	๙๐	๗๗	๘๔	-๑๔.๔๔	-๖.๖๗
๕) บึงกาฬ	๓๗	๔๘	๒๙	๒๙.๗๓	-๓๑.๖๒
๖) มหาสารคาม	๑๓๕	๑๖๕	๑๒๗	๒๒.๒๒	-๑๕.๗๓
๗) มุกดาหาร	๕๙	๔๙	๓๓	-๑๒.๒๖	-๓๘.๘๙
๘) ร้อยเอ็ด	๑๙๒	๒๓๗	๑๗๕	๒๓.๔๔	-๒๕.๕๕
๙) เลย	๗๕	๖๘	๗๐	-๙.๓๓	-๖.๖๗
๑๐) สกลนคร	๙๗	๗๕	๗๖	-๒๒.๖๘	-๒๑.๖๕
๑๑) หนองคาย	๖๘	๖๑	๗๒	-๑๐.๒๙	๕.๘๘
๑๒) หนองบัวลำภู	๓๖	๔๔	๓๒	๒๒.๒๒	-๑๑.๑๑
๑๓) อุตรดิตถ์	๙๗	๙๖	๑๔๙	-๑๐.๓๓	๕๖.๖๖

ที่มา : ระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

จังหวัด	ปีงบประมาณ			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	%Δ๒๓/๒๒	%Δ๒๔/๒๓
ภาค ๕	๗๗๓	๖๗๗	๖๑๑	-๑๒.๕๖	-๒๐.๕๖
๑) ภาค ๕ (เชียงใหม่)	๑๕	๑๓	๗	-๒๖.๖๗	-๕๓.๓๓
๒) เชียงใหม่	๒๖๒	๒๔๑	๑๖๐	-๙.๐๒	-๓๓.๖๓
๓) เชียงราย	๑๕๖	๑๙๘	๑๒๕	๑๗.๓๑	-๓๐.๗๗
๔) น่าน	๔๖	๕๔	๔๔	๑๗.๓๑	-๑๘.๑๘
๕) พะเยา	๕๕	๕๖	๕๔	๑.๘๒	-๒.๐๐
๖) แม่ฮ่องสอน	๗๔	๖๔	๕๔	-๑๓.๕๑	-๑๐.๕๙
๗) ลำปาง	๑๐๓	๗๘	๙๗	-๒๔.๒๗	๒๕.๖๓
๘) ลำพูน	๑๐๓	๕๙	๕๙	-๔๒.๗๒	๒๒.๐๘
ภาค ๖	๙๒๑	๘๖๖	๖๙๓	-๙.๘๙	-๒๕.๗๖
๑) ภาค ๖ (พิษณุโลก)	๑	๔	๕	๓๐๐.๐๐	๕๐๐.๐๐
๒) พิษณุโลก	๑๐๑	๙๔	๑๐๗	-๖.๙๓	๕.๙๔
๓) กำแพงเพชร	๖๓	๖๔	๗๓	๑.๖๒	๑๔.๖๓
๔) ตาก	๕๐	๘๒	๕๓	๖๔.๐๐	-๑๕.๐๐
๕) นครสวรรค์	๒๗๘	๒๓๓	๑๘๘	-๑๖.๑๖	-๒๑.๐๑
๖) พิจิตร	๑๒๕	๑๒๘	๗๘	๒.๔๐	-๓๗.๖๐
๗) เพชรบูรณ์	๑๓๐	๑๐๐	๕๙	-๒๓.๐๘	-๒๒.๑๑
๘) อุทัย	๙๙	๗๑	๕๙	-๒๘.๒๘	-๑๐.๕๐
๙) อุตรดิตถ์	๘๔	๗๘	๗๒	-๗.๒๔	-๗.๖๖
๑๐) อุทัยธานี	๗๒	๒๒	๑๙	-๓๑.๒๕	-๔๐.๖๓
ภาค ๗	๕๕๓	๗๗๗	๕๖๓	๒๖.๕๖	-๑๐.๒๙
๑) ภาค ๗ (นครปฐม)	๒	๑๐	๑๖	๕๐๐.๐๐	๗๐๐.๐๐
๒) นครปฐม	๙๐	๑๐๖	๗๒	๑๗.๗๘	-๒๐.๐๐
๓) กาญจนบุรี	๑๐๒	๘๐	๖๕	-๒๑.๕๗	-๒๖.๒๗
๔) ประจวบคีรีขันธ์	๘๖	๑๒๖	๘๓	๔๖.๕๕	-๓.๕๙
๕) เพชรบุรี	๒๗	๑๐๑	๖๑	๒๗๐.๐๗	๑๒๕.๕๓
๖) ราชบุรี	๑๒๐	๙๕	๑๑๐	-๒๐.๘๓	-๘.๓๓
๗) สมุทรสงคราม	๒๑	๑๖	๑๑	-๒๓.๘๑	-๔๗.๒๒
๘) สมุทรสาคร	๑๗	๖๙	๓๖	๔๖.๘๑	-๒๓.๕๐
๙) สุพรรณบุรี	๘๘	๑๓๔	๖๙	๕๒.๒๗	-๒๑.๕๙
ภาค ๘	๕๗๔	๕๗๓	๔๘๔	-๐.๑๗	-๒๒.๖๕
๑) ภาค ๘ (สุราษฎร์ธานี)	๑	๔	๔	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐
๒) สุราษฎร์ธานี	๑๒๒	๔๓	๗๖	-๒๓.๗๗	-๓๗.๗๐
๓) กระบี่	๘๘	๕๕	๓๓	-๖.๒๕	-๓๐.๕๒
๔) ชุมพร	๗๕	๕๗	๓๙	-๑๗.๓๓	-๓๑.๖๗
๕) นครศรีธรรมราช	๑๗๓	๑๘๓	๑๗๖	๕.๗๘	๑.๖๓
๖) พังงา	๕๔	๖๒	๔๐	๑๔.๘๑	-๒๕.๓๘
๗)ภูเก็ต	๖๘	๑๐๔	๕๖	๕๒.๙๔	-๒๒.๓๕
๘) ระนอง	๓๓	๓๕	๑๕	๖.๐๖	-๕๕.๕๕
ภาค ๙	๓๓๓	๓๒๒	๓๘๖	-๓.๐๐	๑๘.๗๑
๑) ภาค ๙ (สงขลา)	๒	๖	๓	๒๐๐.๐๐	๘๐๐.๐๐
๒) สงขลา	๖๙	๙๓	๘๘	๓๔.๗๘	-๕.๓๓
๓) ตรัง	๖๐	๕๖	๖๗	-๖.๖๗	๑๙.๖๗
๔) นราธิวาส	๕๒	๕๑	๕๐	-๒.๓๘	-๑.๙๖
๕) ปัตตานี	๓๓	๓๕	๕๑	๖.๐๖	๕๕.๕๕
๖) พัทลุง	๓๕	๒๑	๕๑	-๔๐.๐๐	๑๗.๑๔
๗) ยะลา	๖๐	๓๙	๓๓	-๓๖.๖๗	-๑๘.๑๓
๘) สตูล	๗๒	๗๒	๒๖	๐.๐๐	-๖๔.๗๕

ภาคผนวก ฉ

สถิติเปรียบเทียบผลการตรวจรับคำกล่าวหา

จำนวน : คำกล่าวหา

ประเภทคำกล่าวหา	ปีงบประมาณ								
	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
	จำนวน	ตรวจ รับ เสร็จ	ร้อยละ (%)	จำนวน	ตรวจ รับ เสร็จ	ร้อยละ (%)	จำนวน	ตรวจ รับ เสร็จ	ร้อยละ (%)
๑. กลุ่มคำกล่าวหาที่มีข้อมูลและรายละเอียดเพียงพอ	๗,๒๑๒	๗,๒๑๒	๑๐๐.๐๐	๗,๐๐๕	๖,๙๕๕	๙๙.๒๙	๖,๑๓๓	๕,๖๑๙	๙๑.๖๒
๑.๑) หนังสือร้องเรียน	๔,๘๕๕	๔,๘๕๕	๑๐๐.๐๐	๔,๙๕๘	๔,๙๐๘	๙๘.๙๙	๔,๑๑๔	๓,๗๘๖	๙๒.๐๐
๑.๒) หนังสือราชการ	๒,๑๔๓	๒,๑๔๓	๑๐๐.๐๐	๑,๘๕๐	๑,๘๕๐	๑๐๐.๐๐	๑,๘๗๑	๑,๖๙๕	๙๐.๕๙
๑.๓) ร้องเรียนด้วยวาจา	๑๘๔	๑๘๔	๑๐๐.๐๐	๑๒๖	๑๒๖	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๖	๙๓.๘๑
๑.๔) เหตุอันควรสงสัย	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	๗๑	๗๑	๑๐๐.๐๐	๓๔	๓๒	๙๔.๑๒
๒. กลุ่มคำกล่าวหาที่ไม่มีข้อมูลและรายละเอียดเพียงพอ	๓,๑๗๐	๓,๐๖๓	๙๖.๖๒	๒,๑๒๕	๒,๑๒๕	๑๐๐.๐๐	๑,๗๗๒	๑,๓๔๖	๗๕.๙๖
๒.๑) บัตรสนเท่ห์	๒,๖๓๒	๒,๕๔๑	๙๖.๕๕	๒,๐๓๓	๒,๐๑๓	๑๐๐.๐๐	๑,๔๒๙	๑,๐๖๖	๗๔.๖๐
๒.๒) ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์	๕๒๙	๕๑๓	๙๖.๙๘	๗๗	๗๗	๑๐๐.๐๐	๑๘๑	๑๔๔	๗๙.๕๖
๒.๓) แจ้งเบาะแส	๙	๙	๑๐๐.๐๐	๓๕	๓๕	๑๐๐.๐๐	๘๘	๗๗	๘๗.๕๐
๒.๔) ไม่ปรากฏชื่อและตำแหน่งผู้ถูกร้อง	-	-	-	-	-	-	๗๔	๕๙	๗๙.๗๓
รวม	๑๐,๓๘๒	๑๐,๒๗๕	๙๘.๙๗	๙,๑๓๐	๙,๐๘๐	๙๙.๕๕	๗,๙๐๕	๖,๙๖๕	๘๘.๑๑

ที่มา : ระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ประมวลผลโดย : ศูนย์บริหารข้อมูลสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักบริหารงานกลาง สำนักงาน ป.ป.ช.

ภาคผนวก ข

จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ
 ในชั้นตรวจรับเรื่องกล่าวหาของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามการทุจริต
 (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ (ชั้นตรวจรับเรื่องกล่าวหา)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	400	100.00
- น้อยกว่า 16 เรื่องต่อปี	373	93.25
- ตั้งแต่ 16 - 30 เรื่องต่อปี	23	5.75
- มากกว่า 30 เรื่องต่อปีขึ้นไป	4	1.00
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	400	100.00
- น้อยกว่า 16 เรื่องต่อปี	374	93.50
- ตั้งแต่ 16 - 30 เรื่องต่อปี	22	5.50
- มากกว่า 30 เรื่องต่อปีขึ้นไป	4	1.00
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	400	100.00
- น้อยกว่า 16 เรื่องต่อปี	346	86.50
- ตั้งแต่ 16 - 30 เรื่องต่อปี	35	8.75
- มากกว่า 30 เรื่องต่อปีขึ้นไป	19	4.75
จำนวนเรื่องเฉลี่ย 3 ปี (2560 - 2562)	400	100.00
- น้อยกว่า 16 เรื่องต่อปี	364.33	91.08
- ตั้งแต่ 16 - 30 เรื่องต่อปี	26.67	6.67
- มากกว่า 30 เรื่องต่อปีขึ้นไป	9.00	2.25

ที่มา : เอกสารศึกษา กรณีศึกษา เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานคดี
 ในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, หลักสูตรการบริหารงานตำรวจ
 ชั้นสูง รุ่นที่ ๔๗ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓,
 หน้า ๘๗.

ภาคผนวก ข

จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ
 ในขั้นตอนแสวงหาข้อเท็จจริง/ตรวจสอบเบื้องต้น ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามการทุจริต
 (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ (ขั้นแสวงหาข้อเท็จจริง/ตรวจสอบเบื้องต้น)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	400	100.00
- น้อยกว่า 6 เรื่องต่อปี	233	58.25
- ตั้งแต่ 6 - 10 เรื่องต่อปี	131	32.75
- ตั้งแต่ 11 - 15 เรื่องต่อปี	20	5.00
- ตั้งแต่ 16 - 20 เรื่องต่อปี	12	3.00
- ตั้งแต่ 21 - 25 เรื่องต่อปี	2	0.50
- มากกว่า 25 เรื่องต่อปีขึ้นไป	2	0.50
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	400	100.00
- น้อยกว่า 6 เรื่องต่อปี	225	56.25
- ตั้งแต่ 6 - 10 เรื่องต่อปี	137	34.25
- ตั้งแต่ 11 - 15 เรื่องต่อปี	31	7.75
- ตั้งแต่ 16 - 20 เรื่องต่อปี	4	1.00
- ตั้งแต่ 21 - 25 เรื่องต่อปี	2	0.50
- มากกว่า 25 เรื่องต่อปีขึ้นไป	1	0.25
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	400	100.00
- น้อยกว่า 6 เรื่องต่อปี	215	53.75
- ตั้งแต่ 6 - 10 เรื่องต่อปี	144	36.00
- ตั้งแต่ 11 - 15 เรื่องต่อปี	27	6.75
- ตั้งแต่ 16 - 20 เรื่องต่อปี	12	3.00
- ตั้งแต่ 21 - 25 เรื่องต่อปี	2	0.50
- มากกว่า 25 เรื่องต่อปีขึ้นไป	-	-
จำนวนเรื่องเฉลี่ย 3 ปี (2560 - 2562)	400	100.00
- น้อยกว่า 6 เรื่องต่อปี	224.33	56.08
- ตั้งแต่ 6 - 10 เรื่องต่อปี	137.34	34.34
- ตั้งแต่ 11 - 15 เรื่องต่อปี	26.00	6.50
- ตั้งแต่ 16 - 20 เรื่องต่อปี	9.33	2.33
- ตั้งแต่ 21 - 25 เรื่องต่อปี	2.00	0.50
- มากกว่า 25 เรื่องต่อปีขึ้นไป	1.00	0.25

ที่มา : เอกสารศึกษา กรณีศึกษา เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานคดี
 ในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง
 รุ่นที่ ๔๗ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓, หน้า ๘๘ - ๘๙.

ภาคผนวก ฅ

จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ
 ในขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริง ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามการทุจริต
 (เรื่องต่อปี) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

ความสามารถในการดำเนินคดีแล้วเสร็จ (ชั้นไต่สวนข้อเท็จจริง)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	400	100.00
- น้อยกว่า 1 เรื่องต่อปี	265	66.25
- ตั้งแต่ 1 - 2 เรื่องต่อปี	122	30.50
- มากกว่า 2 เรื่องต่อปีขึ้นไป	13	3.25
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	400	100.00
- น้อยกว่า 1 เรื่องต่อปี	243	60.75
- ตั้งแต่ 1 - 2 เรื่องต่อปี	143	35.75
- มากกว่า 2 เรื่องต่อปีขึ้นไป	14	3.50
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	400	100.00
- น้อยกว่า 1 เรื่องต่อปี	235	58.75
- ตั้งแต่ 1 - 2 เรื่องต่อปี	151	37.75
- มากกว่า 2 เรื่องต่อปีขึ้นไป	14	3.50
จำนวนเรื่องเฉลี่ย 3 ปี (2560 - 2562)	400	100.00
- น้อยกว่า 1 เรื่องต่อปี	247.67	61.91
- ตั้งแต่ 1 - 2 เรื่องต่อปี	138.67	34.67
- มากกว่า 2 เรื่องต่อปีขึ้นไป	13.66	3.42

ที่มา : เอกสารศึกษา กรณีศึกษา เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานคดี
 ในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, หลักสูตรการบริหารงานตำรวจ
 ชั้นสูง รุ่นที่ ๔๗ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓,
 หน้า ๙๐.

ภาคผนวก ญ

ข่าวสำนักงาน ป.ป.ช.

เรื่อง Corruption Deterrence Center: CDC ป้องปรามทุจริตมิติใหม่

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕

วันพุธที่ 19 มกราคม 2565

Corruption Deterrence Center : CDC ป้องปรามทุจริตมิติใหม่

วันนี้ (19 มกราคม 2565) เวลา 13.30 น. นายนิติไชย เกษมมงคล เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะโฆษกสำนักงาน ป.ป.ช. พร้อมด้วยนายนิติพันธุ์ ประจวบเหมาะ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. รองโฆษกสำนักงาน ป.ป.ช. และนายอุเทพ ทวีโชติธนากุล ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. รองโฆษกสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมแถลงข่าว Corruption Deterrence Center : CDC ป้องปรามทุจริตมิติใหม่ ณ ห้องนนทบุรี 1 อาคาร 4 ชั้น 3 สำนักงาน ป.ป.ช. ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้คิดค้น พัฒนารับผิดชอบ กระบวนการ เพื่อรองรับขั้นตั้ง ป้องกัน ป้องปรามและปราบปรามการทุจริตในทุกรูปแบบ สำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (Corruption Deterrence Center : CDC) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ ในการยับยั้ง ป้องปรามไม่ให้เกิดการทุจริตขึ้นในประเทศ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและประเมินสภาพการณ์ทุจริตที่สามารถป้องปราม และลดการทุจริต ได้อย่างมีประสิทธิภาพพหุตามกลไกของกฎหมายได้บัญญัติไว้ตามมาตรา 35 ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 การส่งต่อการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริต ความหนักแน่นและอำนาจของหน่วยงาน ตลอดจนเพื่อให้เกิดระบบการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีการบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ สามารถนำไปใช้ในการระงับยับยั้งการทุจริต และแก้ไขปัญหการทุจริตอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างใกล้ชิดในทุกระดับตั้งแต่การส่งต่อข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรวมดำเนินการเมื่อพบข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ทุจริตอย่างรวดเร็วกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเฝ้าระวังการทุจริตที่มีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือและผนึกกำลังต้านทุจริตในวงกว้าง

ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (Corruption Deterrence Center) มีหน้าที่สำคัญ คือ 1. รวบรวมข้อมูลการแจ้งเบาะแส รวมทั้งข่าวเกี่ยวกับ การทุจริต หรือเหตุการณ์ที่สื่อว่าจะเกิดการทุจริต จากช่องทางต่าง ๆ ทั้งช่องทางของสำนักงาน ป.ป.ช. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่าย ภาคประชาชน สื่อสังคมออนไลน์และสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์ และประเมินสภาพการณ์อย่างรวดเร็ว (Rapid Appraisal) เมื่อเกิดเหตุการณ์ซึ่งชี้ว่าจะมีการทุจริตเกิดขึ้น พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขปัญหา ต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาสั่งการหรือมอบหมายหน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

3. ผสานพลังกับสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เพื่อร่วมกันสำรวจ ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวัง และประเมินสภาพการณ์อย่างรวดเร็ว (Rapid Appraisal) เพื่อให้เกิดการป้องกันโดยเร็ว

4. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อดำเนินการป้องปรามการทุจริต ตลอดจนประสานและปฏิบัติงานอื่นตามหัตถ์คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

สำหรับภาคีเครือข่ายต่อต้านการทุจริตทุกภาคส่วนสามารถมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และแจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต หรือเหตุการณ์ที่สื่อว่าจะเกิดการทุจริตทั่วประเทศ ไปยังศูนย์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (Corruption Deterrence Center : CDC) ได้ทุกช่องทาง ทั้งช่องทางของสำนักงาน ป.ป.ช. ช่องทางของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่ายภาคประชาชน สื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนสื่อมวลชนทุกแขนงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “กระบวนการรับคำกล่าวหาและการดำเนินการ
ตามหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ”

ผู้รับผิดชอบ :

คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา

ปีที่พิมพ์ :

พ.ศ. ๒๕๖๕

เบอร์โทร :

๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕

จัดพิมพ์โดย :

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๘ - ๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๔

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ \๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ \๒๘๓๑ ๙๔๑๖,
๐ \๒๘๓๑ ๙๔๓๒, ๐ \๒๘๓๑ ๙๔๓๓

